

Sayı: 60/2010

SİGORTA HİZMETLERİ (DÜZENLEME VE DENETİM) YASASI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi, aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa İsim 1. Bu Yasa, Sigorta Hizmetleri (Düzenleme ve Denetim Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir.

BİRİNCİ KISIM Genel Kurallar

Tefsir 2. Bu Yasada metin başka türlü gerektirmedikçe:
“Aktüer”, sigortacılık tekniği ile buna ilişkin yatırım, finansman ve demografi konularında olasılık ve istatistik teorilerini uygulayarak yasal düzenlemelere uygun prim, rezerv ve kar paylarını hesaplayan ve tarife ve teknik esasları hazırlayan kişiyi anlatır.
“Aracı”, sigorta acentesi ve brokeri anlatır.
“Bakan”, Para, Kambiyo ve İnkişaf Sandığı İşleri Dairesinin bağlı olduğu Bakanı anlatır.
“Bakanlık”, Para, Kambiyo ve İnkişaf Sandığı İşleri Dairesinin bağlı olduğu Bakanlığını anlatır.
“Birlik”, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Sigorta ve Reasürans Şirketler Birliğini anlatır.
“Broker”, herhangi bir sigorta ve reasürans şirketine bağlı olmaksızın, sigorta ve reasürans sözleşmesi yapmak isteyen müşterileri temsil etmek suretiyle, bunları sigorta veya reasürans şirketiyle bir araya getiren, sigorta ve reasürans sözleşmelerinin sonuçlandırılmasına yönelik koşulları hazırlayan, müzakere eden ve sözleşmelerin sonuçlandırılmasını sağlayan ve özellikle hasar meydana geldiğinde gerekli ise sigortalıya yardımcı olan ve bu hizmetler karşılığında sigorta veya reasürans şirketinden komisyon alan gerçek veya tüzel kişiyi anlatır.
“Daire”, Para, Kambiyo ve İnkişaf Sandığı İşleri Dairesini anlatır.
“Fon”, bu Yasanın 64’üncü maddesi uyarınca kurulan Zorunlu Sigorta Garanti Fonunu anlatır.
“Hayat Dışı Sigorta”, hayat sigortası dışındaki sigorta işlemlerini anlatır.
“İç Sistemler”, iç kontrol, iç denetim ve risk yönetim sistemlerini anlatır.”
“İntifa Hakkı”, doğrudan sahip olma ve kontrol edilen bir veya daha fazla şirket aracılığıyla dolaylı olarak sahip olmayı ve bir şirketteki hisselerden, başka biriyle yapılacak yazılı veya sözlü, resmi veya gayri resmi bir sözleşme, düzenleme, anlaşma veya mutabakat aracılığıyla, yasal olarak bu hisseler başka birisine ait olsa bile fayda sağlayabilmeyi anlatır.
“Kapalı Tahsilat”, sigorta poliçesi priminin doğrudan sigorta şirketine ödenmesini, yapılacak ödemenin garanti altına alınmasını ve poliçenin bu şekilde başlamasını anlatır.”
“Komite”, bu Yasanın 8’inci maddesi ile oluşturulan Sigorta Danışma Komitesini anlatır.
“Kontrol İlişkisi”, bir kişinin, tek başına veya birden fazla kişinin veya bir tüzel kişinin

hissedar veya oy hakkının çoğunluğunu teşkil eden payların intifa hakkına sahip olması, sözkonusu tüzel kişinin herhangi bir yönetim organındaki üyelerin yarısından fazlasını atamaya veya görevden alma hakkına sahip olması veya sözkonusu tüzel kişinin herhangi bir yönetim organındaki üyelerinin çoğunluğunun, sözkonusu kişi veya kişilerin oy hakkının kullanılmasıyla atanmış olması, kişinin tüzel kişi olması halinde, diğer tüzel kişiyi de tek bir şirketmiş gibi yönetiyor olması veya üzerinde etkin bir şekilde hakim etki uygulaması ve kontrol sahibi olmasını anlatır.

“Mesleki Deneyim”, sigortacılık alanındaki deneyimi anlatır.”

“Minimum Sermaye Yeterliliği”, sigorta şirketleri ile reasürans şirketlerinin sermaye yeterliliğinin en az üçte birine denk düşen tutarı anlatır.

“Nitelikli Pay”, bir ortaklığın sermayesinin veya oy hakkının doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazlasını teşkil eden paylar ile bu oranın altında olsa dahi yönetim kurullarına üye belirleme imtiyazı veren payları anlatır.

“Nitelikli Pay Sahibi”, bir tüzel kişide nitelikli pay alan bir kişiyi anlatır.

“Ofis ”, Bankalar ve Kooperatif Şirketleri hariç olmak üzere işyeri adına kayıtlı elektrik faturası veya su faturası veya telefon faturası ve belediye iş yeri izin onay belgesi olan , fiziksel ,teknik ve idari alt yapı ile insan kaynakları bakımından yeterli donanıma sahip işyerini anlatır. ”

“Özsermaye”, sigorta ve reasürans şirketlerinin nakden ödenmiş veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine ayrılmış sermayeleri, yedek akçeleri, sermaye yedeklerini, yeniden değerlendirme fonu ile dönem net karı ile geçmiş yıllar karları toplamından, varsa dönem zararlarının, geçmiş yıllar zararlarının, iştiraklerin ve bağlı ortaklıkların ödenmiş sermayesinin, ana şirketin ortaklık payı ile çarpılması sonucunda bulunan tutarın düşülmesinden sonra bulunan tutar ile Sigorta Yöneticisinin uygun göreceği diğer değerlerin, düşülmesinden sonra bulunan tutarı anlatır.

“Portföy”, bir sigorta ve reasürans şirketinin faaliyette bulunduğu sigorta sınıfı veya sınıflarına ait tüm sigorta sözleşmelerini anlatır .

“Prim”, poliçe üzerinden vergiler ile yürürlükteki mevzuat uyarınca zorunlu tutulan sigorta konuları gereği oluşturulan veya oluşturulacak olan fonlara ait katkı payları hariç olmak üzere elde edilen tüm gelirleri anlatır.

“Rasyo”, bir sigorta ve reasürans şirketinin muhasebesinde yer alan muhtelif hesap elemanları arasındaki oranları anlatır .

“Reasürans Şirketi”, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde kurulmuş reasürans şirketleri ile yabancı ülkelerdeki reasürans şirketlerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki şubelerini anlatır.

“Risk”, ödeme talepleri, aktifler, türevler ve bir sigorta ve reasürans şirketinin bilanço dışı kalemleri ile diğer şirketlerin sermayelerinden edindikleri ve sigorta veya reasürans şirketi açısından kayıba neden olabilecek pay edinimlerini içerir. Riskler; kredi riskinden, yatırım riskinden, sigorta riskinden, piyasa riskinden, diğer risklerden veya bu risklerin birbirleriyle etkileşimiyle oluşan kombinasyonundan kaynaklan riskleri anlatır.

“Rücu”, sigorta şirketinin poliçe tahtında ödediği tazminat tutarını hasar ve/veya zarar ziyana uğratan kusurlu kişiden talep etmesini anlatır. ”

“Sigorta Acentesi”, sigorta şirketi ile acente arasında akdedilen Acentelik Sözleşmesi çerçevesinde, bir sigorta şirketi adına veya hesabına, sigorta ürünlerini sigorta müşterilerine tanıtan, teklif eden, sigorta sözleşmesini hazırlayan, sonuçlandıran, prim tahsil eden, sigorta sözleşmesi süresince ve hasar meydana geldiğinde sigortalıya gereken yardımı sağlayan ve bu hizmetleri karşılığında sigorta şirketlerinden komisyon alan gerçek veya tüzel kişileri anlatır.

“Sigorta Acenteleri Birliği”, Kıbrıs Türk Esnaf ve Zanaatkarlar Odası Yasası uyarınca sigorta acenteliği faaliyetinde bulunan gerçek ve/veya tüzel kişilerin bir araya gelerek kurmuş olduğu birliği anlatır. ”

“Sigorta Eksperi”, sigorta sözleşmelerindeki risklerin gerçekleşmesi sonucunda ortaya çıkan kayıp ve hasarların miktarını, nedenlerini ve niteliklerini belirleyen ve mutabakatlı kıymet tesbiti, ön ekspertiz ve gözetim gibi işleri sürekli meslek olarak yapan gerçek veya tüzel kişiyi anlatır.

“Sigorta Şirketi”, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde kurulmuş sigorta şirketleri ile yabancı ülkelerdeki sigorta şirketlerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki şubelerini anlatır.

“Sigorta Tahkim Komisyonu”, birlik bünyesindeki hasar uyuşmazlıklarını çözümlenmede

yetkili organı anlatır.

“Sigorta Yöneticisi”, Daire Müdürünü anlatır.

“Yakın İlişki”, iki veya daha fazla gerçek veya tüzel kişinin kontrol ilişkisi çerçevesinde tek ve aynı kişiye kalıcı olarak bağlı olduğu durumu anlatır.

“Yedek Akçeler”, sigorta ve reasürans şirketlerinin üç aylık hesap özetlerinde veya bilançolarında görülen yedek akçeler toplamından varsa bilanço zararının düşülmesi sonucunda elde edilen bakiyeyi anlatır.

Amaç

3. Bu Yasanın amacı;

- (1) Ülkemiz sigortacılığının açık ve objektif kurallar içerisinde sağlıklı bir şekilde geliştirilmesini;
- (2) Sigorta sözleşmesinde yer alan tarafların hak ve menfaatlerinin korunması ile sigortacılık sektörünün güvenli ve istikrarlı bir ortamda etkin bir şekilde çalışmasını;
- (3) Bu Yasaya tabi gerçek veya tüzel kişilerin faaliyete başlama, teşkilat, yönetim, çalışma esas ve usulleri ile faaliyetlerinin sona ermesi ve denetimlerinin sağlanması ile ilgili kuralların düzenlenmesini;
- (4) Sigorta şirketlerinin bağlı olduğu grupların denetimlerinin sağlanmasına ilişkin kuralların düzenlenmesini;
- (5) Sigorta şirketlerinin mali yapılarının güçlendirilmesini ve benzer koşullarda rekabet ettirilerek belli bir disiplin altında faaliyet göstermelerini;
- (6) Sigorta sektörüne yaratılacak fonların ekonomik kalkınmanın gereklerine göre kullanılmalarını;
- (7) Sigortacılıkla ilgili eksperlik, aktüerlik ve sigorta ve reasürans aracılığı faaliyetlerinin düzenlenmesi ile Sigorta Bilgi Merkezinin kurulmasının sağlanması; ve
- (8) Sigortacılıkla ilgili diğer usul ve esasları, düzenlemektir.

Kapsam

4. Bu Yasa, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde kurulacak sigorta ve reasürans şirketleri ile yabancı ülkelerde kurulmuş olup da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde şube açarak faaliyette bulunan veya bulunacak olan sigorta ve reasürans şirketlerinin, sigorta ve reasürans araçlarının, sigorta eksperlerinin, aktüerlerin ve bu Yasanın kapsamına giren konularda faaliyet gösterecek olan gerçek veya tüzel kişilerin faaliyetlerinin düzenlenmesini kapsar.

İKİNCİ KISIM

Sigorta Yöneticisi, Yardımcısı, Yetkili Yabancı Makamlar ve Komite ile İlgili Kurallar

Sigorta

Yöneticisi

ve Sigorta

Yönetici

Yardımcısı

5. (1) Bu Yasa kuralları uyarınca, bu Yasanın uygulanmasına ilişkin idari teftiş görevini Sigorta Yöneticisi yürütür.
- (2) Sigorta Yöneticisinin görevlerini yerine getirmesinde yardımcı olmak üzere, üniversite mezunu olması koşuluyla, Daire içerisinde sigortacılık konusunda en az üç yıllık tecrübe ve bilgi birikimine sahip iki kamu görevlisi Sigorta Yöneticisinin önerisi ile Bakan tarafından Sigorta Yönetici Yardımcısı olarak görevlendirilir.

Sigorta

Yöneticisinin

Görev ve

Yetkileri

6. Sigorta Yöneticisinin görev ve yetkileri şunlardır:

- (1) Sigorta ve reasürans şirketleri ile aracılık yapan gerçek veya tüzel kişiler, broker ve sigorta acenteleri ile sigorta eksperleri ve aktüerlerin faaliyetlerinin denetlenmesini ve yükümlülüklerinin yerine getirilmesini sağlamak;
- (2) Poliçe sahiplerinin çıkarlarını veya bir sigorta sözleşmesi nedeniyle tazminat almaya hak kazananların faaliyetlerinin bu Yasaya uygun olarak yapılıp yapılmadığının denetlenmesini sağlamak;
- (3) Adil, istikrarlı ve kalıcı bir piyasa oluşturulmasını sağlamak;
- (4) Sigorta sistemine olan güvenin sağlanması ve sürdürülmesini sağlamak;

- (5) Sigorta şirketlerinin sigortalı ve üçüncü kişilere karşı olan yükümlülüklerini zamanında ve tam olarak yerine getirip getirmediğilerinin veya kısa veya orta vadede yükümlülüklerini yerine getirememeleri tehlikesi ile karşı karşıya olup olmadıklarının tesbitini yapmak ve bunun için tüm tedbirlerin alınmasını sağlamak;
- (6) Sigorta sektörü ile ilgili alınacak kararlarda doğabilecek risklerin analizini yapmak suretiyle alınan kararların uygulanmasını sağlamak;
- (7) Şirketlerin mali yeterliliklerinin tespitine yönelik denetim teknikleri, bilanço ve gelir tablosu gibi finansal tabloların, hesap ve kayıtlarının kontrolünü sağlamak;
- (8) Şirketlerin iş ve işlemlerinin mevzuata uygunluğunun tesbitini sağlamak;
- (9) Şirketlerin maruz kalabileceği tehlikeleri önceden belirlemeye, sigorta şirketlerinin faaliyetlerini güven içinde yürütebilmek için sahip olması gereken asgari ödenmiş minimum sermaye ve likidite düzeyinin belirlenmesini ve devamını sağlamak;
- (10) Erken uyarı sistemleri ile riske dayalı sermaye yeterliliği sisteminin kullanılmasını sağlamak;
- (11) Sigortacılık faaliyetlerinin yürütülmesi amacı doğrultusunda, izin ve ruhsat taleplerinin değerlendirilmesi, lisans verilmesi ve geri alınmasını sağlamak;
- (12) Bu Yasanın ihlali durumunda öngörülen önlemlerin alınması, önleyici ve caydırıcı tedbirlerin uygulanmasını sağlamak; ve
- (13) Bu Yasa veya başka yasalarla kendine verilen diğer görevleri yapmak.

Yetkili
Yabancı
Makamlarla
İşbirliği ve
Gizli
Nitelikli
Bilgilerin
İletilmesi

7. (1) Sigorta Yöneticisi, görevi ile ilgili olarak benzeri görevler yürütmekle görevli diğer yabancı yetkili makamlarla işbirliği yapabilir veya görevlerinin yerine getirilmesinde yürürlükteki kişisel bilgilerin korunması ile ilgili mevzuat da gözönünde bulundurularak gerekli bilgi alışverişinde bulunabilir veya anlaşmalar yapabilir.
- (2) Bu madde kuralları uyarınca yapılacak olan bilgi alış-verişi gizli nitelikli olup, bunu ileten, bilgi alış-verişinde bulunan makamların veya yetkililerinin kuruluşun açık onayı olmaksızın açıklanmasına izin verilmez. Böyle bir bilgi iletimi, bu kuruluşun onay verdiği amaçlar için ve belirlenen çerçevede yapılır.

Komitenin
Oluşumu ve
Atanma

8. (1) Komite; Sigorta Yöneticisi, iki Sigorta Yönetici Yardımcısı, Birlik Başkanı ile, Birliğin önerisi ve Bakanın onayıyla atanacak iki üye olmak üzere toplam altı üyeden oluşur.
- (2) Komiteye, Sigorta Yöneticisi Başkanlık eder.
- (3) Üyeler iki yıllık görev süresi için atanır ve süreleri dolan üyeler tekrar atanabilirler.
- (4) Üyeliklerde boşalma olması halinde yeni atanacak olan kişi, yerine atandığı üyenin görev süresini tamamlar.
- (5) Komiteye atanacak üyelere aşağıdaki nitelikler aranır:
 - (A) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde ikamet etmesi;
 - (B) Kamudan atanacaklarda Daire içerisinden olması koşuluyla, sigortacılık konusunda olmak üzere en az üç yıllık iş tecrübesine sahip olması;

- (C) Bir kimsenin Komite üyesi olarak atanabilmesi ve Komitenin görevleri kapsamına giren konularda geçerli bir görüş verebilmesi için aktüerya veya reasürans veya sigorta muhasebesi veya sigorta hukuku konularından birinde bilgi ve deneyime sahip olması gerekir.
- (Ç) Müflis olmaması;
- (D) Bir yıldan fazla hapis cezasına çarptırılmamış olmak veya affa uğramış olsalar dahi rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtekarlık, irtikap, ırza geçme, hileli iflas veya benzeri yüz kızartıcı suçlardan dolayı mahkum olmamış olması.

Ancak kamudan atanacaklarda yukarıdaki (C) ve (Ç) bendlerindeki şartlar aranmaz.

Komite
Üyeliğinin
Sona Ermesi

9. (1) Komite üyeliği aşağıda belirtilen hallerde kendiliğinden sona erer:
- (A) Üyenin ölümü veya yazılı istifası halinde;
- (B) Komitenin üst üste üç toplantısına izinsiz veya özürsüz katılmaması halinde;
- (C) Kamu görevlisi olan üyelerin;
- (a) Üst Kademe Yöneticiliği Yapan Kamu Görevlilerinin Atanması Hakkında Yasa kuralları uyarınca görevden alınması halinde; veya

53/1977
12/1980
7/1981
51/1982
24/1983
43/1983
2/1984
20/1986
4/1987
49/1987
50/1987
33/1989
61/1989
2/1990
41/1990
30/1991
31/1992
16/1994
5/1995
6/1998
21/1999
19/2001
23/2005
22/2006
66/2006
75/2007
8/2010

- (b) Kamu görevliliğinin sona ermesi halinde.
- (Ç) Bu Yasanın 8'inci maddesinin (5)'inci fıkrasında öngörülen niteliklerin herhangi birinin yitirilmesi veya varolmadığının sonradan tesbit edilmesi halinde.

- (D) Bakanın atadığı üyeleri yazılı ve gerekçeli olarak görevden alması halinde.
- (2) Boşalan üyeliğe, bu Yasanın 8'inci maddesi uyarınca atama yapılır.
- Komitenin Çalışma Esasları 10. (1) Komite toplantılarına Sigorta Yöneticisi başkanlık eder.
(2) Komitenin sekreterliği ve tutanakların tutulması Sigorta Yöneticisi Yardımcıları tarafından yapılır.
(3) Komite, olağan olarak Sigorta Yöneticisinin çağrısı veya Bakanın veya en az üç üyenin yazılı istemi ile gündemli olarak toplanır. Gündem önceden üyelere dağıtılır.
(4) Komite toplantı yeter sayısı ile karar yeter sayısı üye tamsayısının salt çoğunluğudur. Kararlarda oyların eşitliği halinde Başkanın ayırt edici oyu vardır.
(5) Komite, gerekli görmesi halinde konularında uzman kişileri görüşlerini almak üzere Komiteye çağırabilir.
- Komitenin Görev ve Yetkileri 11. Komite aşağıda belirtilen konularda Bakanlığa öneri sunar:
(1) Sigortacılık ile ilgili sistemin işleyişinin iyileştirilmesi hakkında.
(2) Sigortacılık sektöründe çalışanların eğitilmesi hakkında.
(3) Sigortacılıkla ilgili tüketicileri bilgilendirmesi hakkında.
(4) Sigortacılık sektörü ile ilgili raporların hazırlanması hakkında.
(5) Sigortacılık ile ilgili yasal düzenlemelerin yapılması hakkında.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Sigorta Şirketlerinin Kuruluşu ile İlgili Kurallar

- Sigorta ve Reasürans Şirketlerinin Kuruluşu veya Yabancı Sigorta Şirketlerinin Şube Açma İzni 12. (1) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde bir sigorta ve reasürans şirketinin kurulması veya yabancı ülkelerde kurulmuş bir sigorta veya reasürans şirketinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde şube açması için Sigorta Yöneticisinden izin alınması şarttır.
(2) Sigorta Yöneticisi başvuru tarihinden itibaren en geç altmış iş günü içerisinde başvuruyu ilgili karara vararak başvuru sahibine bilgi verir.
(3) (A) Sigorta ve reasürans şirketleri ,şube ,temsilcilik veya irtibat bürolarını açmadan önce Sigorta Yöneticisinden izin almakla yükümlüdür.Yapılacak izin başvurularında ;
(a) Açılacak olan şube,temsilcilik veya irtibat bürosuna ilişkin adres bilgisinin ,
(b) Müdür dahil, personele ilişkin bilgilerin,
(c) Tam teşekküllü ofise sahip bulunulduğuna dair bilgi ve belgelerin, eksiksiz ibraz edilmesi zorunludur. Sigorta Yöneticisi , başvuruyu inceleyip 30(otuz) gün içerisinde karara varmak ve başvuru sahibine gerekçeli kararı hakkında olumlu veya olumsuz bilgi vermek zorundadır.
(B) Sigorta ve Reasürans şirketleri kapattıkları şubeleri ,temsilcilikleri veya irtibat bürolarını kapanış tarihinden itibaren 1 (bir) ay içinde Sigorta Yöneticisine bildirmekle yükümlüdür. “
- Sigorta ve Reasürans Şirketlerinin Kuruluş 13. Şirketlerin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde sigorta ve reasürans şirketi olarak faaliyette bulunabilmesi için aşağıdaki şartlar aranır:
(1) Halka açık limited şirket olarak kurulması;
(2) Limited şirket kurucularının; ve/veya hisse devralacakların ve/veya sermaye

Koşulları

artırımı yoluyla hisse edinenlerin;

- (A) Yürürlükteki sigortacılık mevzuatına aykırı hareketlerinden dolayı hapis veya birden fazla para cezasına mahkum edilmemiş olması, affa uğramış olsalar dahi rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtekarlık, irtikap, cinsel nitelikli suçlar, hileli iflas, görevi kötüye kullanma gibi yüz kızartıcı suçlar ile kaçakçılık suçları, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma veya Devlet sırlarını açığa vurma, Suç Gelirlerinin Aklanmasının , Terörizmin Finansmanının ve Kitle İmha Silahlarının Yaygınlaşmasının Finansmanının Önlenmesi Yasası uyarınca ve vergi kaçakçılığının veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından dolayı hüküm giymiş olmaması ,

- (B) Pay sahiplerinin gönüllü tasfiyesi hariç, tasfiye edilmiş konkordato ilan etmiş veya müflis edilmiş olmaması,
- (C) Sigorta veya reasürans şirketinin kurucusu veya ortağı olmanın gerektirdiği mali güç ve itibara sahip bulunulması, koşuldur.
- (3) Bu Yasa kuralları uyarınca ruhsat almış olması;
- (4) Bu Yasa kuralları uyarınca lisans almış olması;
- (5) Ana sözleşme ve tüzüklerinin bu Yasa kurallarına aykırı olmaması;
- (6) Hisse senetlerinin tamamının isme yazılı olması ve nakit karşılığı çıkarılması;
- (7) (A) Nakden ödenmiş minimum sermaye miktarının;
- (a) Hayat grubu için 40.000.000.-TL (Kırk Milyon Türk Lirası);
- (b) Hayat grubu dışı grup için 30.000.000.-TL (Otuz Milyon Türk Lirası);
- (c) Reasürans şirketi için 50.000.000.-TL (Elli Milyon Türk Lirası)
- (B) Bu fıkra uyarınca , 31 Aralık tarihi itibarıyla , özsermayeleri ödenmiş minimum sermayelerinin altına düşen sigorta ve reasürans şirketleri , en geç müteakip Mayıs ayı sonuna kadar söz konusu tutarı nakit olarak tamamlamak zorundadır.
- (C) Bakanlar Kurulu bu fıkra uyarınca öngörülen ödenmiş minimum sermaye tutarını gerektiği zaman ekonomil koşulları da göz önünde bulundurarak en fazla 10 (on) katına kadar artırabilir.
- ;
- (Ç) Bu fıkroda belirtilen nakden ödenmiş minimum sermayenin %30 (yüzde otuz)'u tutarındaki miktar sigorta ve reasürans şirketleri tarafından kuruluş harcı olarak Gelir ve Vergi Dairesi veznelerine yatırılır.
- (8) Sigorta ve reasürans şirketleri Resmi Kabz Memurluğu ve Şirketler Mukayyitliği Dairesine tescil edilmeden ve Birliğe kayıt olmadan sigortacılık faaliyetine başlayamazlar.
- (9) Sigorta ve reasürans şirketlerinin kuruluşuna ilişkin izinler, varsa özel koşullarıyla birlikte Resmi Gazete'de yayımlanır.
- (10) Sigorta ve reasürans şirketlerinde nitelikli pay sahibi olan tüzel kişiler için, Sigorta Yöneticisi bu tüzel kişileri doğrudan veya dolaylı olarak yöneten kişilerin kimliği ile bu tüzel kişilerin mali durumlarını kontrol etmek amacıyla aktiflerine ve mali durumlarına ilişkin bilgi isteyebilir.
- (11) Sigorta Şirketinin yakın ilişki içerisinde olduğu grup şirketlerinin ortaklık yapısının ve yönetimlerinin şeffaf ve açık olması şarttır ve Sigorta Yöneticisinin gerekli görmesi halinde, grup şirketlerinin ortaklık yapısı, yönetimi ve idari mekanizmaları ile ilgili bilgileri ibraz etmekle yükümlüdürler.
- (12) Sigorta ve reasürans şirketlerinin kuruluş ve çalışma esasları, Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak ve Resmi Gazete'de yayımlanacak tüzükle belirlenir.

Yabancı Sigorta ve Reasürans Şirketlerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Şube Açmaları ile İlgili Kurallar

14. (1) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde şube açmak suretiyle faaliyet gösterecek yabancı sigorta ve reasürans şirketlerinde aranacak koşullar şunlardır:
- (A) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine ayrılan ve nakden ödenen ödenmiş minimum sermayelerinin bu Yasanın 13'üncü maddesinin (7)'nci fıkrasında belirtilen miktarlardan az olmaması;
 - (B) Kuruldukları ve faaliyette buldukları ülkelerde sigortacılık faaliyetlerinden geçici veya sürekli olarak yasaklanmamış veya kısıtlanmamış olması;
 - (C) Kuruldukları ve faaliyette buldukları ülkenin ilgili resmi makamlarınca onaylı ana sözleşmesi;
 - (Ç) Şirket ana sözleşmesinde bu Yasaya aykırı kurallar bulunmaması;
 - (D) Şube müdürünün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde ikamet etmesi.
- (2) (A) Sigorta Yöneticisi, şube şeklinde faaliyette bulunacak şirketlere izin verilmesinde, Bakanın onayını da almak koşuluyla karşılıklılık (mütekabiliyet) ilkesi çerçevesinde ek yükümlülükler getirebilir.
- (B) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde şubesi olan veya şube açmak isteyen yabancı sigorta ve reasürans şirketlerinin merkezlerinin bulunduğu ülkelerde, merkezleri Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde kayıtlı sigorta ve reasürans şirketlerince şube açılacak olması halinde, ülkelerin kendi mevcut yasalarında bulunan kurallardan daha ağır şartlar konması veya şube açıldıktan sonra şartların ağırlaştırılması halinde, Sigorta Yöneticisi karşılık olarak ilgili ülkenin sigorta ve reasürans şirketlerinden aynı şartları yerine getirmelerini isteyebilir ve bu talebe uymayanlara izin vermeyebilir ve/veya izinlerini iptal edebilir.
- (3) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde şube açmak suretiyle faaliyette bulunan yabancı sigorta şirketlerinin, birden fazla şube açmak istemeleri halinde, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki şubelerden birini diğer şubeleri temsile yetkili ve sorumlu yönetim merkezi olarak göstermek veya yönetim merkezini değiştirmesi halinde bunu Sigorta Yöneticisinden izin almakla yükümlüdürler. Yapılacak izin başvurularında ;
- (a) Açılacak olan şube, temsilcilik veya irtibat bürosuna ilişkin adres bilgisinin ,
 - (b) Müdür dahil , personele ilişkin bilgilerin ,
 - (c) Tam teşekküllü ofise sahip bulunulduğuna dair bilgi ve belgelerin, eksiksiz ibraz edilmesi zorunludur. Sigorta Yöneticisi , başvuruyu inceleyip 30(otuz) gün içerisinde karara varmak ve başvuru sahibine gerekçeli kararı hakkında olumlu veya olumsuz bilgi vermek zorundadır.”

Ana Sözleşme Değişiklikleri

15. Sigorta şirketleri ile reasürans şirketlerinin anasözleşmelerinin veya tüzüklerinin değiştirilmesi için Sigorta Yöneticisinin uygun görüşü şarttır. Resmi Kabz Memurluğu ve Şirketler Mukayyitliği Sigorta Yöneticisinin uygun görüşü olduğu belgelenmeyen değişiklikleri tarafından sicile kayd etmez.

Sigorta ve Reasürans Şirketlerinin

16. (1) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde kurulan sigorta ve reasürans şirketlerinin, yurt dışı şube, temsilcilik veya irtibat bürosu açmaları Sigorta Yöneticisinin iznine bağlıdır.

Yurt Dışı
Faaliyetleri

- (2) Sigorta şirketleri izin başvurularına, yurt dışında açacakları şube, temsilcilik veya irtibat bürolarını açma gerekçelerini, faaliyet planını, Yönetim Kurulu kararını, fizibilite raporunu ve yurt dışında açacakları şube, temsilcilik veya irtibat bürosunun yönetim yapısı hakkındaki bilgileri eklemekle yükümlüdürler.
- (3) Sigorta ve reasürans şirketlerinin yurt dışı şube, temsilcilik veya irtibat bürosu açma izinleri aşağıdaki hallerde iptal edilir:

- (A) Şube açma ile ilgili başvuruda veya açıldıktan sonra istenilen bilgilerde, şube, temsilcilik veya irtibat bürosu hakkında yanlış, yanıltıcı bilgi veya belge verildiğinin tesbiti halinde;
- (B) Şube, temsilcilik veya irtibat bürosunun bulunduğu ülkedeki yasal düzenlemelerle ilgili kuralların ihlal edilmesi halinde; veya
- (C) Şube ile ilgili raporların Sigorta Yöneticisine gönderilmemesi halinde.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Teminatlar ve Sigorta ve Reasürans Şirketleri ile İlgili Kurallar

Teminatlar 17. Sigorta şirketleri, yurt içinde akdetmiş oldukları sigorta sözleşmelerinden doğan taahhütlerine karşılık olarak bu maddede belirlenen esaslara göre teminat ayırmak zorundadır.

- (1) Hayat grubunda faaliyet gösteren sigorta şirketlerinin göstereceği teminat, hayat sigortalarının safi primleri üzerinden her hesap döneminde ayrılan matematik karşılıkları toplamından, yapılan ikrazlar ve matematik karşılıklarda vadesi senelik olarak hesaba alınmış primlerin, henüz vadesi gelmemiş tutarlarının düşülmesinden sonra kalan bakiye ile hayat muallak tazminatları ve tahakkuk etmiş temettü hisseleri toplamının yarısıdır. Söz konusu bu tutar Sigorta Yöneticisi tarafından belirlenen süreler içinde ve Bakanlık lehine teminat olarak bloke veya ipotek ettirilir. Yeni kurulan sigorta şirketlerinde ilk üç yıl itibarıyla tesis edilecek teminat tutarı, şirketin ödenmiş sermayesi de dikkate alınarak Sigorta Yöneticisi tarafından tespit edilir.

Ancak, bu şirketlerin bir yıl veya bir yıldan kısa süreli verdikleri hayat, ferdi kaza, sağlık veya hastalık teminatları için aşağıdaki (2)'nci fıkra kuralları uygulanır.

- (2) Hayat dışı sigorta şirketleri için minimum sermaye yeterliliği hiçbir dönemde çalışılan sınıflar itibarıyla gerekli olan asgari sermaye tutarlarının üçte birinden az olamaz. Çalışılan sınıflar itibarıyla gerekli olan asgari sermaye tutarı, ödenmiş minimum sermaye tutarına ilaveten çalışılan sigorta sınıfları için gerekli olan sermaye toplamından oluşur. toplamından oluşur. Sigorta Yöneticisi, Bakanlık lehine tesis edilen minimum sermaye yeterliliği tutarındaki varlıkları bloke veya Bakanlık adına ipotek ettirir. Bakanlık lehine bloke edilen değerler Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde faaliyet gösteren bir bankada süresiz olarak bloke ettirilir.

Ancak, bu şirketlerin bir yıldan uzun süreli yaptıkları ferdi kaza, hastalık veya sağlık sigorta sözleşmeleri için ayıracakları teminatlar hakkında yukarıdaki (1)'inci fıkra kuralları uygulanır.

- (3) Yeni kurulan sigorta şirketlerince, ilk sermaye yeterliliği hesaplama dönemine kadar bloke edilecek teminat miktarı şirketin ödenmiş sermayesi dikkate alınarak Sigorta Yöneticisi tarafından belirlenir.
- (4) Sigorta şirketlerinin faaliyetine son verdiği sınıflara ait teminat blokajı, sigortalılara karşı bu sınıflara ait tüm ödemelerin yapılmış olması koşuluyla Sigorta Yöneticisi tarafından serbest bırakılır.
- (5) Teminatlar, sigortalıların tüm alacakları ödenmeden haczolunamaz, üzerlerine ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz konulamaz.

Ancak, Sigorta Yöneticisi tarafından sigortalı alacaklarının korunması

amacıyla teminatlar üzerinde ihtiyati tedbir koydurtma hakkı saklıdır.

- (6) Sigorta Yöneticisi, sigorta şirketleri ve reasürans şirketleri ile sigortacılık yapan diğer kuruluşların mali bünye ve özsermaye yeterliliğine ilişkin düzenlemeleri yapmaya ve bloke edilecek varlıkların tür, değerlendirme esasları ile blokaj, deblokaj, ipotek tesisine ve fekkine ilişkin usul ve esaslarını yayımlayacağı genelge ile belirlemeye yetkilidir. Bu işlemlere ilişkin masraflar ilgili şirket tarafından karşılanır.
- (7) (A) Sigorta Yöneticisi, sigorta ve reasürans şirketlerinin mali bünye zaafiyeti nedeniyle ödeme güçlüğüne düşmesi halinde sigortalılara teminatlardan ödeme yapabilir.
(B) Teminatlar, sigorta ve reasürans şirketlerinin tasfiyesi halinde, sigortalıların alacaklarının ödenmesine tahsis edilir.
- (8) Sigorta ve reasürans şirketleri, minimum sermaye yeterliliği ile ilgili bilgilerini üç aylık hesap özetleri ekinde Sigorta Yöneticisine bildirmek zorundadırlar.
- (9) Sigorta ve reasürans şirketlerinin tesis edecekleri teminatlar ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça hazırlanacak ve Bakanlar Kurulu tarafından onaylanıp Resmi Gazete’de yayımlanacak tüzükle belirlenir.

Sigorta ve
Reasürans
Şirketlerinin
Yönetim ile
İlgili
Kuralları

18. (1) (A) (a) Sigorta ve reasürans şirketlerinin yönetim kurulları en az beş kişiden oluşur. Yönetim Kurulu Başkanı ile iç sistemlerden sorumlu olarak görev yapacakların ve her halükarda Yönetim Kurulu üyelerinin salt çoğunluğunun hukuk, iktisat, işletme, maliye, sigortacılık, kamu yönetimi, istatistik, aktüerya, bankacılık ve finans , matematik veya mühendislik alanlarından en az birinden lisans düzeyinde mezun olması ve teknik personel olarak sigorta ve reasürans şirketinde sigortacılık alanında en az 3(üç) üç yıllık mesleki deneyime sahip olması şarttır.
Ancak yukarıdaki lisans alanlarında eğitimin lisans üstü düzeyde olması halinde, lisans düzeyindeki eğitim şartı aranmaz. Salt çoğunluk haricinde kalan Yönetim Kurulu üyelerinin de en az lise mezunu olması zorunludur. Yönetim Kurullarında göreve başlatılmasından önce Sigorta Yöneticisinden onay alınması şarttır.
(b)Bu fıkra amaçları bakımından Yönetim Kurulunda geçirilen süreler de mesleki deneyim olarak sayılır.
(B) Merkezi yurt dışında olup Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde şube açmak suretiyle faaliyette bulunan sigorta şirketlerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki yönetim merkezlerinde, yönetim kurulu yetki ve sorumluluklarını taşıyan, merkez olarak gösterilen şubenin genel müdürünün de üyesi olduğu en az 3 (üç) kişilik Müdürler Kurulu kurulur.
(C) Genel Müdür, Yönetim Kurulunun doğal üyesidir.
Ancak Genel Müdür haricinde şirket personeli olarak görevli olanlar yönetim kurulunda görev alamazlar.
(Ç) Yönetim Kurulu üyelerinin bu Yasanın 13’üncü maddesinin (2)’nci fıkrasında öngörülen niteliklere sahip olması zorunludur.
- (2) Merkezi yurt dışında kurulu sigorta şirketlerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki şubelerinin Müdürler Kurulu üyelerinin en az üniversite mezunu olmaları ve bu Yasanın 13’üncü maddesinin (2)’nci fıkrasında öngörülen niteliklere sahip olması zorunludur.

- (3) Şirket genel müdürlerinin, genel müdür yardımcılarının, müdürlerin, müdür yardımcıları ve murahhas azaların;
- (A) Göreve başlamadan önce Sigorta Yöneticisinden onay alması şarttır. Şirket genel müdürlerinin , genel müdür yardımcılarının müdür ve müdür yardımcılarının ve murahhas azaların, en az üniversite mezunun olup, üniversitelerin hukuk, iktisat, işletme , maliye, sigortacılık, kamu yönetimi , istatistik, matematik aktüerya, bankacılık ve finans veya mühendislik bölümlerinin herhangi birinden mezun olmaları, ve
- (B) Bu Yasanın 13'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasında öngörülen niteliklere sahip olması zorunludur. Ayrıca;
- (a) Genel müdürlüğe atanacaklar ile murahhas azaların en az 7 (yedi) yıllık mesleki deneyime;
- (b) Genel müdür yardımcılıklarına atanacakların ve müdürlerin en az 5 (beş) yıllık mesleki deneyime;

- (c) Sigorta şirketinin kendine bağlı açacağı şubelerin şube müdürlüğüne atanacakların en az 5(beş) yıllık mesleki deneyime
(ç) Müdür ve Müdür yardımcılığına atanacakların en az 5 (beş) yıllık mesleki deneyimine, sahip olmaları koşuldur.

(C)Yukarıdaki (A) ve (B) bentlerinde belirtilen koşullar aşağıdaki durumlarda aranmaz;

- (a) Lise mezunu veya ön lisans mezunu olan veya üniversite mezunu olup yukarıdaki (A) bendinde belirtilen bölümlerin herhangi birinden mezun olmayan kişiler , teknik personel olarak sigorta ve reasürans şirketinde sigortacılık alanında en az 10 (on) yıllık mesleki deneyime sahip olması halinde müdür ve müdür yardımcısı olarak atanabilirler.
- (b) (i) Lise mezunu veya ön lisans mezunu olan kişiler , teknik personel olarak sigorta ve reasürans şirketinde sigortacılık alanında en az 10 (on) yıllık mesleki deneyime ek olarak en az 5 (beş) yıllık müdürlük görevini ifa etmiş olması; veya
(ii) Üniversite mezunu olup yukarıdaki (A) bendinde belirtilen bölümlerin herhangi birinden mezun olmayan kişiler, teknik personel olarak sigorta ve reasürans şirketinde sigortacılık alanında en az 5 (beş) yıllık mesleki deneyime ek olarak en az 5 (beş) yıllık müdürlük görevini ifa etmiş olması , halinde genel müdür yardımcısı olarak atanabilirler.
- (c) Üniversite mezunu olup yukarıdaki (A) bendinde belirtilen bölümlerin herhangi birinden mezun olmayan kişiler, teknik personel olarak sigorta ve reasürans şirketinde sigortacılık alanında en az 5 (beş) yıllık mesleki deneyime ek olarak 5 (beş) yıllık müdürlük ve an az 5 (beş) yıllık genel müdürü yardımcılığı görevini ifa etmiş olması halinde genel müdür olarak atanabilirler.

(Ç) Başka ünvanlarla istihdam edildiğine bakılmaksızın , yetki ve görevleri itibarıyla genel müdür ve genel müdür yardımcılara denk görev yapan diğer yöneticiler de genel müdür ve genel müdür yardımcılara ilişkin kurallar uygulanır. Ayrıca başka ünvanlarla istihdam edildiğine bakılmaksızın , yetki ve görevleri itibarıyla müdür ve müdür yardımcılara denk görev yapan diğer yöneticiler de müdür ve müdür yardımcılara ilişkin kurallara tabidir.”

- (4) Genel müdürlüğe veya genel müdür yardımcılıklarına veya müdürlüklere atanacakların yukarıdaki (3)'üncü fıkraya uyarınca aranan koşulları taşıdıklarını gösteren belgelerle birlikte Sigorta Yöneticisine sigorta şirketi veya reasürans şirketi tarafından bildirilmesi şarttır. Bunların atanmaları, Sigorta Yöneticisi tarafından bildirim alındığı tarihten itibaren yedi iş günü içinde, gerekçeli olumsuz görüş bildirilmediği takdirde yapılabilir.
- (5) Herhangi bir nedenle görevden ayrılan genel müdür veya genel müdür yardımcılarının, görevden ayrılma nedenleri, şirket ve görevden ayrılan tarafından ayrılış tarihinden itibaren yedi iş günü içinde Sigorta

Yöneticisine bildirilir.

- (6) Merkezi yurtdışında olan sigorta şirketlerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki şube müdürü ve Müdürler Kurulunun diğer üyeleri genel müdür gibi değerlendirilirler .
- (7) Sigorta şirketleri ile reasürans şirketleri; tüm iş ve işlemlerinin, sigortacılık mevzuatı ve ilgili diğer mevzuata, şirketin iç yönergeleri ile yönetim stratejisi ve politikalarına uygunluğunun sürekli kontrol edilmesi, denetlenmesi ile hata, hile ve usulsüzlüklerin tespiti ve önlenmesi amacıyla iç kontrol, etkin bir iç denetim ve risk yönetim sistemlerini kurmak zorundadırlar. İç denetim, dışarıdan hizmet alımı yoluyla da yapılabilir.
- (8) Sigorta ve reasürans şirketlerinin oluşturacakları iç denetim ve risk yönetim sistemlerinin işleyişine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça hazırlanacak ve Bakanlar Kurulunca onaylanarak Resmi Gazete’de yayımlanacak tüzükle belirlenir.

Sigorta ve Reasürans Şirketinde Çalışması Yasak Olanlar ve İhlal Edenler

19. (1) Bu Yasa kurallarına aykırı hareketlerinden dolayı mahkeme tarafından hapis veya bir defadan fazla para cezası ile cezalandırılan kişiler ile bu Yasanın 13’üncü maddesinin (2)’nci fıkrasında öngörülen nitelikleri taşımayanlar, hiç bir sigorta ve reasürans şirketinde yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyesi, genel müdür, genel müdür yardımcısı veya birinci derecede imza yetkisine haiz olarak çalıştırılmaz. Sigorta ve reasürans şirketleri bu gibi kişilerin imza yetkilerini derhal kaldırmak zorundadırlar.
- (2) Yapılan denetimler sonucunda, bu Yasa kurallarını veya yürürlükteki sigortacılıkla ilgili mevzuatı ihlal ettikleri veya sigorta ve reasürans şirketinin çalışmasını tehlikeye düşürdükleri tespit edilen şirket mensuplarının haklarında yasal kovuşturma açılması halinde haklarındaki soruşturma sonuçlanana kadar imza yetkilerinin kaldırılması zorunludur.

İntifa ve Oy
Kullanma
Haklarının
Edinilmesi

20. Yürürlükteki rekabet ile ilgili mevzuatta gözönünde bulundurulmak koşuluyla, intifa ve oy kullanma hakları bu maddede öngörülen esaslara göre yapılır.

- (1) (A) Doğrudan veya dolaylı olarak bir sigorta ve reasürans şirketinin sermayesinin %10 (yüzde on)'unu, %20 (yüzde yirmi)'sini, %33 (yüzde otuz üç)'ünü veya %50 (yüzde elli)'sini bulacak veya aşacak şekildeki hisse edinimleri ile bir ortağa ait hisselerin sözkonusu oranları bulması veya bu oranların altına düşmesi sonucunu veren hisse devirleri Sigorta Yöneticisinin iznine tabidir. İzin alınmadan yapılan hisse edinim ve devirleri Resmi Kabz Memurluğu ve Şirketler Mukayyitliği Dairesi nezdinde kaydolunmaz.
- (B) Sermaye artırımını veya hisse devri yoluyla nitelikli paya sahip olacak her gerçek veya tüzel kişinin kurucu hissedarlarda aranan şartları taşıması ve bu Yasanın 13'üncü maddesinin (2)'nci fıkrası uyarınca kurucularda aranan niteliklerin sağlanmış olması şarttır.
- (C) Bu maddede belirtilen kurallara aykırı hisse edinim veya devirleri veya yapılan kayıtlar bu Yasaya aykırı olup hükümsüz sayılırlar.
- (2) Şirketin denetim ve yönetimine etkili olabilecek şekilde yönetim kurullarına üye belirleme imtiyazını veren hisse devri, oransal sınırlamalara bakılmaksızın Sigorta Yöneticisinin iznine tabidir.
- (3) Sigorta Yöneticisi, faaliyet alanları itibarıyla sigorta şirketlerinin ve reasürans şirketlerinin mali bünyelerini olumsuz etkileyecek durumdaki ortaklara, bu şirketlerde hisse sınırlamaları getirebilir.
- (4) Doğrudan veya dolaylı olarak sermayenin veya oy ve intifa haklarının %10 (yüzde on) ve daha fazlasına sahip olan veya bu oranların altında olsa dahi şirketin denetim ve yönetimine etkili olabilecek şekilde yönetim kurullarına üye belirleme imtiyazını veren hisselerle sahip olan ortakların, sigorta şirketi ve reasürans şirketi kurucularında aranan nitelikleri taşıması şarttır. Sigorta şirketleri ile reasürans şirketleri bu nitelikleri taşımayan ortaklarını Sigorta Yöneticisine bildirir.
- (5) Kurucularda aranan nitelikleri kaybeden ortaklar temettü dışındaki ortaklık haklarından yararlanamaz.

BEŞİNCİ KISIM

Ruhsat ve Lisans ile İlgili Kurallar

Ruhsat Alma
Zorunluluğu

21. (1) Sigorta ve reasürans şirketleri, faaliyete geçebilmek için, faaliyet göstermek istedikleri her bir sigorta sınıfı için Sigorta Yöneticisinden ruhsat almak zorundadır.
Ancak;
 - (A) Sigorta şirketlerinin yurt içindeki şubeleri için ayrıca ruhsat almaları gerekmez.
 - (B) Sadece reasürans şirketi olarak faaliyet göstermek isteyen şirketler, hayat dışı sigortalar reasürans ile hayat sigortaları reasürans işlemleri için ayrı ayrı ruhsat alabilecekleri gibi aynı işlem için tek bir ruhsat da alabilirler .

- (2) Sigorta ve reasürans şirketleri ruhsat almak için aşağıdaki belgelerle Sigorta Yöneticisine başvurur:
- (A) Bu Yasanın 12'nci, 13'üncü, 14'üncü, 15'inci, 16'ncı, 17'nci, 18'inci ve 20'nci maddelerinde öngörülen kurallara göre gerekli şartların yerine getirilmiş olduğunu kanıtlayan bilgi ve belgeler;
- (B) Sigorta ve reasürans şirketlerinin usulüne uygun olarak kurulup tescil edildiğini gösteren Resmi Kabz Memurluğu ve Şirketler Mukayyitliği Dairesi tarafından verilmiş kayıt belgesi ile şirket ana sözleşmesi;
- (C) Uygulayacağı genel şartlar, özel şartlar ve klozlar ile zorunlu sigortalara ait poliçe ve sertifika örnekleri;
- (Ç) Bu Yasanın 27'nci maddesi ile düzenlenen üç yıllık çalışma planı;
- (D) Faaliyet göstereceği sınıflar için bu Yasanın 25'inci maddesine bağlı Cetvelde öngörülen sermaye tutarlarının ödenmiş sermayelerine ilave edildiğini gösteren belge.
- (3) Şube şeklinde faaliyet gösterecek yabancı sigorta şirketleri, yukarıdaki (2)'nci fıkrada öngörülen belgelere ek olarak aşağıdaki belgeleri de ibraz etmek zorundadırlar:
- (A) Şubeyi idare, mahkeme veya üçüncü şahıslar nezdinde temsil ve ilzam edecek Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde ikamet eden kişilere verilen vekaletname; ve
- (B) Kendi ülkelerinde halen sigortacılık faaliyetinde bulduklarını ve yasaklı veya kısıtlı olmadığını gösteren ve çalıştıkları sınıfları kanıtlayan belgeleri.
- (4) Ruhsatların verilmesine ilişkin izinler Resmi Gazete'de yayımlanır.

Lisans

22. (1) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde faaliyet göstermek isteyen tüm sigorta şirketleri ve reasürans şirketleri Sigorta Yöneticisinden her yıl sigortacılık lisansı almak, sigorta şirketlerinin her bir şubesi ise sigortacılık harcı yatırarak onay almak zorundadır.
- (2) Sigortacılık lisansını alacak olan sigorta şirketleri ve reasürans şirketleri başvuru yaparken lisans bedeli olarak;
- (A) Hayat dışı Sigorta Şirketi için , yürürlükteki aylık brüt asgari ücretin 2(iki) kat,
- (B) Hayat Sigorta Şirketi için, yürürlükteki aylık brüt asgari ücretin 3(üç) katı,
- (C) Reasürans şirketi için, yürürlükteki aylık brüt asgari ücretin 4 (dört) katı,
- (D) Sigorta şirketlerinin her bir şubesi için yürürlükteki aylık brüt asgari ücretin 1/2 (yarısı), tutarındaki ücretin Gelir ve Vergi Dairesine yatırıldığını gösteren makbuzu Sigorta Yöneticisine ibraz etmek zorundadır.”
- (3) (A) Lisans bedelleri her yılın Ocak ayı sonuna kadar Gelir ve Vergi Dairesine yatırılır.
- (B) Ocak ayı sonuna kadar lisans bedelini yatırmayan sigorta şirketlerinin lisansları Sigorta Yöneticisi tarafından iptal edilir ve yeni sigorta poliçesi kesme yetkileri kaldırılır.
- Ancak lisans bedellerini öngörülen süre içerisinde yatırmamaları nedeniyle lisansları iptal edilen sigorta şirketleri, yükümlülüklerini

mücbir nedenlerden dolayı yerine getiremediklerini Sigorta Yöneticisine belgelemeleri koşuluyla, yatırılmayan dönemin lisans bedeli Kamu Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Yasa kuralları uyarınca yatırılması şartıyla lisanslarını yeniden alabilirler.

48/1977
28/1985
31/1988
31/1991
23/1997
54/1999
35/2005
59/2010

(4) Bakanlar Kurulu, Resmi Gazete’de yayımlayacağı bir tüzükle bu maddede öngörülen lisans bedelini beş katına ulaştıncaya kadar artırabilir.

Ruhsat Talebinin Değerlendirilmesi

23. Ruhsat talebi aşağıdaki şartlardan en az birinin gerçekleşmemesi halinde reddedilir:
- (1) (A) Şirket kurucuları ile yöneticilerinin bu Yasada öngörülen şartları taşımaması;
- (B) Çalışma planına ve ibraz edilen belgelere göre sigorta sözleşmesine taraf olanların hak ve menfaatlerinin yeterince korunamayacağına anlaşılması veya yükümlülüklerinin sürekli ve yeterli olarak yerine getirilebilecek şekilde oluşturulmaması;
- (C) Başvurunun bu Yasa uyarınca istenilen bilgi ve belgeleri içermemesi;
- (Ç) Bu Yasada öngörülen şartlara sahip olunmadığının anlaşılması veya bu şartlara uygunluğun ortadan kalkmış olduğunun tesbiti; veya
- (D) Sigorta ve reasürans şirketlerinin gerekli teknik donanım veya yeterli sayıda nitelikli personele sahip olmadığının veya ruhsat talep edilen alanda sigortacılık yapma yeterliliğinin bulunmadığının yapılan denetimlerle tesbit edilmesi.
- (2) Ruhsat talebinin reddi, başvurunun yapıldığı tarihten itibaren en geç altı ay içinde, ilgili şirkete gerekçeleriyle birlikte bildirilir. Faaliyette olan bir sigorta şirketinin başka sınıfta da faaliyet göstermek istemesi halinde yapacağı ruhsat talebinin reddedilmesi halinde ret gerekçelerinin düzeltilmesi için altı aydan az bir yıldan fazla olmamak şartıyla bir süre verilir.

Faaliyetin Durdurulması ve Ruhsatın İptali

24. (1) Bu Yasanın ruhsat iptaline ilişkin kuraları saklı kalmak koşuluyla, bir sigorta şirketi veya reasürans şirketinin sigortacılık veya reasürans faaliyeti aşağıdaki hallerde geçici olarak durdurulur ve verilen sürede düzeltilmemesi halinde tamamen iptal olunur:
- (A) Ruhsat verilmesine ilişkin şartların bir kısmının veya tamamının ortadan kalkması ve Sigorta Yöneticisi tarafından verilecek olan üç aydan az altı aydan fazla olmamak şartıyla durumun düzeltilmemiş olması;
- (B) Şirketin bu Yasa kuralları uyarınca kendisine düşen yükümlülüklerin ihlalini birden fazla tekrar etmesi halinde Sigorta Yöneticisi tarafından üç aydan az olmamak üzere verilecek süre içerisinde durumunu düzeltmemiş olması;
- (C) Şirketin yürürlükteki sigortacılık ile ilgili mevzuata aykırı hareketleri ile ilgili kişilerin hak ve menfaatlerini tehlikeye düşürdüğüne tesbiti;
- (Ç) Çalışma planında belirtilen hedeflerden, Sigorta Yöneticisinin bilgisi

dahilinde yapılan değişiklik dışında makul nedenler olmaksızın aşırı derecede uzaklaşmış olması;

- (D) Ruhsatın verildiği tarihten itibaren bir yıl içinde veya Sigorta Yöneticisinin uygun görüşüyle yapılanlar hariç olmak üzere aralıksız olarak altı ay süre ile sigorta ve reasürans sözleşmesi akdedilmemesi hallerinden en az birinin gerçekleşmesi durumunda.
- (2) Sigorta ve reasürans şirketlerinin yukarıdaki (1)'inci fıkrada öngörülenleri iki yıl içerisinde tekrarlaması halinde, sigortacılık yapma ruhsatları Sigorta Yöneticisi tarafından iptal edilir.

- (3) Sigorta şirketlerinin sigortacılık işlemleri yapmalarında daha sonra sakınca görülmesi halinde, sigortacılık yapma ruhsatları geçici veya sürekli olarak Sigorta Yöneticisi tarafından iptal edilebilir.
Ancak bu şekilde ruhsatları iptal edilenlerin sigortacılık yapma yetkileri, bu Yasa uyarınca ruhsat verme ile ilgili şartların yerine getirilmesi halinde yeniden verilebilir.
- (4) Ruhsat iptali Resmi Gazete’de ilan edilir.
- (5) Ruhsatı iptal edilen şirketler, altı ayı geçmemek üzere Sigorta Yöneticisi tarafından verilecek süre içinde iptal edilen ruhsatla bağlantılı portföylerini devretmek zorundadır. Aksi takdirde Sigorta Yöneticisi re’sen devir de dahil olmak üzere portföyün tasfiyesine yönelik her türlü tedbiri almaya yetkilidir.
- (6) Ruhsatı iptal edilen veya faaliyetleri geçici olarak durdurulan sigorta ve reasürans şirketleri yeni sigorta sözleşmesi yapamayacakları gibi, yapılmış olan sigorta sözleşmelerinin süresini uzatamaz ve sözleşmelerinde öngörülen teminat miktarını da artıramazlar.
- (7) Sigorta Yöneticisi ruhsat iptalinde, sigorta sözleşmesinde yer alan kişilerin hak ve menfaatlerinin korunmasına yönelik olarak her türlü tedbiri alır. Faaliyetin durdurulması veya ruhsatın iptali kararları gerekçeli olarak ve kararın alındığı tarihten itibaren en geç bir hafta içinde Sigorta Yöneticisi tarafından ilgili sigorta şirketine bildirilir.

ALTINCI KISIM

Sigorta Sınıfları, İhtisaslaşma, Çalışma Planı ve Yurtdışında Yapılabilecek Sigortalar ile İlgili Kurallar

Sigorta Sınıfları
CETVEL	25.	(1)	Sigorta sözleşmeleri, hayat dışı sigortalar ve hayat sigortaları olarak iki gruba ayrılır.
		(2)	Bu gruplarda yer alan sigorta sınıfları ve bu sınıflar için öngörülen sermaye bu maddeye bağlı Cetvelde belirtilmektedir.
		(3)	Bakanlar Kurulu bu maddeye bağlı Cetvelde öngörülen sermaye tutarlarını on katına kadar artırmaya yetkilidir.
İhtisaslaşma	26.	(1)	Sigorta şirketleri, hayat dışı sigortalar ve hayat sigortaları gruplarından sadece birinde faaliyet gösterebilirler.
Ancak reasürans şirketleri her iki grupta da çalışabilirler.
		(2)	Hayat Grubu ve Hayat Dışı grubunda faaliyet gösteren sigorta ve reasürans şirketlerinin aktüer istihdam etmeleri veya aktüerlik hizmeti satın almaları zorunludur."
Çalışma Planı
Düzenleme Şartı	27.	(1)	Sigorta ve reasürans şirketleri faaliyette bulunacakları sigorta ve reasürans işlemleri ile sigorta sınıflarını ve bunlara ilişkin çalışma esaslarını gösteren üç yıllık süreyi kapsayan bir çalışma planı düzenlerler. Ruhsat talebi ile birlikte Sigorta Yöneticisine verilecek çalışma planı:
(A) Şirketin faaliyette bulunacağı sigorta sınıflarını;
(B) Uygulayacağı genel ve özel şartlar, poliçe ve teklifname örneklerini;
(C) Uygulanacak tarifeleri ve tarifelerin hesabında kullanılan gerekli bilgi ve belgeleri;
(Ç) Uygulanacak reasürans prensip ve anlaşmaları;

- (D) Asgari minimum ödenmiş sermaye ve karşılığı kıymetleri gösteren belgeleri;
 - (E) Teknik karşılıkların hesabına ilişkin bilgileri ve çalışacağı sınıflara ait saklama payı tablolarını;
 - (F) Hayat sigortalarında kullanılacak ölüm ve maluliyet tablolarını, komütasyon cetvellerini, net prim ve tarife primi formül ve cetvellerini, tenzil, iştirak ve ikraz işlemlerine ilişkin esasları, temettü iştirak şartı ile akdolunan sigortalarda temettünün hesap tarzı ve tevdi şartlarını, rant ve kapital taahhütlerine ait matematik karşılık ve muallak hasar formülleriyle bu hesaplara uygulanacak teknik faiz oranlarını, aracılık komisyonlarını;
 - (G) Bir yıldan uzun süreli ferdi kaza, sağlık, hastalık veya deprem sigortaları ile prim formül ve cetveleri ile aracılık komisyonlarını;
 - (H) Yönetim giderleri, üretim ve pazarlama faaliyetleri için öngörülen masraflar ile bunları karşılayacak mali kaynakları gösterir bilgileri; ve
 - (I) Sigorta Yöneticisi tarafından istenecek diğer bilgi ve belgeleri, içerir.
- (2) Reasürans şirketleri, yukarıdaki (1)'inci fıkrada öngörülen belge ve bilgilerden faaliyetine uygun olanları ibraz eder.
- (3) Yabancı şirketlerin şubeleri yukarıdaki fıkralarda öngörülen belgelere ek olarak aşağıdaki bilgi ve belgeleri de çalışma planlarına eklemek zorundadırlar:
- (A) Yükümlülük sermaye yeterliliği bilgilerini; ve
 - (B) Son üç yıla ilişkin onaylı bilanço ve kar-zarar hesaplarını.

Yurtdışında
Yaptırılabil-
ecek
Sigortalar

28. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde ikamet eden kayıtlı gerçek veya tüzel kişiler, bütün sigortalarını, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde faaliyette bulunan sigorta şirketlerine yaptırmak zorundadırlar.

- (1) Ancak:
- (A) İhracat ve ithalat konusu olan mallar için nakliyat sigortası;
 - (B) Uçak ve gemiler için yaptırılacak sigortalar;
 - (C) Tekne sigortaları;
 - (Ç) Hayat sigortaları; veya
 - (D) Kişilerin yurt dışında bulunacakları süre için bu süre ile sınırlı olmak kaydıyla veya geçici olarak yurt dışında kaldıkları sırada yaptırabilecekleri ferdi kaza, hastalık, sağlık ve motorlu taşıt sigortaları,
- yurt dışında da yaptırılabilir.
- (2) Bakanlar Kurulu yurt dışında yaptırılacak sigortaların kapsamını genişletme ile ilgili karar üretebilir.

YEDİNCİ KISIM

Sigorta Sözleşmeleri, Tarifeler, Prim ve Primlerin Ödenmesi

Sigorta
Sözleşmeleri

29. (1) Sigorta sözleşmelerinin içeriği, Birlik tarafından hazırlanan ve Sigorta Yöneticisi tarafından onaylanan, tüm sigorta şirketlerince aynı şekilde uygulanacak genel şartlara uygun olarak düzenlenir.

Ancak, sigorta sözleşmelerinde işin özelliğine uygun olarak özel şartlar konabilir. Bu hususlar sigorta sözleşmesi üzerinde ve özel şartlar başlığı altında herhangi bir yanılığa neden olmayacak şekilde açıkça belirtilir.

- (2) Sözleşme şartları teklifnamenin verilmesi halinde teklifname ekinde, sözleşmenin yapılmasından sonra ise poliçe ekinde verilir.
- (3) Sigorta şirketleri ve sigorta acenteleri tarafından, sözleşmenin yapılması veya sözleşmenin devamı sırasında sigorta ettiren, lehdar ve sigortalıya yapılacak bilgilendirmeye ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça hazırlanacak ve Bakanlar Kurulunca onaylanarak Resmi Gazete’de yayımlanacak tüzükle düzenlenir.
- (4) Sigorta şirketleri;
 - (A) Şirketin adında, hukuki şeklinde veya merkezinde veya şubelerinin adreslerinde olan değişiklikleri;
 - (B) Poliçe şartlarına veya sözleşmelere uygulanan yürürlükteki mevzuat uyarınca poliçeler ile ilgili kurallardaki değişiklikleri; veya
 - (C) Varsa her yıl sigortalıya dağıtılacak kar payının miktarı konusunda,tirajı en yüksek en iki yerel günlük gazetede ilan edilir.

Tarifeler ve Primler

30. (1) Hayat dışı sigorta işlemlerinde uygulanacak sigorta tarifeleri, prim ile bunun ödenme koşulları, sigortacılık esasına ve genel kabul görmüş aktüeryal tekniklere uygun olarak sigortacı ile sigortalı arasında serbestçe belirlenir.

Ancak Sigorta Yöneticisi gerekli gördüğü takdirde, sigorta sınıfları itibarıyla uygulanacak primleri ve bu konuda tarife ve talimatları gösteren düzenlemeleri yapmaya yetkilidir. Sigorta Yöneticisi, ilgili sigorta sınıflarında belirlendiği yürürlükte bulunan tarifeye artış olarak, asgari ücrete yapılan artış oranında artış yapar.
- (2) (A) Tüm sigorta sınıfları için düzenlenen poliçelerde sigorta primi ödemelerinin kapalı tahsilat esasları çerçevesinde yapılması zorunludur.
(B) Kapalı tahsilat ile ilgili usul ve esaslar , Birlik ile Sigorta Acenteleri Birliğinin görüşü alınarak , Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak ve Resmi Gazete’de yayımlanacak bir tüzükle belirlenir.”
- (3) İlgili sigorta şirketi tarafından hazırlanacak hayat sigortası ile süresi bir yılı aşan hastalık sigortasının tarifeleri, formül ile cetvellerinin uygulamaya konulması Sigorta Yöneticisinin onayına bağlıdır.

Hasarsızlık İndirimi, Zamlı Prim Uygulaması ve Prim Belirlenmesi

31. (1) Sigorta şirketleri tarafından, trafik sigortası yapılan araçların, poliçelerinin geçerlilik süresi içerisinde herhangi bir tazminat talebine konu olmaması halinde, poliçeyi yenileme gününde geçerli tarife primleri üzerinden hasarsızlık indirimi uygulaması yapılır.
- (2) Bu madde uyarınca uygulanacak süre ve indirim oranları ile yaşa ve araç sınıfına göre zamlı prim uygulaması ile ilgili usul ve esaslar Birlik tarafından önerilecek Bakanlıkça hazırlanacak ve Bakanlar Kurulunca onaylanarak Resmi Gazete’de yayımlanacak tüzükle düzenlenir.

Zorunlu
Sigorta
Primlerin
Ödenmesi

32. (1) Sigorta şirketleri ve sigorta acenteleri zorunlu sigorta primlerini peşin tahsil etmek zorundadır.
- (2) Yukarıdaki (1)'inci fıkranın uygulanmasında Sigorta Yöneticisi gerekli tüm tedbirleri almaya yetkilidir.”

SEKİZİNCİ KISIM
Teknik Karşılıklar ile İlgili Kurallar

Teknik
Karşılıklar

33. Sigorta ve reasürans şirketleri, sigorta ve reasürans sözleşmelerinden doğan yükümlülükleri için bu maddede belirtilen esaslara göre yeteri kadar teknik karşılık ayırmak zorundadırlar.
- (1) Hayat dışı sigortalarda teknik karşılıklar şunlardır:
- (A) Cari rizikolar karşılığı, kazanılmamış primler karşılığı olup yürürlükteki sigorta sözleşmeleri için tahakkuk etmiş primlerin herhangi bir komisyon veya diğer bir indirim yapılmaksızın brüt olarak gün esasına göre ertesi hesap dönemi veya hesap dönemlerine sarkan kısmından oluşur. Bir yıldan uzun süreli poliçeler ile taşınan mallar sınıfında veya riskin özelliği 1/365 (üç yüz altmış beşde bir) methodunun kullanılmasına uygun olmaması halinde Sigorta Yöneticisinden yazılı izin almak şartıyla başka bir methodla cari risk karşılığı ayrılabilir. Reasürans şirketlerinin gün esasına göre cari rizikolar karşılığı ayırma imkanlarının bulunmadığı durumlarda 1/24 (yirmi dörtte bir) esasına göre karşılık ayrılır.
- (B) Muallak tazminat karşılığı, cari hesap dönemi veya daha önceki hesap dönemlerinde meydana gelmiş ve hesaben tesbit edilmiş ancak ödenmemiş tazminat tutarları veya bu tutar hesaplanmamış ise tahmini bedelleri ile tazminat taleplerinin sonuçlandırılması için yapılan giderler toplamından oluşur.
- Ayrıca hesap döneminde ortaya çıkan, ancak şirkete intikal ettirilmediğinden kayıda alınmayan tahmini hasar bedelleri için de karşılık ayrılır. Bu karşılık, geçmiş dönemlerde tespit edilen gerçekleşmiş ancak kayıda geçmemiş hasar ve tazminat tutarları ile gider tutarları dikkate alınarak hesaplanır.
- (C) Teknik karşılıklarda reasürör payının, devredilen risk ve primle orantılı olması esastır.
- (2) Hayat sigortalarında teknik karşılıklar şunlardır:
- (A) Cari rizikolar karşılığı, kazanılmamış primler karşılığı olup bu karşılıklar, yürürlükte bulunan yıllık sigortalar ile süresi bir yılı aşan birikim priminin de alındığı hayat sigortaları için tahakkuk etmiş primlerden gider payları ve varsa birikime ayrılan kısım düşüldükten sonra kalan tutarın ertesi yıla sarkan kısmından oluşur.
- (B) Muallak tazminat karşılığı, hesap döneminde meydana gelmiş ve hesaben tesbit edilmiş, ancak daha önceki hesap dönemlerinde veya cari hesap döneminde henüz ödenmemiş tazminat bedelleriyle, bu hesap yapılmamışsa tahmini tazminat bedelleri ve hasar ve tazminat taleplerinin sonuçlandırılmasına ilişkin giderler toplamından oluşur.
- (C) Matematik karşılıklar, yürürlükte bulunan her bir sözleşme için tarifede belirlenmiş teknik esaslara göre ayrı ayrı hesaplanan aktüeryal matematik karşılıklar ve kar payı karşılıkları toplamından oluşur.

- (a) (i) Aktüeryal matematik karşılıklar, sigorta şirketinin üstlendiği riziko için alınan primler ile sigorta ettirenler ile lehdarlara olan yükümlülüklerinin peşin değerleri arasındaki farktır. Aktüeryal matematik karşılıklar bir yıldan uzun süreli hayat ve sağlık sigortaları için tarifelerin onaylı teknik esaslarında belirtilen formül ve esaslara göre ayrılır.
- (ii) Aktüeryal matematik karşılıklar, sigortacının ileride yerine getireceği yükümlülüklerin peşin değeri ile sigorta ettiren tarafından ileride ödenecek primlerin bugünkü değeri arasındaki farkın bulunması şeklinde (prospektif yöntem) hesaplanır.
- Ancak, aktüeryal matematik karşılıkların sigorta ettirenin ödediği primlerin sonuç değeri ile sigortacının üstlendiği rizikonun sonuç değeri arasındaki farkın hesaplanması şeklinde (retrospektif yöntem) veya Bakanlıkça kabul edilen genel kabul görmüş aktüeryal yöntemlere göre hesaplanması halinde bulunan aktüeryal matematik karşılıklar toplamı bu toplamdan az olamaz.
- (iii) Aktüeryal matematik karşılığın negatif olarak hesaplandığı durumlarda bu değer sıfır olarak kabul edilir. Birikim priminin de alındığı sigortalarda aktüeryal matematik karşılık, primlerin birikime kalan kısmı ile birikmiş aktüeryal matematik karşılıklar toplamıdır. Aktüeryal matematik karşılıklar tarifinin teknik özelliklerine göre tahakkuk veya tahsil esasına göre hesaplanabilir.
- (b) Kar payı karşılıkları, sigorta şirketlerinin kar payı vermeyi taahhüt ettikleri sözleşmeler için sigorta ettirenler ile lehdarlara olan yükümlülüklerine istinaden ayrılan karşılıkların yatırıldığı varlıkların gelirlerinden, onaylı kar payı teknik esaslarında belirtilen kar payı dağıtım sistemine göre hesaplanan, varsa teknik faiz geliri garanti edilen kısmın dışında kalan miktar ile önceki yıllara ait birikmiş kar payı karşılıklarından oluşur.

Karşılıkların Tesis ve Bildirimi	34.	(1)	Sigorta şirketleri, teknik karşılıklarını en geç takvim yılını izleyen üçüncü ayın sonuna kadar tesis ederek tamamlamak zorundadırlar. Reasürans şirketlerinde bu süre dördüncü ayın sonudur.
		(2)	Sigorta şirketleri veya reasürans şirketleri, yukarıdaki (1)'inci fıkrada öngörülen süreler içerisinde tesis ettikleri teknik karşılıklara ilişkin kıymetlerin türünü ve tutarını Sigorta Yöneticisine takip eden ayın on beşine kadar bildirmek zorundadırlar.
Teknik Karşılıkların Yatırılacağı Varlıklar	35.	(1)	Teknik karşılıkların yatırılacağı varlıklar, şirket tarafından yürütülen sigorta faaliyetlerinin türlerine göre, yatırımların güvenliğini, verimliliğini ve nakde çevirilebilirliğini, ayrıca çeşitliliğini ve dengeli bir biçimde dağılımını sağlayacak ve güvence altına alacak aktif türleridir.

- (2) Teknik karşılıkların hangi aktif değerlere, hangi oranlarda yatırılacağı, o aktiflerin değerlendirilmesi ve diğer ilgili kuralların belirlenmesinde ve uygulanmasında uyulacak ilkeler Bakanlıkça hazırlanacak ve Bakanlar Kurulu tarafından onaylanarak Resmi Gazete’de yayımlanacak tüzüklerle belirlenir.
- Sigorta ve Reasürans Şirketinin Varlıkları 36. Sigorta şirketleri ile reasürans şirketlerinin varlıklarının teknik karşılıkları karşılayacak düzeyde olması esastır.
- Kıymetlerde Oluşacak Eksiklikler 37. Kıymetlerde oluşacak eksikliklerin karşılığı farklar, farkın belirlendiği tarihten itibaren ilgili şirketçe üç ay içinde tamamlanır.
- Teknik Karşılıklara İlişkin Kurallar 38. (1) Karşılıklar, sigortalıların bütün alacakları ödenmeden diğer alacaklar için icra takibine konu olamaz.
(2) Bakanlık, içeriğinin Sigorta Yöneticisi tarafından hazırlanacak bir genelge ile karşılıkların hesaplanmasında kullanılacak istatistiki ve aktüeryal yöntemleri ve teknik karşılıkların ayrılmasına ilişkin usul ve esasları genelge ile belirleyebilir.

DOKUZUNCU KISIM

Yükümlülük Sermaye Yeterliliği, İştirak ve Yatırımlar ile İlgili Kurallar

- Yükümlülük Sermaye Yeterliliğine Sahip Olma 39. Sigorta şirketleri ile reasürans şirketleri, faaliyet gösterdikleri sınıflardaki sigorta işlemlerinin gerekli gördüğü dönemsel yükümlülük sermaye yeterliliğine sahip olmak zorundadırlar. Yükümlülük sermaye yeterliliği, sigorta şirketleri ile reasürans şirketlerinin özsermayesi ile karşılanır. Özsermaye, yükümlülük sermaye yeterliliğinden az olamaz.
- Yükümlülük Sermaye Yeterliliğinin Hesabı 40. (1) Merkezi yurtdışında olan sigorta şirketlerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki şubeleri, bu Yasanın kurallarına göre yükümlülük sermaye yeterliliğine sahip olmak zorundadırlar. Yükümlülük sermaye yeterliliğinin hesabında, şubenin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki işlemleri esas alınır.
(2) Primlerin reasürörlere dağıtılmış olması, yükümlülük sermaye yeterliliği miktarının hesaplanma usulünü değiştirmez.
(3) Yükümlülük sermaye yeterliliği ile ilgili hesaplama teknik, esas ve usuller ile ilgili rasyo oranları Bakanlıkça hazırlanacak ve Bakanlar Kurulunca onaylanarak Resmi Gazete’de yayımlanacak tüzükle düzenlenir.
- Yükümlülük Sermaye Yeterliliğinin Bildirimi 41. Sigorta ve reasürans şirketleri üç aylık hesap özetleri ile birlikte geriye dönük bir yıllık yükümlülük sermaye yeterliliğini hesaplamak ve bunu Sigorta Yöneticisine göndermekle yükümlüdürler.

Yatırım
Esasları ve
Sınırlamalar

42. Sigorta ve reasürans şirketleri emniyet, verimlilik ve likidite esaslarını gözönünde tutarak yapacakları aktif artırıcı yatırımlarda aşağıdaki kurallara uymakla yükümlüdürler:

- (1) Sigorta ve reasürans şirketlerinin iştirakleri, sermayelerine iştirak eden sigorta ve reasürans şirketlerinin hisse senetlerini, sigorta ve reasürans şirketleri de ortaklarının hisse senetlerini satın alamazlar, rehin olarak kabul edemezler ve bu hisselerin karşılığında ödünç veremezler.
- (2) Sigorta ve reasürans şirketlerinin sermayelerinin %15 (yüzde onbeş)'den fazlasına sahip olan ortaklarına ait menkul değerler, bu sigorta şirketinin ödenmiş sermayesinin %25 (yüzde yirmi beş)'ini geçemez.
- (3) Sigorta ve reasürans şirketleri faaliyetleri ile ilgisi olmadıkça mal varlıklarını teminat olarak gösteremez veya kefil olamazlar.
- (4) Sigorta ve reasürans şirketlerinin, iştirak ettikleri bir şirketteki sermaye payları ve bu iştirake ait satın aldıkları menkul değerler tutarı, kendi ödenmiş sermayelerinin %15 (yüzde onbeş)'ini aşamaz.
- (5) Sigorta ve reasürans şirketleri ile bunların ödenmiş sermayelerinin %50 (yüzde elli)'sinden fazlasına sahip oldukları iştirakleri, kamu kuruluşu şeklinde olanlar hariç, sermayenin %10 (yüzde on)'undan fazlasına sahip olan ortakların, direktörler kurulu başkan ve üyelerinin, genel müdür veya genel müdür yardımcılarının ve bunların eş ve velayet altındaki çocuklarının ayrı ayrı veya birlikte ödenmiş sermayelerinin %25 (yüzde yirmibeş)'inden fazlasına sahip oldukları ortaklıklara iştirak edemezler.
- (6) Sigorta ve reasürans şirketlerinin taşınmaz mallara tahsis edeceği varlıkları ödenmiş sermayesini aşamaz.
- (7) Sigorta ve Reasürans şirketlerinin emniyet, verimlilik ve likidite esaslarını göz önünde tutarak yapacakları yatırımların yatırım esasları ve sınırlamalarına ilişkin kurallara ait usul ve esaslar, Bakanlıkça hazırlanacak ve Bakanlar Kurulunca onaylanarak Resmi Gazete'de yayımlanacak tüzükle düzenlenir.

ONUNCU KISIM

Hesap, Kayıt Düzeni ve Mali Tablolar ile İlgili Kurallar

Hesap ve
Kayıt Düzeni

43. (1) Sigorta ve reasürans şirketleri, hesaplarını ve yıllık bilançoları ile kar ve zarar cetvellerini, Sigorta Yöneticisi tarafından hazırlanan tek düzen hesap planı, tek tip bilanço ve kar zarar cetveli ile bunların uygulama düzenleme esaslarına ilişkin açıklamaya uygun olarak tutmak ve düzenlemek zorundadırlar. Belgelerdeki değişiklikler de aynı usule bağlıdır.
- (2) Sigorta Yöneticisi, sigorta ve reasürans şirketlerinden, Şirketler Yasası ve yürürlükteki vergi mevzuatı uyarınca zorunlu kıldığı defterlerden başka, bazı işlemlerini özel bir deftere kaydetmelerini istemeye ve bu defterlerle ilgili usul ve esasları yayımlayacağı bir genelge ile belirlemeye yetkilidir.

Fasıl 113
28/1974
7/1977
30/1983
28/1987
65/1989
56/1991
42/1997
29/2003

35/2007

Mali
Tabloların
İlgili
Makamlara
Gönderilmesi
ve İlanı

44. (1) (A) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde kurulmuş sigorta ve reasürans şirketleri veya yabancı sigorta ve reasürans şirketlerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki şubeleri, yıllık bilanço, kar ve zarar cetvellerini ve Sigorta Yöneticisi tarafından uygun görülecek diğer mali tablolarını bağımsız denetçilere denetletmesi ve ilan ettirmesi zorunludur.
- (B) Sigorta ve reasürans şirketleri, denetçi ve bağımsız denetim raporları ile yıllık bilanço, kar ve zarar cetvellerini en geç Mayıs ayının sonuna kadar tirajı en yüksek günlük yerel bir gazetede yayımlamak ve Sigorta Yöneticisine elektronik ortamda ve matbu olarak göndermekle yükümlüdürler.
- (2) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde şube açmak suretiyle faaliyette bulunan sigorta ve reasürans şirketlerinin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki faaliyetlerine ait bilançoları ile kar ve zarar hesapları, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki merkez olarak gösterilen şube tarafından düzenlenir ve bu Yasanın 18'inci maddesindeki Müdürler Kurulu tarafından imzalı olarak ana merkezlerinin son bilanço ve kar zarar hesapları ile birlikte yukarıdaki (1)'inci fıkra uyarınca belirlenen yetkili makamlara verilir.
- (3) Sigorta şirketleri ve reasürans şirketlerince ilan edilen mali tabloların gerçeğe aykırılığının tespiti halinde Sigorta Yöneticisi, genel kabul görmüş muhasebe kural ve ilkelerini gözönünde bulundurarak sözkonusu mali tabloları düzeltilmiş olarak yeniden ilan ettirebilir.

Üç Aylık
Hesap
Özetleri

45. (1) Sigorta ve reasürans şirketleri, Mart, Haziran, Eylül ve Aralık ayları sonu itibarıyla, Bakanlık tarafından belirlenecek esaslara ve örneğe uygun olarak, üç aylık hesap özeti düzenlemek zorundadırlar.
- (2) Mart, Haziran ve Eylül üç aylık konsolide hesap özetleri, şirket genel müdürü, genel müdür bulunmadığı takdirde genel müdür vekili ile ilgili genel müdür yardımcılarında biri veya muhasebe müdürü tarafından imza edilmiş ve hayat grubu ve hayat dışı guruplarda faaliyet gösteren sigorta ve reasürans şirketleri de ayrıca aktüer tarafından onaylanmış olarak, dönemi takip eden birinci ayın sonuna kadar elektronik ortamda ve matbu olarak veya elektronik imzalı olarak elektronik ortamda Sigorta Yöneticisine gönderilir. Aralık dönemine ait hesaplar yukarıda belirtilen kişilere ilaveten şirket dış denetçileri tarafından da imzalanmak suretiyle müteakip yılın Nisan ayı sonuna kadar Bakanlığa gönderilir.”
- (3) Sigorta Yöneticisi, bu Yasanın uygulanmasını izlemek amacıyla, sigorta ve reasürans şirketlerinden, belirleyeceği esaslar ve örneklere uygun olarak, cetvel, rapor ve mali tabloları istemeye, mali bünyeleri ve kaynaklarının kullanımı ile ilgili standart rasyoları, bu rasyolar ile mali tabloların gerekli görüldüğü takdirde yayımlanmasına ilişkin usul ve esasları saptamaya yetkilidir.
- (4) Sigorta ve reasürans şirketleri, bu rasyolara göre hazırlayacakları rapor ve mali tabloların birer örneğini hesap özetleri ekinde Sigorta Yöneticisine göndermek zorundadırlar.

- (5) Bu Yasa uyarınca faaliyet gösteren sigorta şirketleri ve reasürans şirketleri, Sigorta Yöneticisi tarafından belirlenen formatlara uygun bir şekilde üretecekleri bilgi, belge, cetvel, rapor ve mali tabloları Sigorta Yöneticisinin belirleyeceği iletişim kanallarını kullanmak suretiyle belirlenen süreler içinde Sigorta Yöneticisine vermekle yükümlüdürler. Sigorta ve reasürans şirketleri tarafından elektronik ortamda gönderilen bilgiler, iç denetim sistemi kapsamında sigorta ve reasürans şirketlerinin yönetim kurullarının sorumluluğundadır.

Sigorta ve Reasürans Şirketlerinin Yabancı Ülkelerdeki Şube ve Temsilciliklerinin Hesapları

46. Sigorta ve reasürans şirketlerinin, yabancı ülkelerde şube ve temsilciliklerinin işlem ve hesaplarını gösteren bilgiler ve Sigorta Yöneticisi tarafından saptanan esaslara göre belirlenen konsolide yıllık bilançoları, kar ve zarar cetvelleri ile birlikte en geç Mayıs ayının sonuna kadar Sigorta Yöneticisine gönderilir.

Teknik Kurallar ve Tasdike Tabi Belgelerde Değişiklikler ve Saklama Payları

47. (1) Çalışma planı ile Sigorta Yöneticisinin onayına tabi belgelerde sigorta ve reasürans şirketlerince yapılan her türlü değişiklik Sigorta Yöneticisinin onayı ile uygulamaya konulabilir.
- (2) Sigorta şirketleri, bir takvim yılı içinde uygulayacakları saklama payına ilişkin tutar ve oranları gösteren tabloları ve orjinal reasürans anlaşmalarının yürürlüğe gireceği yıldan önceki Aralık ayı sonuna kadar Sigorta Yöneticisine göndermek zorundadırlar.
- (3) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde şube açmak suretiyle faaliyette bulunan sigorta ve reasürans şirketlerinin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki faaliyetlerine ait saklama payına ilişkin tutar ve oranları gösteren tabloları ve orjinali veya ana merkezinin bulunduğu ülkedeki noter onaylı reasürans anlaşmalarının örneğini anlaşmaların yürürlüğe gireceği yıldan önceki Aralık ayı sonuna kadar Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki merkez olarak gösterilen şube tarafından Sigorta Yöneticisine göndermek zorundadırlar.
- (4) Sigorta Yöneticisi, sigorta ve reasürans şirketlerinin uygulayacakları saklama paylarının tutar ve oranlarını belirlemeye, bununla ilgili azami veya asgari sınırlar koymaya, şirketlerin kendi üzerlerinde tuttıkları miktar veya oranları, geçen kısımların tamamının veya bir kısmının yurt içindeki şirketlere mükerrer sigorta ettirilmesi hususunda yükümlülük getirmeye yetkilidir.

Aktif Azaltıcı İşlem Yasağı

48. (1) Sigorta şirketleri ile reasürans şirketlerinin ortakları, yönetim kurulu üyeleri, denetçileri ve çalışanları, şirket ana sözleşmesi veya genel kurul veya yönetim kurulu kararı ile saptanan kararlar dahilinde personele yapılan ödemeler, yardım veya verilen avanslar hariç, şirket kaynaklarını dolaylı veya dolaysız kullanamaz, iyi niyet kurallarına aykırı olarak aktifin değerini düşüren işlemlerde bulunamaz ve hiçbir surette örtülü kazanç aktarımı yapamaz.

- (2) Sigorta şirketleri ile reasürans şirketleri kendi borçları veya sigorta işlemlerinden doğanlar hariç olmak üzere personeli, ortakları, iştirakleri veya diğer kişi ve kurumlar lehine mal varlığını ve nakit değerlerini teminat olarak gösteremez, kefil olamaz, borç veremez veya kredi sağlayamaz.

ONBİRİNCİ KISIM

Denetim, İdari ve Mali Bünyenin Güçlendirilmesi ile İlgili Kurallar

Sigorta ve Reasürans Şirketlerinin Denetimi

49. (1) Bu Yasanın uygulanmasının ve her türlü sigortacılık işlemlerinin denetimi, sigorta ve reasürans şirketlerinin varlıkları, alacakları, özsermayesi, borçları, kar ve zarar hesapları arasındaki ilgi ve dengelerin ve mali bünyeyi etkileyen diğer tüm unsurların tespiti ve tahlili, Sigorta Yöneticisinin görevlendireceği personel tarafından yapılır.
- (2) Sigorta Yöneticisi tarafından görevlendirilen personel; sigorta ve reasürans şirketleri, sigorta ve reasürans şirketleri ile aynı gruba mensup olan şirketlerde, sigorta ve reasürans aracılarında, sigorta ve reasürans aracılıyla aynı gruba mensup olan şirketlerde, yabancı sigorta ve reasürans şirketlerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki şubelerinde, sigorta şirketlerinin iştirak ve kuruluşları, sigorta ve reasürans aracıları ile sigortacılık işlemleri yapan diğer gerçek ve tüzel kişilerden, bu Yasa ve yürürlükteki sigortacılık mevzuat kuralları ile ilgili göreceklere bütün bilgileri istemeye, tüm defter, kayıt ve belgelerini incelemeye yetkili olup, sözkonusu şirketler ise istenen bilgi ve belgeyi uygun süre ve ortamda vermekle, defter, kayıt ve belgeleri incelemeye hazır bulundurmakla, bilgi işlem sistemini denetim amaçlarına uygun olarak açmakla ve verilerin güvenliğini sağlamakla yükümlüdürler.
- (3) Sigorta Yöneticisi tarafından görevlendirilen personel tarafından gerçekleştirilen denetim, inceleme ve soruşturmalar sırasında talep edilmesi halinde, incelemeye, denetime veya soruşturmaya tabi kuruluşlar tarafından, risk yönetimi ve iç denetim sistemlerinde çalışanların yardımı da dahil olmak üzere her türlü destek sağlanır.
- (4) Sigorta Yöneticisi, bu Yasaya tabi kuruluşlara ait bilgi ve belgeleri, bu kuruluşların konsolide ve konsolide olmayan mali bünyeleri ve idari yapılarının yürürlükteki mevzuata uygunluğunu izlemek, analiz etmek, ilgili kuruluşlara ait rapor, tablo ve iç denetim raporları ile sigorta denetim müfettişlerinin denetim ve gözetim sonuçlarını karşılaştırmak suretiyle değerlendirmek, elde edilen sonuçlara göre kuruluşların taşıdıkları risklerin türleri, büyüklüğü ve kuruluşları etkileme durumunu, risk yönetim sisteminin güvenilirliği ile denetim riskini dikkate almak suretiyle kuruluşlar hakkında gerekli görülen tüm tedbirlerin alınmasını ve sonuçlandırılmasını sağlamak, sözkonusu kuruluşların bağlı ortaklıklarının, mali iştiraklerinin ve şubelerinin faaliyetlerini önemli ölçüde etkileyen veya etkileyebilecek uygulamaları takip etmek, gerekirse ilgililer nezdinde girişimde bulunmak konularında yetkilidir.
- (5) Sigorta personeli, sigorta ve reasürans şirketlerinde yapmış oldukları denetimlerde, sigorta ve reasürans şirketleri ile aynı gruba mensup olan şirketlerden de yıllık raporlarını veya belirli döneme ait bilgi, belge veya raporların sunulmasını isteyebilir ve gerekmesi halinde sigorta şirketinin grubuna üye olan şirketlerde de yerinde denetimler yapabilir.

50. (1) (A) Sigorta Yöneticisi tarafından yaptırılan denetimler sonucunda, bu Yasa veya yürürlükteki sigortacılıkla ilgili mevzuata aykırı veya sigorta ve reasürans şirketinin güvenli bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürecek nitelikte işlemleri saptanan sigorta ve reasürans şirketinin yönetim kurulu üyeleri, şirket yöneticileri veya imza yetkisi olan çalışanları hakkında, yasal soruşturma açılması halinde haklarındaki soruşturma sonuçlanana kadar imza yetkilerinin kaldırılması zorunludur. Ayrıca Sigorta Yöneticisinin talebi ve Bakanın onayı olması halinde bu kişilerin görevlerine son verilir.
- (B) Yukarıdaki (A) bendinde bahsedilen şahıslar, Sigorta Yöneticisinin izni olmadıkça, hiç bir sigorta ve reasürans aracılığı hizmeti de yapamazlar.
- (2) Sigorta Yöneticisi, Sigorta ve Reasürans şirketinin:
- (A) Bu Yasanın 51'inci maddesi uyarınca alınması istenen tedbirlerin kısmen veya tamamen alınmış olmasına rağmen mali bünyesinin güçlendirilmesine imkan bulunmadığını veya mali bünyesinin bu tedbirler alınsa dahi güçlendirilmeyecek derecede zayıflamış olduğunu;
- (B) Yükümlülüklerini vadesinde yerine getiremediğinin;
- (C) Bu madde kurallarının uygulanmasında Sigorta Yöneticisi tarafından belirlenecek değerlendirme esasları çerçevesinde yükümlülüklerinin toplam değerinin varlıklarının toplam değerini aştığının; veya
- (Ç) Faaliyetine devamının poliçe sahiplerinin hakları ve piyasa istikrarı bakımından tehlike arzettiğinin, sigorta ve reasürans şirketinin emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürecek nitelikte işlemleri tekrarlandığının,
- bu fıkarda belirtilenlerden bir veya birden fazlasının gerçekleşmesi halinde Sigorta Yöneticisi mali bünyeyi zayıflatan karar ve işlemlerin Direktörler Kuruluna ait olduğunun tespit edilmesi halinde, Sigorta Yöneticisi, Bakana bilgi verilmesi koşuluyla Direktörler Kurulu üyelerinden bir kısmını veya tamamını görevden alarak veya Direktörler Kurulu üye sayısını artırarak bu kurallara üye atamaya, sigorta ve reasürans şirketinin yeni sigorta sözleşmesi yapma yetkisini kaldırmaya, sigorta ve reasürans şirketinin faaliyet gösterdiği sigorta sınıflarının bir kısmına veya tamamına ait ruhsatı iptal etmeye veya şirketin faaliyette bulunduğu sigorta sınıflarından birine veya tamamına ait poliçe portföyünün başka şirket veya şirketlere devrine karar vermeye yetkilidir.
- (3) Sigorta Yöneticisi bu Yasa ve yürürlükteki sigortacılık ile ilgili diğer mevzuata aykırı işlemlerini 3 (üç) ayı aşmayacak süre içinde düzeltmeyen ve/veya bu Yasaya aykırı işlemlerin giderilmesi ve önlenmesi konusunda alınmasını istediği tedbirleri almayan sigorta ve reasürans şirketlerinin sorumluları hakkında yapılacak yasal kovuşturma saklı olmak üzere Bakana bilgi verilmesi koşuluyla yukarıdaki (2)'nci fıkarda belirtilen idari tedbirlere ek olarak sigorta şirketlerinin faaliyet gösterdiği sigorta sınıflarına ait ruhsatlarını ve/veya sigortacılık lisansını iptal etmek sureti ile sigorta poliçe üretimini durdurmak için Sigorta Bilgi Merkezi sistemine erişim yetkisini kaldırarak sistemden yaralanmasını men etmeye yetkilidir. Sigorta Yöneticisinin sigorta şirketleri ile ilgili almış olduğu erişim yetkisinin iptali

ile ilgili kararını Sigorta Bilgi Merkezi Komitesine yazılı olarak bildirmesi durumunda Sigorta Bilgi Merkezi Yönetim Komitesi bu karara uymak zorundadır.”

Mali
Bünyenin
Güçlendiril-
mesi
ve Önlemler

51. (1) Sigorta Yöneticisi, bir sigorta ve reasürans şirketinin minimum sermaye yeterliliği tutarını karşılamadığının, tesis etmesi gereken teminatı tesis edemediğinin, bu Yasanın 33'üncü, 34'üncü ve 35'inci maddeleri uyarınca tesis ettiği teknik karşılıkların sigorta sözleşmelerinden doğan taahhütlerini karşılamayacağını veya bu durumun gerçekleşmek üzere olduğunu veya likiditeye ilişkin düzenlemelere uyulmadığının tesbit edildiği veya şirketin mali bünyesinin sigortalıların hak ve menfaatlerini tehlikeye düşürecek derecede zayıflamakta olduğunun gözetim faaliyetleri çerçevesinde tesbiti hallerinde, Sigorta Yöneticisi üç ayı aşmayacak bir süre vererek, mali bünyenin güçlendirilmesine yönelik olarak ilgili sigorta ve reasürans şirketinden;
- (A) Uzun vadeli ve sabit değerlere yatırım yapılmamasını,
(B) İştirakler ve gayrimenkuller gibi, duran değerlerin elden çıkarılmasını;
(C) Yürürlükteki sigortacılık ile ilgili mevzuata aykırı fiilleri saptanan personelin, şirketi veya şubeyi temsil yetkilerinin kaldırılmasını;
(Ç) Reasürans uygulamalarının ve saklama paylarının oran ve miktarlarının değiştirilmesini, gerekli gördüğü reasürans sözleşmelerinin kısmen veya tamamen yürürlüğe girmesini; veya
(D) Likiditenin güçlendirilmesi amacıyla uygun göreceği her türlü tedbirin alınmasını isteyebilir.
- (2) Sigorta Yöneticisi, bir şirketin bu Yasanın 39'uncu maddesinde öngörülen yükümlülük sermaye yeterliliği asgari düzeyin altına düştüğünü veya bu durumun gerçekleşmek üzere olduğunu tespit ettiği takdirde şirketten, onaylayacağı bir finansal iyileştirme planı dahilinde;
- (A) Sermaye artırımı veya sermaye benzeri kaynak temin edilmesini;
(B) Kar dağıtılmamasını, yönetim kurulu üyeleri ile genel müdür ve yardımcılarının, ikramiye, prim, ayni ve nakdi sosyal yardım ve her ne ad altında olursa olsun verilen ek ödemelerin kaldırılmasını;
(C) Zarar doğduğu tespit edilen sınıflardaki faaliyetlerin sınırlandırılmasını veya durdurulmasını; veya
(Ç) Verimi düşük veya verimsiz varlıkların elden çıkarılmasını talep edebilir ve ödenmiş minimum sermayelerinin güçlendirilmesi amacıyla uygun göreceği her türlü tedbirin alınmasını isteyebilir.

ONİKİNCİ KISIM

Sigortacılık Faaliyetlerine Ara Verme, Birleşme, Devir, Tasfiye ve İflas ile İlgili Kurallar

- Ara Verme 52. (1) Sigorta ve reasürans şirketleri, Sigorta Yöneticisine bildirmek koşuluyla bir veya birden fazla sınıflardaki faaliyetlerine kendi istekleriyle ara verebilirler.
- (2) Faaliyete altı aydan fazla ara verilmesi halinde ruhsat iptal edilir ve yeniden ruhsat alınmadan sigorta işlemi yapılamaz.
- (3) Ruhsatın iptaline yol açmayan ara vermeler, sigorta işlemlerini etkilemez.

Birleşme
veya Devir

53. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde faaliyette bulunan bir veya birkaç sigorta şirketi veya reasürans şirketinin birleşmesi veya herhangi birinin bütün borç, alacak ve sigorta portföyünü Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde faaliyette bulunan diğer bir sigorta şirketi veya reasürans şirketine devretmesi yürürlükteki rekabet kuralları da gözönünde bulundurularak Sigorta Yöneticisinin iznine bağlıdır. İznin verildiği tarihten itibaren altı ay içinde birleşme veya devir işlemi gerçekleşmediği takdirde izin geçersiz sayılır. Birleşme veya devir sürecinin uzaması halinde Sigorta Yöneticisi bu süreyi altı aya kadar uzatmaya yetkilidir. Birleşme veya devir işlemlerinde aşağıdaki koşullar aranır:

- (1) Portföyün devredileceği şirketin ilgili ruhsata ve yükümlülük sermaye yeterliliğine sahip olması ve teknik karşılıkları tesis etmiş olması;
- (2) Tasfiye, birleşme, devralma ve portföy devrine ilişkin sözleşmelerin yazılı şekilde yapılması ve sigortalıların hak ve menfaatlerine aykırı kurallar içermemesi;
- (3) Devir veya birleşme işlemi, Resmi Gazete’de ve tirajı en yüksek olan en az iki yerel gazetede iki gün yayınlanmak koşuluyla ilan edilir.
- (4) Sigorta Yöneticisi, bu süre geçtikten ve ilgililerin itirazlarını inceleyerek devir veya birleşme işleminin sigortalıların menfaatine zarar vermediğine kanaat getirdikten sonra devir veya birleşme işlemine izin verir.
- (5) Devredilecek portföylere ait teknik karşılıklar portföyle beraber devredilir veya yoksa devralan şirket tarafından tesis edilir.
- (6) Devir ve birleşme kararı tüm hissedarların Resmi Kabz Memurluğu ve Şirketler Mukayitliği Dairesi nezdindeki kayıtlı adresine yazılı olarak bildirilmek zorundadır. Hissedarlar tebliğ tarihinden itibaren en geç üç ay içerisinde, devir veya birleşme işlemine Sigorta Yöneticisi nezdinde itiraz edebilirler.

Kısmen veya
Tamamen
Zorunlu Ara
Verme

54. (1) Sigorta Yöneticisi bu Yasada belirtilen süreler içinde yükümlülük sermaye yeterliliğini, minimum sermaye yeterliliğini veya teknik karşılıkları gerekli miktarda tesis edemeyen sigorta şirketlerine yeni sigorta sözleşmesi yapma yasağı getirebilir veya varlıkları üzerindeki tasarruf haklarını kısıtlayabilir. Bu durum, Resmi Gazete’de yayımlanır.
- (2) Sigorta sözleşmesi yapması yasaklanan sigorta şirketinin, altı aylık bir süre içerisinde yasaklamaya neden olan hususları düzeltmemesi veya tamamlamaması halinde hakkında 50’nci ve 51’inci madde kuralları uyarınca işlem yapılır.
- (3) Sigorta Yöneticisi tarafından yapılan inceleme sonunda aykırılıkları düzelttiği veya tamamladığı anlaşılan sigorta şirketleri hakkındaki yasak kaldırılır ve bu durum Resmi Gazete’de ilan olunur.

Tasfiye ve
İflas

55. Bir sigorta ve reasürans şirketinin tasfiyesi Şirketler Yasasındaki tasfiye veya İflas Yasasındaki kurallar uyarınca yapılır.

Fasıl 113
28/1974
7/1977
30/1983
28/1987
65/1989
56/1991

Ancak bir sigorta şirketinin tasfiyesinde ilgili sigorta şirketinden sigortalının poliçeden doğan alacakları Şirketler Yasasındaki tasfiye veya İflas Yasasındaki her türlü öncelikli alacaklardan önce gelir ve tasfiye memuru tarafından tasfiye kasasına uygun olması halinde lehtarlara hemen ödenir.

42/1997
29/2003
35/2007

Fasıl 5

- Faaliyette Bulunan Şirketlerin Portföy Devri ve Ruhsatın İptali
56. (1) Bir sigorta veya reasürans şirketinin ruhsatının iptali halinde sigorta portföyünün bütün hak ve yükümlülükleri ile devrini kabul eden bir veya birkaç şirket bulunduğu takdirde, Sigorta Yöneticisinin izni ile hemen devir yapılır.
- (2) Bu suretle, devrolunan sigortaların teminat ve teknik karşılıkları devredilir, teminat ve karşılıklar Sigorta Yöneticisi tarafından belirlenen süre içinde devralan şirket tarafından tesis olunur.
- (3) Sigorta veya reasürans şirketleri, faaliyette buldukları belirli bir sigorta sınıfına veya tüm faaliyette buldukları sınıflara ait sigorta sözleşmelerinin oluşturduğu portföyü, bütün hak ve yükümlülükleri ile birlikte, başka bir sigorta ve reasürans şirketine, Sigorta Yöneticisinin uygun görüşünü almak koşuluyla devredebilir.

ONÜÇÜNCÜ KISIM

Aracılar, Sigorta Acenteleri, Brokerler, Aktüerler ve Sigorta Ekspertleri ile İlgili Kurallar

- Aracılar ile İlgili Kurallar
57. (1) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde sigorta ve reasürans sözleşmelerine aracılık, sigorta acenteleri ve brokerler tarafından Sigorta Yöneticisinin izni ile yapılır.
- (2) Sigorta ve reasürans aracılığı hizmeti yapanlar, sigortalıların hak ve menfaatlerini tehlikeye sokabilecek hareketlerden kaçınmak, sigortacılığın gereklerine ve iyi niyet kurallarına uygun hareket etmek ve sigorta tazminatının ödenmesine yardımcı olmak zorundadırlar.
- Sigorta Acenteleri ile İlgili Kurallar
58. (1) Sigorta acenteliği yapacak olan tüzel kişilerde aşağıdaki nitelikler aranır:
- (A) Merkezlerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde olması koşuluyla Şirketler Yasası veya Kooperatif Şirketler Yasası tahtında kayıtlı limited şirket olması;
- (B) Tüzel kişi kurucusunun , hissedarlarının ve/veya hisse devralacaklarının ve/veya sermaye artırımı yoluyla hisse edinenlerin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşı olması ,
- (C) Asgari ödenmiş sermayenin aylık brüt asgari ücretin 50(elli) katından az olmaması,
- (Ç) Tüzel kişi hissedarlarının, bu Yasanın 13'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasının (A) bendinde belirtilen niteliklere sahip olması,
- (D) Faaliyetini başka bir işletme içerisinde veya işletmeye bağlı olarak yürütmemesi, fiziksel, teknik ve idari alt yapı ile insan kaynakları bakımından yeterli donanıma sahip ofisi olması ve denetimlerinin Birlik ve Sigorta Acenteleri Birlik tarafından Birlik altında kurulacak bir komitece yapılması,
- (E) Ana sözleşme ve tüzüklerinde şirketin münhasıran sigorta acenteliği yapabileceğine dair kural olması,
- (F) Mesleki sorumluluk sigortası yaptırmış olması ,

Ancak her bir tazminat talebi için teminat yürürlükteki brüt asgari ücretin en az 15(on beş) katı ve bir yıl boyunca tüm tazminat talepleri için yürürlükteki brüt asgari ücretin en az 45 (kırk beş) katı olmak zorundadır.

(G) Tüzel kişinin gerçek kişi hissedarlarının en az birinin ve imza yetkilerinin Birliğin öngördüğü eğitimlere katıldığına dair belge almış olması , ve

(Ğ) Tüzel kişinin gerçek kişi hissedarlarının en az birinin sigortacılıkla ilgili kurum veya kuruluşların meslekle ilgili bölümlerinde en az 2(iki) yıl mesleki deneyim kazanmış olması, ancak deneyimi yoksa, Birliğin öngördüğü eğitimlere katılıp yapılan sınavlarda başarılı olması ve sigorta acentesi ve/veya sigorta şirketinde 3 (üç)ay staj yapmış olması gerekir.

(2)

(A) Aşağıda belirtilen husular sigorta şirketleriyle sigorta acenteleri arasında yapılacak acentelik sözleşmelerinde düzenlenir:

(a)Sözleşmenin tarafları,

(b)Sözleşmenin süresi , yenileme ve fesih şartları,

(c)Acenteye verilen yetkinin sigorta sınıfları itibarıyla kapsamı,

(ç)Sicil kayıt numarası,

(d)Sınıflar bazında ödenecek komisyon ve sağlanacak diğer menfaatlere ilişkin usul ve esaslar,

(e)Tarafların hak ve yükümlülükleri,

(f)Polİçe düzenlemesine , primin tahsiline ve sigorta şirketine intikaline ilişkin hükümler,

(g)Hesap mutabakatına ilişkin hükümler,ve

(ğ)Tesis edilecek teminata ilişkin hükümler.

Fasıl 113
28/1974
7/1977
30/1983
28/1987
65/1989
56/1991
42/1997
29/2003
35/2007

(B) Bu Yasaya, bu Yasa uyarınca çıkarılan tüzüklere ve diğer ilgili mevzuatlara aykırı olmamak koşuluyla yukarıdaki fıkrada yer alan hükümlere ilave hükümler, Sigorta Yöneticisinin onayının alınması koşuluyla acentecilik sözleşmelerinde yer alabilir.

(C) Sigorta Yöneticisi gerekli gördüğü durumlarda yukarıdaki (A) fıkrasında yer alan sigorta şirketleri ile sigorta acenteleri arasında düzenlenen acentelik sözleşmesi kapsamında belirlenecek komisyon oranının tespit edilmesine yetkilidir. Faaliyet gösterilen sınıflar bazında ödenecek komisyon oranları , Teşvik Komisyonu ile diğer tüm ek kazanımlar dahil asgari %15 (yüzde on beş) azami %30 (yüzde otuz) aralığında belirlenir.

Ancak ihtiyari devredilecek veya koasürans edilecek işlerde komisyon oranı asgari komisyon tutarının altında veya üzerinde belirlenebilir.

(Ç) Bu fıkra uyarınca yapılan tüm işlemlerin bir dökümü Sigorta Yöneticisine gönderilir;

- (3) (A) Sigorta acenteliği yapacak olanlar yukarıdaki (1)'inci ve (2)'nci fıkralarda belirtilen nitelikleri ve gerekli koşulları taşıdıklarını gösteren belgelerle Sigorta Yöneticisine başvururlar.
- (B) Sigorta Yöneticisi başvuruları inceledikten sonra uygun olan tüzel kişilere sigorta acenteliği yapma izni verir.
- (C) Sigorta Yöneticisinden izin alan sigorta acenteleri, Birliğe başvuruda bulunarak kayıt yaptırmak ve Sigorta Acenteleri Birliğine kayıt yaptırarak üye olmak zorundadırlar.
- Ancak sigorta acenteliği yapacak olan bankalarda bu kural aranmaz. Ayrıca Kıbrıs Türk Esnaf ve Zanaatkarlar Odası Yasasının 32'nci maddesinin (3)'üncü fıkrası uyarınca Oda Yönetim Kurulu tarafından Sigorta Acenteleri Birliğinin kapatılması halinde, sigorta acentelerinin Birliğe kayıt yaptırmış olmaları kayıt orunluluğunun ifası bakımından yeterli sayılır.
- (Ç) Yukarıdaki (C) bendinde uyarınca, kayıt yaptıran sigorta acenteleri her yılın en geç Ocak ayının sonuna kadar Gelir ve Vergi Dairesi veznelere yatıracakları, acenteliğini yapacakları her bir sigorta şirketi için yürürlükteki aylık brüt asgari ücretin yarısı tutarındaki lisans ücretinin yatırıldığını gösteren makbuzun bir suretini Sigorta Yöneticisine belgelemek koşuluyla lisans belgesini almak zorundadır.

Ancak ;

- (a) Sigorta acenteliği yapacak olan bankalar için lisans ücreti acenteliğini yapacakları her bir sigorta için yürürlükteki aylık brüt asgari ücretin 2 (iki) katı, Kooperatif Şirketleri için acenteliğini yapacakları her bir sigorta şirketi için yürürlükteki aylık 1 (bir) brüt asgari ücret olarak uygulanır.

- (b) Lisansı iptal edilen sigorta acenteleri, yükümlülüklerini mücbir veya iradesi dışında vuku bulan nedenlerden dolayı yerine getiremediklerini Sigorta Yöneticisine belgelemeleri koşuluyla, yatırmadıkları dönemin lisans bedelini Kamu Alacaklarının Tahsili Usulü Yasası kuralları uyarınca yatırmak suretiyle sigorta acenteliği lisansını tekrardan alabilirler.

- (D) Lisans ücreti hiçbir suretle iade edilemez.

23/1997
23/1997
54/1999
35/2005
59/2010

- (4) Sigorta acenteliği yapacak olanların;
- (A) Yukarıdaki (1)'inci, (2)'nci ve (3)'üncü fıkranın (Ç) bendinde belirtilen nitelikleri ve gerekli koşulları kaybetmeleri halinde; veya
- (B) Sigorta Yöneticisi tarafından yaptırılan inceleme ve denetim sonucunda bu Yasa kurallarına aykırılık tespit edilmesi halinde, acentelik faaliyetlerini Sigorta Yöneticisi tarafından 6 (altı) aya kadar aykırılığın düzeltilmesi amacıyla geçici olarak durdurulur.

39/2001
59/2002

Brokerler ile
İlgili Kurallar

- (C) Sigorta Yöneticisi, geçici olarak faaliyetleri durdurulan sigorta acentelerinin yukarıdaki (A) ve (B) bentlerindeki aykırılıkların 2 (iki) yıl içerisinde tekrarlanması halinde sigorta acenteliği lisansını iptal eder. Lisansı iptal edilen sigorta acentelerinin Birlik ve Sigorta Acenteleri Birliği nezdindekş kaydı silinir.
- (5) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bankacılık Yasası tahtında kurulan bankalara, bu maddenin (3)'üncü fıkrasının (B) bendi ile (Ç) bendinin (a) alt bendi dışındaki kurallar uygulanmaz.
- (6) Sigorta Acenteleri,
- (A) Hesap ve kayıt düzenini, Sigorta Şirketleri ile ilgili hesaplarda, poliçe bazında tahsil etmiş oldukları primler ve sigorta şirketinden almış oldukları komisyonlar itibarıyla bu hesaplar altında ayrı ayrı izlenebilecek şekilde oluşturmak,
- (B) Sigorta Şirketi ile kendi aralarındaki ilgili hesaplarda , üçer aylık dönemler itibarıyla hesap mutabakatlarını sağlamak zorundadırlar.
- (7) Sigorta şirketleri, acentelerine ilişkin üçer aylık dönemler itibarıyla sağlanacak hesap mutabakatlarını, zorunlu sigortalılarla ilgili üretilen poliçeler ve bunlara ilişkin zorunlu sigorta yatırımlarını da gösterecek şekilde hesaplarını, 3 (üç) aylık dönem sonrasındaki müteakip ayın sonuna kadar Daireye göndermek zorundadırlar.
- (8) Sigorta acentelerinin çalışmalarına ilişkin usul ve esaslar, Bakanlıkça hazırlanacak ve Bakanlar Kurulunca onaylanarak Resmi Gazete'de yayımlanacak bir tüzükle belirlenir.”
59. (1) Brokerlik, Sigorta Yöneticisinin vereceği brokerlik ruhsatı ile yapılır ve Sigorta Yöneticisinden ruhsat almayan brokerler faaliyet gösteremez.
- (2) Brokerlerin görevleri şunlardır:
- (A) Herhangi bir sigorta veya reasürans şirketine bağlı olmaksızın, sigorta ve reasürans sözleşmesi yapmak isteyen müşterileri temsil etmek;
- (B) Sigorta yaptırmak isteyen kişiyi Sigorta veya reasürans şirkete bir araya getirmek ve sigorta ve reasürans sözleşmelerinin sonuçlandırılmasına yönelik koşulları hazırlamak, ve
- (C) Sigortalıya ilgili olduğu her konuda yardımcı olmak.
- (3) (A) Brokerlik yapacak gerçek kişilerde aşağıdaki nitelikler aranır:
- (a) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde ikamet etmesi;
- (b) Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olması,

- (c) Bu Yasanın 13'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasının (A) bendinde öngörülen niteliklere sahip olması;
- (ç) Müflis olmaması;
- (d) Bir yükseköğretim kurumunun en az lisans düzeyindeki bir bölümden mezun olması;
- (e) Brokerlik yapacağı alanda sigortacılıkla ilgili kurum veya kuruluşların sözkonusu bölümlerinde en az 15(on beş) yıllık mesleki deneyim kazanmış olması;
- (f) Asgari malvarlığının aylık brüt asgari ücretin 70 (Yetmiş) katından az olmaması;
- (g) Faaliyetini başka bir işletme içerisinde veya işletmeye bağlı olarak yürütmemesi, fiziksel ,teknik ve idari alt yapı ile insan kaynakları bakımından yeterli donanıma sahip ofisi olması;
- (ğ) Sorumluluk sigortası yaptırması.

Ancak her bir tazminat talebi için teminat yürürlükteki brüt asgari ücretin en az 15(on beş) katı ve bir yıl boyunca tüm tazminat talepleri için yürürlükteki brüt asgari ücretin en az 45 (kır beş) katı olmak zorundadır.

(B) Brokerlik faaliyetinde bulunacak tüzel kişilerde aşağıdaki nitelikler aranır:

- (a) Merkezlerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde olması koşuluyla Şirketler Yasası tahtında kayıtlı limited şirket olması;

Fasıl 113

28/1974

7/1977

30/1983

28/1987

65/1989

56/1991

42/1997

29/2003

35/2007

- (b) Kuruluşta asgari ödenmiş sermayesinin aylık brüt asgari ücretin 70 (yetmiş) katından az olmaması;
- (c) Faaliyetini başka bir işletme içerisinde veya işletmeye bağlı olarak yürütmemesi, fiziksel ,teknik ve idari alt yapı ile insan kaynakları bakımından yeterli donanıma sahip ofisi olması;
- (ç) Yetkililerinin, gerçek kişi ortaklarının veya tüzel kişi hissedarlarının bu Yasanın 13'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasının (A) bendinde aranan niteliklere sahip olması;
- (d) Brokerlik yapacağı alanda sigortacılıkla ilgili kurum veya kuruluşların sözkonusu bölümlerinde en az 15 (on beş) yıllık mesleki deneyimi olan eleman çalıştırması;
- (e) Brokerlik faaliyetinde bulunacak tüzel kişilerin yöneticileri ve en üst düzeyde bulunanlar hariç olmak üzere, imza yetkili diğer çalışanları yukarıdaki (A) bendinin (e), (f), ve (g) alt bentlerinde sayılanlar hariç diğer nitelikleri taşıması, ayrıca brokerlik yapacakları alanlarda, sigortacılıkla ilgili kurum veya kuruluşların sözkonusu bölümlerinde en az beş yıl mesleki deneyim kazanmış olması gerekir.
- (f) Mesleki sorumluluk sigortası yaptırmış olması.

Ancak her bir tazminat talebi için teminat yürürlükteki brüt asgari ücretin en az 15 (on beş) katı ve bir yıl boyunca tüm tazminat talepleri için yürürlükteki brüt asgari ücretin en az 45 (kır beş) katı olmak zorundadır.

- (C) Brokerler, Birlik tarafından tutulacak olan Brokerler Siciline kayıt olmak zorundadırlar.
- (Ç) Brokerlik ruhsatı, bir defaya mahsus olmak üzere Gelir ve Vergi Dairesi veznelere, yürürlükteki aylık brüt asgari ücretin 3 (üç) katı tutarındaki ruhsat ücretinin yatırıldığını gösteren makbuzun bir suretini Sigorta Yöneticisine belgelenmesi koşuluyla alınır.
- (D) Brokerler, her yıl en geç Ocak ayı sonuna kadar Gelir ve Vergi Dairesi veznelere yatıracakları yürürlükteki aylık 2 (iki) brüt asgari ücret tutarındaki lisans ücretinin yatırıldığını gösteren makbuzun bir suretini Sigorta Yöneticisine belgelemek koşuluyla lisans almak zorundadırlar.
- (E) Bu fıkranın , yukarıdaki (Ç) ve (D) bentleri uyarınca yatırılan ruhsat ve lisans ücreti hiçbir surette iade edilmez.
- (4) (A) Lisans bedelini öngörülen süre içerisinde yatırmayan brokerlerin lisansı iptal edilir

Ancak lisansı iptal edilen brokerler, yükümlülüklerini mücbir sebebin varlığı veya iredeleri dışında vuku bulan nedenlerden dolayı yerine getiremedikleri Sigorta Yöneticisine belgelemesi koşuluyla , yatırmadıkları dönemin lisans bedelini Kamu Alacaklarının Tahsili Usulü Yasası kuralları uyarınca yatırmak suretiyle brokerlik lisansını tekrardan alabilirler

48/1977

28/1985
31/1988
31/1991
23/1997
54/1999
35/2005
59/2010

- (B) Bu maddede kurallardan en az birine aykırılık olması halinde brokerlerin lisansı iptal edilir.
- (5) Gerçek ve/veya tüzel kişi brokerlerin, sigorta ve reasürans şirketlerine getirmiş oldukları müşteriler adına üretilen poliçelerin prim tutarlarına göre, sigorta sınıfları itibarı ile elde edecekleri komisyon tutarı, üretilen ilgili primin azami %30 (yüzde otuz)'unu geçemez..
- (6) Brokerlerin çalışma usul ve esasları ile brokerlik mesleğinin düzenlenmesine ilişkin kurallar, Bakanlıkça hazırlanacak ve Bakanlar Kurulunca onaylanarak Resmi Gazete'de yayımlanacak bir tüzükle belirlenir.''.

Aktüer ile
İlgili Kurallar

60. (1) Daire tarafından tutulacak olan aktüerlik siciline kaydolmayan hiç kimse aktüerlik yapamaz.
- (2) Aktüerlerin görevleri ,yetkileri ve sorumlulukları şunlardır:
- (A) Sigorta ve reasürans şirketlerinin bu Yasanın 45'inci maddesinin (2)'inci fıkrasında belirtilen belgelerini onaylamak;
- (B) Mali bünyeleri açısından şirket veya diğer kurum ve kuruluşa ilişkin öngörülerde bulunmak;
- (C) Hesap tahminleri ve tarifeler ile ilgili raporlar hazırlamak.

- (Ç) Sigorta Yöneticisi tarafından belirlenen belgeleri onaylamak, mali bünyeleri açısından şirket veya diğer kurum ve kuruluşlara ilişkin öngörülerde bulunmak ve yükümlülüklerini karşılama durumunu sürekli olarak izlemek,
- (D) Yaptığı işlemlere ilişkin kullandığı hesap tahminlerini bir raporla adına iş yaptığı şirket veya diğer kurum ve kuruluşun yönetim kuruluna açıklamak,
- (E) Görevi itibarıyla tespit edilmiş olduğu yanlış uygulamalarla birlikte, onaylamayacağı veya kısmen ya da şerhli onaylayacağı belgeleri, gerekçeli olarak adına iş yaptırdığı şirket veya diğer kurum ve kuruluşların yönetim kurulu başkanlığı ile Sigorta Yöneticisine yazılı olarak bildirmek,
- (F) (a) Kapsamı Sigorta Yöneticisi tarafından belirlenen aktüerya raporunu şirket genel müdürü tarafından imzalanmış yazı ekinde her yılın Nisan ayı sonuna kadar Sigorta Yöneticisine göndermek,
- (b) Birden fazla aktüerle çalışılması halinde, aktüerya raporunun ve Sigorta Yöneticisi tarafından talep edilecek diğer rapor ve bildirimlerin hazırlanması için altüerlerden biri şirket tarafından görevlendirilir.
- (3) Aktüerler, mevzuata , mesleğin gerekliliklerine ve iyi niyet kurallarına uygun hareket etmek, şirket veya diğer kurum ve kuruluşlar ile ilgili kişilerin hak ve menfaatlerini korumak zorundadır.
- (4) Şirket veya diğer kurum ve kuruluşların yöneticileri, aktüere görevini yasalara uygun olarak yerine getirmesi için gerekli her türlü bilgi ve belgeyi vermekle yükümlüdürler.
- (5) Aktüerin bilgi verme , belge ibrazı ve sır saklama yükümlülükleri;
- (A) Aktüer, sıfat ve görevi dolayısıyla öğrendiği sırları, bu konuda ilgili mevzuatta açıkça yetkili kılınmış kişi ve mercilerden başkasına açıklayamaz.
- (B) Aktüer, yapmış olduğu iş ve işlemlere ilişkin olarak ilgili mevzuata göre yetkili kılınmış kişi ve mercilerin isteyebilecekleri bilgileri vermek ve belgeleri ibraz etmek zorundadır.
- (6) Aktüerler görevlerini yerine getirirken aşağıdaki kurallara uymakla yükümlüdürler:
- (A) Aktüerler yaptıkları işlemlere ilişkin her türlü yazışmalarında ve onayladıkları belgelerde imzaları ile birlikte sicil numaralarını da belirtir.
- (B) Sigorta Yöneticisi, sicile kayıtlı aktüerler için aynı dönemde çalışabilecekleri azami şirket sayısını sicile kayıtlı toplam aktüer sayısı ile lisanslı sigorta şirketinin sayısını esas alarak ihtiyaca göre değerlendirip belirlemeye yetkilidir. Aktüerler çalışmakta oldukları şirketlerin lisesini her yıl Ocak ayının son iş gününe kadar Sigorta Yöneticisine gönderir. Söz konusu listedeki 10 (on) iş günü içinde aktüer tarafından Sigorta Yöneticisine bildirilir.
- (C) Aktüerler, 3 (üç) yılda bir olmak ve toplam 5 (beş) günden az olmamak üzere, meslekle ilgili son gelişmeleri içeren, Birlik nezdinde düzenlenecek ve içeriği Sigorta Yöneticisi tarafından uygun görülecek bilgilendirme seminerine katılır.
- (Ç) Aktüerler sigorta aracıları veya sigorta eksperleri olarak çalışamaz.
- (D) (a) Sigorta ve reasürans şirketlerinde yönetim kurulu üyesi, denetçi,

genel müdür veya genel müdür yardımcısı olarak çalışan aktüer, aktüer ünvanı adı altında ilgili şirket adına iş yapmayacağı gibi başka bir şirket adına da aktüerlik yapamaz.

(b)Herhangi bir sigorta ve reasürans şirketine aktüer olarak istihdam edilip resmi personeli olarak çalışan aktüerler, başka bir sigorta ve reasürans şirketi adına aktüerlik yapamazlar.

(E)Daire siciline kayıtlı olmadan veya sicildeki kayıtlara aykırı olarak aktüer ünvanı kullanılmaz.

(7) Aktüerlik yapacak olan kişilerde aşağıdaki nitelikler aranır:

(A)Bir üniversitenin aktüerlik,bankacılık, finans , sigorta , istatistik, matematik veya mühendislik bölümlerinin herhangi birinden lisans diplomasına sahip olmak,

(B)Aktüerlik alanında en az 3 (üç) yıl deneyim sahibi olmak ,

(C)Bu yasanın 13'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasının (A) bendinde aranan niteliklere sahip olmak,

(Ç)Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşı olmak,

(D)Sigorta Yöneticisinin talebi üzerine Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Yasasında özel bütçeli idareler arasında yer alan üniversiteler tarafından yapılacak olan aktüerlik sınavında başarılı olmak.

Ancak uluslararası kabul görmüş sınavlar sonucunda aktüer ünvanını alanlar bunu Sigorta Yöneticisine belgelemek koşuluyla aktüerlik sınavından muafırlar.

(8) Hayat gurubu ve hayat dışı gruplarda faaliyet gösteren sigorta şirketleri ile reasürans şirketleri en az 1 (bir) aktüerle çalışmak zorundadır.

(9) R'sen veya şikayet veya ihbar üzerine yapılan inceleme ve soruşturma sonucunda bu maddenin (2)'nci , (3)'üncü, (5)'inci ve/veya (6)'ncı fıkralarına aykırılık tespit edilmesi halinde, Sigorta Yöneticisi tarafından aktüere uyarma, kınama veya mesleki faaliyetin durdurulması cezası verilir.

(A) (a) Uyarma ; aktüere mesleğinin icrasında daha dikkatli ve özenli davranması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.

(b)Yukarıdaki (2)'nci fıkranın (D) ve (F)bentlerine, (6)'ncı fıkranın (A) ve (C) bentlerine , aykırı davranıldığıının tespiti halinde, aktüere uyarma cezası verilir.

(B) (a) Kınama : aktüere görevinde ve davranışında kusurlu sayıldığıının yazı ile bildirilmesidir.

(b)Yukarıdaki(2)'nci fıkranın (Ç) ve (E) bentlerine, (3)'üncü fıkrasına,(6)'ncı fıkranın (B)bendine aykırı davranıldığıının tespiti halinde aktüere kınama cezası verilir.

(C) (a)Mesleki faaliyetin durdurulması; aktüerin aykırılık giderilinceye kadar mesleki faaliyetinin Sigorta Yöneticisi tarafından askıya alınmasıdır.

(b)Yukarıdaki (5)'inci fıkranın (A) bendi, (6)'ncı fıkranın (Ç) , (D) ve (E) bentlerine , aykırı davranıldığıının tespiti halinde aktüere mesleki faaliyetin durdurulması cezası verilir.

(Ç) Savunması alınmadan aktüer hakkında disiplin cezası verilmez. Aktüer, savunma istendiğine ilişkin yazının tebliğ tarihinden itibaren 1 (bir) ay içinde savunmasını yapmazsa savunma hakkından vazgeçmiş sayılır. Savunma hakkından vazgeçilmesi durumunda veya savunmanın Sigorta Yöneticisine ulaşmasını takip eden 15 (on beş) iş günü verilecek disiplin kararı aktüere yazılı olarak bildirilir. Mesleki faaliyetin durudurulması

cezasının verildiği hallerde durum aktüerin yanı sıra ilgili şirkete de yazılı olarak bildirilir.

(D) 3 (üç) yıllık bir dönem içinde 2(iki) veya daha fazla disiplin cezasını gerektiren davranışta bulunan aktüer hakkında, her yeni davranışı için bir öncekinden daha ağır ceza uygulanır.

- (10) Aktüer ruhsatı , bir defaya mahsus olmak üzere yürürlükteki aylık brüt asgari ücretin 2 (iki) katı tutarındaki ruhsat ücretinin Gelir ve Vergi Dairesi veznelerine Sigorta Yöneticisine belgelenmesi koşuluyla alınır.
Ancak sigorta ve reasürans şirketinde bordrolu personel olarak çalışan aktüerler bu fıkra kapsamındaki ruhsat harcından muaftırlar.
- (11) Serbest çalışan aktüerler, her yılın en geç Ocak ayı sonuna kadar yürürlükteki 1 (bir) aylık brüt asgari ücret tutarındaki lisans ücretini Gelir ve Vergi Dairesi veznelerine yatırdığını gösteren makbuzun bir suretini Sigorta Yöneticisine belgelemek koşuluyla lisans almak zorundadırlar.
- (12) Aktüerlik ruhsatı veya lisansının iptal edilmesi veya serbest çalışan aktüerin herhangi bir sigorta ve reasürans şirketine aktüer olarak istihdan edilip resmi personeli olarak çalışması veya bu Yasa uyarınca bir ceza alması veya herhangi bir sebeple ruhsat veya lisansını kullanamaması durumunda, yukarıdaki (10)'uncu ve (11)'inci fıkralar uyarınca yatırılan ruhsat ve lisans ücreti hiçbir surette iade edilemez.
- (13) Aktüerlerin çalışma usul ve esasları, aktüerlik mesleğinin düzenlenmesine ve sınavına ilişkin kurallar , Bakanlıkça hazırlanacak ve Bakanlar Kurulunca onaylanıp Resmi Gazete'de yayımlanacak bir tüzükle düzenlenir.”

Sigorta
Ekspertleri
ile İlgili
Kurallar

61. (1) Sigorta eksperliği gerçek veya tüzel kişilerce yapılır ve Birliğe kayıt olmayan hiç bir gerçek veya tüzel kişi sigorta eksperliği yapamaz.
- (2) Sigorta eksperlerinin görevleri şunlardır:
- (A) Sigorta edilen risklerin gerçekleşmesi sonucu ortaya çıkan kayıp veya hasarın neden ve niteliği ile miktarını inceleyip belirlemek;
- (B) Sigorta ile ilgili olmak koşuluyla, sözleşme öncesinde mutabakatlı kıymet ve ön ekspertiz raporlarını hazırlamak; hasar öncesinde ise hasar riski konusunda gözetim faaliyetlerinde bulunmak;
- (3) Sigorta eksperleriği faaliyetinde bulunacak olan gerçek kişilerde aşağıdaki nitelikler aranır:
- (A) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde ikamet etmesi;
- (B) Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olması,
- (C) Bu Yasanın 13'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasının (A) bendinde aranan niteliklere sahip olması;
- (Ç) Müflis olmaması;
- (D) En az lise veya dengi bir orta öğrenim kurumundan mezunu olması;
- (E) Sigorta Yöneticisinin talebi üzerine Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Yasasında özel bütçel idareler arasında yer alan üniversiteler tarafından yapılacak olan sınavda başarılı olması
- Ancak uluslararası kabul görmüş sınavlar sonucunda eksper ünvanını alanlar bunu Sigorta Yöneticisine belgelemek koşuluyla sigorta eksperlik sınavlarından muafırlar.
- (F) Birliğin ön gördüğü eğitimlere katılmış olması
- (4) Sigorta eksperliği faaliyetinde bulunacak olan tüzel kişilerde aşağıdaki nitelikler aranır:
- (A) Merkezlerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde olması koşuluyla Şirketler Yasası tahtında kayıtlı limited şirket olması;

Fasıl 113

28/1974

7/1977

30/1983

28/1987

65/1989

56/1991

28/1987

65/1989

56/1991

42/1997

29/2003

35/2007

- (B) Yetkililerinin, gerçek kişi ortaklarının veya tüzel kişi hissedarların

bu Yasanın 13'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasının (A) bendinde aranan niteliklere sahip olması;

- (C) Mesleki faaliyetlerde şirketi imzası ile temsil ve ilzam eden yetkililerinin eksper olması ve Sigorta Yöneticisinin düzenleyeceği sınavlarda başarılı olması gerekir.

Ancak uluslararası kabul görmüş sınavlar veya usullerle sigorta eksperleri ünvanını alanlar bunu Sigorta Yöneticisine belgelemek koşuluyla sigorta eksperlik sınavlarından muaftırlar.

- (Ç) Ana sözleşmelerinin ilgili maddelerinde esas faaliyet konusunun "münhasıran sigorta eksperliği" olarak belirtilmesi, sigorta eksperliği ile bağdaşmayan hareketlere yer verilmemesi, ana sözleşme değişikliğinden önce yürürlükteki mevzuat uyarınca gerekli makamlardan izin almış olması;

- (D) Fiziksel, teknik ve idari altyapı ile insan kaynakları bakımından yeterli donanıma sahip ofisi olması.

- (5) Sigorta eksperleri, sigorta eksperliği dışında herhangi başka bir işle uğraşamazlar ve birden fazla büro açamazlar.

- (6) Sigorta eksperliği ruhsatı, bir defaya mahsus olmak üzere yürürlükteki aylık brüt asgari ücretin 2 (iki) katı tutarındaki ruhsat ücretinin Gelir ve Vergi Dairesi veznelere yatırıldığını gösteren makbuzun bir suretinin Sigorta Yöneticisine belgelenmesi koşuluyla alınır. Bu fıkra uyarınca yatırılan ruhsat ücreti hiçbir surette iade edilmez.

- (7) (A) Sigorta eksperleri, her yılın en geç Ocak ayı sonuna kadar yürürlükteki aylık 1 (bir) brüt asgari ücret tutarındaki lisans ücretini Gelir ve Vergi Dairesi veznelere yatırıldığını gösteren makbuzun bir suretini Sigorta Yöneticisine belgelemek koşuluyla lisans almak zorundadır. Bu fıkra uyarınca yatırılan lisans ücreti hiçbir surette iade edilmez. .

- (B) Lisans bedellerini öngörülen süre içerisinde yatırmayan sigorta eksperlerinin lisansı iptal edilir.

Ancak lisansı iptal edilen sigorta eksperleri, yükümlülüklerini mücbir veya iradesi dışında vuku bulan nedenlerden dolayı yerine getiremediklerini Sigorta Yöneticisine belgelemeleri koşuluyla, yatırmadıkları dönemin lisans bedelini Kamu Alacaklarının Tahsili Usulu Hakkında Yasa kuralları uyarınca yatırmak suretiyle sigorta eksperliği lisansını tekrardan alabilirler.

48/1977

28/1985

31/1988

31/1991

23/1997

54/1999

35/2005

59/2010

- (8) Aşağıdaki hallerde sigorta eksperlerinin lisansları geçici olarak askıya alınır:

- (A) Bu Yasada öngörülen kurallara aykırı hareket edilmesi halinde aykırılık giderilinceye kadar; veya

- (B) Bu Yasanın 66'ncı maddesinin (11)'inci fıkrası uyarınca hakkında soruşturma açılan sigorta eksperlerinin mahkemeleri sonuçlanıncaya kadar.

- (9) Sigorta eksperlerinin bu Yasa uyarınca hapislik cezasına çarptırılması veya

- mahkemece meslekten men edilmesi halinde ruhsatları iptal edilir.
- (10) Bakanlar Kurulu günün ekonomik koşullarında gözönüne alarak bu maddede öngörülen lisans bedelini on katına ulaşıncaya kadar artırmaya yetkilidir.
- (11) Sigorta eksperlerinin çalışma usul ve esasları ,ekspertlik mesleğinin düzenlenmesine ilişkin kurallar ile eksperlere uygulanacak sınavın usul ve esasları, Bakanlıkça hazırlanacak ve Bakanlar Kurulunca onaylanarak Resmi Gazete’de yayımlanacak tüzükle düzenlenir.

Sigorta ve Reasürans Şirketlerinde Çalışanların Aracılık ve Ekspertlik Faaliyetlerinde Bulunmaması

62. (1) sigorta ve Reasürans Şirketinin Yönetim Kurulu üyeleri , sigorta şirketi adına imza atmaya bulunmak üzere istihdam edilenler , görevli oldukları sigorta şirketinin acenteliğini yapamazlar veya çalışamazlar. Bu faaliyetleri gerçekleştirmek üzere kurulmuş olan şirketlere ortak veya yönetim kurulu veya denetim kurulu üyesi olamazlar. Bu sınırlamalar söz konusu kimselerin eş ve velayetleri altındaki çocukları içinde geçerlidir.

(2) Sigorta ve Reasürans Şirketinin Yönetim Kurulu üyeleri, sigorta şirketi adına imza atmaya yetkili olanlar veya buralarda mesleki faaliyette bulunmak üzere istihdam edilenler brokerlik veya ekspertlik ile is-ştiğal edemezler veya çalışamazlar. Bu faaliyetleri gerçekleştirmek üzere kurulmuş bulunan şirketlere ortak veya yönetim ve denetim kurulu üyesi olamazlar. Bu sınırlamalar söz konusu kimselerin eş ve velayetleri altındaki çocukları için de geçerlidir.”

ONDÖRDÜNCÜ KISIM
Zorunlu Sigortalar ve Fon ile İlgili Kurallar

- Zorunlu Sigortalar
63. (1) Bakanlar Kurulu, kamu yararı açısından gerekli gördüğü sigorta sınıflarının yaptırılmasını zorunlu kılabilir.
- (2) Zorunlu sigorta sınıfları ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça hazırlanacak Bakanlar Kurulunca onaylanacak ve Resmi Gazete’de yayımlanacak tüzükle belirlenir.
- Fonun Oluşumu ile İlgili Kurallar
- Fasıl 333
- 7/1960
- 38/1989
- 17/1996
- 8/1997
- 48/2002
- 54/2005
- 19/2008
64. (1) Bu Yasa ve Motorlu Araçlar (Üçüncü Şahıs Sigortası) Yasası uyarınca yaptırılması zorunlu kılınan sigortaların uygulanmasında kullanılmak üzere Bakanlık bünyesinde Zorunlu Sigortalar Garanti Fonu oluşturulur.
- (2) Fon, Fon Yönetim Kurulu tarafından yönetilir.
- (3) Fon Yönetim Kurulu, Bakanlar Kurulu tarafından onaylanması koşuluyla atanacak Birliğin önereceği dört üye ve Bakanlık temsilcisi bir üye olmak üzere toplam beş üyeden oluşur.
- (4) Yönetim Kurulu ilk toplantısında kendi arasından bir Başkan seçer.
- (5) Üyeler üç yıllık görev süresi için atanır ve süreleri dolan üyeler tekrar atanabilirler.
- (6) Üyeliklerde boşalma olması halinde yeni atanacak olan kişi, yerine atandığı üyenin görev süresini tamamlar.
- (7) Fonun toplantı ve karar yeter sayısı üye tamsayısının salt çoğunluğudur.
- (8) Fon Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:
- (A) Fondan yapılacak ödemeler ile ilgili olarak bilgi ve belgeleri, yürürlükteki sigortacılıkla ilgili mevzuat uyarınca incelemek ve yapılan başvuruları en kısa sürede ve kaynaklar çerçevesinde değerlendirmek ve sonuçlandırmak;
- (B) Fonun gelir ve giderleriyle ilgili belgelerin usulüne göre düzenlenmesini sağlamak;
- (C) Fondan ödenen tazminatların sorumlulardan tahsil edilmesi amacıyla bu kişiler aleyhine rücu davaları açmak;
- (Ç) Fonun amaçları doğrultusunda anlaşma, iş ve işlemleri yapmak; ve
- (D) Fonun gelirlerinin nemalandırılmasını sağlamak.
- (9) Fonun gelirleri şunlardır:
- (A) Zorunlu trafik sigortaları nedeniyle sigorta şirketlerince üretilen primlerinin %3’ü (yüzde üçü);
- (B) Rücu ve yatırım gelirleri.
- (C) Bakanlar Kurulu yukarıdaki (A) bendinde öngörülen miktarı iki katına kadar artırmaya veya azaltmaya yetkilidir.
- (10) Fonun giderleri şunlardır:
- (A) İdari ve cari giderler;
- (B) Personel giderleri;
- (C) Hizmet alımı;
- (Ç) Fondan yapılacak ödemeler.
- (11) Fondan yapılacak ödemeler şunlardır:
- (A) Sigortasız bir aracın herhangi bir kişiye çarpması sonucu kişinin ölmesi halinde ailesine, yaralanması halinde kendisine veya herhangi bir kişinin malına yapılan zararlar mal sahibine.

48/1977
28/1985
31/1988
31/1991
23/1997
54/1999
35/2005
59/2010

- (B) Herhangi bir kişiye çarpan aracın tesbit edilememesi sonucu kişinin ölmesi halinde ailesine, yaralanması halinde kendisine veya herhangi bir kişinin malına yapılan zararlar mal sahibine.
- (C) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde zorunlu sigorta cinsinden sigortalı bir araç ile bu aracı kullanabilmesi için gerekli sürüş ehliyeti olmayan bir sürücünün araçla herhangi bir kişiye çarpması sonucu kişinin ölmesi halinde ailesine, yaralanması halinde kendisine veya herhangi bir kişinin malına yapılan zararlar mal sahibine.
- (Ç) Sigorta şirketinin mali bünyesinin zayıflaması nedeniyle sürekli olarak bütün sınıflarda ruhsatlarının iptal edilmesi veya tasfiyesi halinde tasfiye kasasının hemen ödeme yapmasının mümkün olmaması durumunda, ödemekle yükümlü olduğu maddi ve bedensel zararlara yapılan ödemeler.
- (12) Sigorta şirketleri, zorunlu trafik sigortalarından dolayı Fona ödemek zorunda buldukları katılma payını, primlerin tahakkukunu takip eden ayın yirmisine kadar Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası nezdinde bulunan hesaba yatırmak ve Sigorta Yöneticisine bildirmek zorundadırlar.
- (13) Sigorta şirketlerinin Fona yapmak zorunda oldukları ödemeler, kamu alacağı olup, Kamu Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Yasa kuralları uyarınca tahsil edilir.
- (14) Fonun gelir ve giderleri ile hesapları ve işlemleri, Sigorta Yöneticisi tarafından görevlendirilecek denetim elemanlarınca her yıl denetlenir.
- (15) Fonun gelir ve giderleri ile hesapları ve işlemleri Sayıştay Başkanlığının denetimine tabidir.
- (16) Bu Yasa veya yürürlükteki diğer mevzuattaki yasalar uyarınca zorunlu hale getirilen sigortaların, talep halinde sigorta şirketleri tarafından yapılması zorunludur.
- (17) Bu maddenin uygulanması ile Fonunun, işleyişine, Fondan yapılacak ödemeler ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar, Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak tüzükle düzenlenir.

ONBEŞİNCİ KISIM

İdari Para Cezaları ve Suç ve Cezalar

- İdari Para Cezaları
65. (1) Aşağıda öngörülen idari para cezaları, Sigorta Yöneticisi tarafından verilir:
Bu Yasanın;
(A) 12'nci maddenin (3)'üncü fıkrası ve 14'üncü maddenin (3)'üncü fıkrası;
(B) 21'inci maddenin (1)'inci fıkrası;
(C) 37'nci madde;
(Ç) 44'üncü maddenin (1)'inci ve (2)'nci fıkrası ve 46'ncı madde;

- (D) 64'üncü maddenin (11)'inci fıkrası, 67'nci maddenin (1)'inci fıkrasının (B) bendi ve 68'inci maddenin (4)'üncü fıkrası;
kurallarına aykırı hareket edenler Sigorta Yöneticisi tarafından aylık brüt asgari ücretin beş katı para cezası çarptırılır.
- (E) 15'inci madde, 18'inci madde ve 19'uncu madde;
- (F) 22'nci madde, 28'inci madde ve 29'uncu madde;
- (G) 30'uncu maddenin (1)'inci fıkrası, 31'inci madde ve 32'nci madde ;
- (H) 41'inci madde, 42'nci madde, 43'üncü maddenin (1)'inci fıkrası, 44'üncü madde, 45'inci madde, 47'nci maddenin (1)'inci, (2)'nci, (3)'üncü fıkrası ve 49'uncu maddenin (2)'nci ve (3)'üncü fıkrası;
- (I) 51'inci madde ve 53'üncü madde;
- (İ) 69'uncu madde;
- (J) 70'inci madde,
- (K) 30'uncu maddenin (2)'nci fıkrası kurallarına aykırı hareket edenlere Sigorta Yöneticisi tarafından her bir işlem için ayrı ayrı olmak üzere yürürlükteki aylık brüt asgari ücretin 5 (beş) katı para cezasına çarptırılır.

- (2) Bu maddede öngörülen idari para cezaları cazanın verilmesini takip eden ayın onbeşine kadar Gelir ve Vergi Dairesi Gelirler Veznelerine yatırılır. Sigorta Yöneticisi tarafından bu madde uyarınca verilen para cezaları kamu alacağı olup, Kamu Alacaklarının Tahsili Usulü Yasa kuralları uyarınca tahsil olunur.

48/1977
28/1985
31/1988
31/1991
23/1997
54/1999
35/2005
59/2010

- (3) Bu madde uyarınca bir yıl içerisinde aynı aykırılıkların tekrarlanması halinde aykırılıklar giderilinceye kadar sigorta ve reasürans şirketlerinin faaliyetleri aykırılıkları giderilinceye kadar durdurulur.

Ancak sigorta ve reasürans şirketlerinin faaliyetlerinin durdurulması mevcut yükümlülüklerinin devam etmediği anlamını taşımaz.

Suç ve
Cezalar

66. (1) Bu Yasanın 12'nci maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca Sigorta Yöneticisinden izin almadan faaliyete geçen sigorta ve reasürans şirketleri bir suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin kırk katı tutarına kadar para cezasına veya üç yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
- (2) Bu Yasanın 13'üncü maddesinin (8)'inci fıkrasına aykırı hareket edenler bir suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin kırk katı tutarına kadar para cezasına veya üç yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
- (3) Bu Yasanın 16'nci maddesinin (1)'inci fıkrası kurallarına aykırı davrananlar bir suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin yirmi katı tutarına kadar para cezasına veya bir yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
- (4) Bu Yasanın 20'nci madde kurallarına aykırı davrananlar bir suç işlemiş

olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin otuz katı tutarına kadar para cezasına veya iki yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.

- (5) Bu Yasanın 21'inci maddesi uyarınca ruhsat almadan faaliyet gösteren sigorta ve reasürans şirketleri bir suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin otuz katı tutarına kadar para cezasına veya iki yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
- (6) Bu Yasanın 26'ncı madde kurallarına aykırı hareket edenler bir suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin otuz katı tutarına kadar para cezasına veya iki yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
- (7) Bu Yasanın 33'üncü, 34'üncü ve 36'ncı maddede öngörülen teknik karşılıklar ile ilgili kurallara aykırı hareket edenler bir suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin otuz katı tutarına kadar para cezasına veya iki yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
- (8) Bu Yasanın 39'uncu maddesi uyarınca yükümlülük sermaye yeterliliği öngörülen miktardan az olan sigorta şirketlerinin yönetici veya direktörleri bir suç işlemiş olur ve mahkumiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin otuz katı tutarına kadar para cezasına veya iki yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
- (9) Bu Yasanın 48'inci maddesi uyarınca aktif azaltıcı işlemlerde bulunanlar bir suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin otuz katı tutarına kadar para cezasına veya iki yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
- (10) Bu Yasanın 57'nci, 58'inci, 59'uncu ve 60'ncü madde kurallarına aykırı hareket edenler bir suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin kırk katı tutarına kadar para cezasına veya üç yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
- (11) Bu Yasanın 61'inci maddesine aykırı olarak lisans almaksızın sigorta eksperliği faaliyetinde bulunan gerçek ve tüzel kişilere ile bu madde ile tanımlanan görevleri ile gerçeğe aykırı olarak rapor düzenleyen veya bilgi veren veya görevini yaparken bilerek veya isteyerek ilgili taraflara haksız kazanç sağlamaya yönelik işlemlerde bulunan sigorta eksperleri, bir suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin kırk katı tutarına kadar para cezasına veya üç yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
- (12) Bu Yasanın 62'nci madde kurallarına aykırı hareket edenler bir suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin otuz katı tutarına kadar para cezasına veya iki yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
- (13) Bu Yasanın 71'inci madde kurallarına aykırı hareket edenler bir suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin kırk katı tutarına kadar para cezasına veya üç yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
- (14) Bu Yasanın 72'nci madde kurallarına aykırı hareket edenler bir suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin yirmi katı tutarına kadar para cezasına veya bir yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.

- (15) Bu Yasanın 73'üncü maddesi uyarınca sigortacılık faaliyeti dışında başka işle uğraşan sigorta ve reasürans şirketi hissedarları, yönetim kurulu üyeleri ve fiilen yürüten mensupları bir suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin yirmi katı tutarına kadar para cezasına veya bir yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
- (16) Bu Yasanın 74'üncü ve 75'inci maddesinin (1)'inci fıkra kurallarına aykırı hareket edenler bir suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin yirmi katı tutarına kadar para cezasına veya bir yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
- (17) Bu Yasanın 76'ncı ve 77'nci madde kurallarına aykırı hareket edenler bir suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin kırk katı tutarına kadar para cezasına veya üç yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
- (18) Sigorta şirketleri ile reasürans şirketlerinin yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile diğer çalışanları, denetimleri ve sorumlulukları altında bulunan kuruluşa ait para veya diğer varlıkları zimmetlerine geçirmeleri halinde bir suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin kırk katı tutarına kadar para cezasına veya üç yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
- (19) Bu Yasada belirtilen yetkili makamlara, denetim görevlilerine, mahkemelere veya diğer resmi Dairelere yanıltıcı şekilde yanlış veya gerçeğe aykırı bilgi veya belge veren gerçek kişiler ile tüzel kişilerin yetkilileri bir suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin kırk katı tutarına kadar para cezasına veya üç yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
- (20) Bu Yasaya tabi kuruluşların itibarına veya şöhretine veya servetine zarar verebilecek bir hususa kasten sebep olan veya bu yolda asılsız haberler yayanlar bir suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin otuz katı tutarına kadar para cezasına veya iki yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
- (21) Sigorta ve reasürans şirketlerinin veya sorumlu kişilerin bu Yasada suç teşkil eden hareket ve fiilleri başka yasalara göre de cezayı gerektirmesi halinde, haklarında en ağır ceza kuralları uygulanır.
- (22) Bu Yasa kurallarına aykırı hareket edenler, bir suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde, bu Yasada herhangi bir ceza öngörülmemişse, aylık brüt asgari ücretin kırk katına kadar para cezasına veya üç yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
- (23) Bu Yasanın 78'inci maddesi uyarınca bildirim yapmayan bağımsız denetçilere yürürlükteki ilgili mevzuat uyarınca öngörülen ceza ile ilgili kurallar uygulanır.

ONALTINCI KISIM

Çeşitli Kurallar

Sigorta
Tahkim
Komisyonu

67. (1) (A) Sigorta şirketleri arasındaki, sigorta ettiren veya sigorta sözleşmesinden menfaat sağlayan kişiler ile riski üstlenen taraf arasında sigorta sözleşmesinden doğan uyuşmazlıkların çözümü amacıyla Birlik nezdinde Sigorta Tahkim Komisyonu oluşturulur.

- (B) Sigorta şirketleri, Sigorta Tahkim Komisyonuna üye olmak ve katılım ücreti ödemek zorundadırlar.
- (2) (A) Sigorta Tahkim Komisyonu aşağıdaki beş üyeden oluşur:
- (a) Bakanlık temsilcisi (1 Üye)
 - (b) Birlik temsilcisi (1 Üye)
 - (c) Birliğin önereceği ve Bakanın onaylayacağı hukuk fakültesi mezunu temsilci (2 Üye)
 - (ç) Polis Trafik Müdürü veya görevlendireceği temsilci (1 Üye)
- (B) Atanacak üyelere aşağıdaki nitelikler aranır:
- (a) Birlik temsilcisinin;
 - (i) Üniversite mezunu olması halinde beş yıllık mesleki deneyime; veya
 - (ii) Lise mezunu olması halinde on yıllık mesleki deneyime, sahip olması;
 - (b) Birliğin önerisi ile Bakan tarafından onaylanmak suretiyle atanacak hukukçularda en az üç yıllık sigorta ile ilgili konularda mesleki deneyimin olması.
- (C) Aşağıdaki hallerde Sigorta Tahkim Komisyon üyeliği sona erer:
- (a) Üyenin ölümü veya yazılı istifası halinde;
 - (b) Komitenin üst üste üç toplantısına izinsiz veya özürsüz katılmaması halinde;
 - (c) Kamu görevlisi olan üyelerin;
 - (i) Üst Kademe Yöneticiliği Yapan Kamu Görevlilerinin Atanması Hakkında Yasa kuralları uyarınca görevden alınması halinde;

53/1977
12/1980
7/1981
51/1982
24/1983
43/1983
2/1984
20/1986
4/1987
49/1987
50/1987
33/1989
61/1989
2/1990
41/1990
30/1991
31/1992
16/1994
5/1995
6/1998
21/1999
19/2001
23/2005
22/2006
66/2006

- (ii) Kamu görevliliğinin sona ermesi halinde; veya
(iii) Atayan tarafından yazılı ve gerekçeli olarak görevden alınması halinde.
- (ç) Bu Yasanın 13'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasının (A) bendinde öngörülen niteliklerin herhangi birinin yitirilmesi veya varolmadığının sonradan tesbit edilmesi halinde.
- (Ç) (a) Komisyon kendi içinden bir Başkan seçer.
(b) Komisyon toplantı ve karar yeter sayısı üye tamsayısının salt çoğunluğudur. Oyların eşitliği halinde Başkanın ayırt edici oyu vardır.
(c) Komisyon üyeleri iki yıllık süreler için seçilir. Üyeliklerde boşalma olması halinde yeni atanacak olan kişi, yerine atandığı üyenin görev süresini tamamlar.
(ç) Yukarıdaki (2)'nci fıkranın (A) bendi uyarınca öngörülen üyelere Bakanlık ve Birlik temsilcisi hariç olmak üzere Bakanlıkça atanacak hukukçuya her toplantı başına asgari ücretin onda biri kadar huzur hakkı verilir.
- (3) (A) Sigorta Tahkim Komisyona başvuranlardan, Sigorta Tahkim Komisyonunun önereceği Sigorta Yöneticisinin onaylayacağı başvuru ücreti alınır.
(B) Sigorta Tahkim Komisyonunun sigorta şirketlerinin tek bir olay sonucu meydana gelen herhangi bir kaza veya zincirleme kazalar için Motorlu Araçlar (Üçüncü Sahıf Sigortası) Yasasının 4'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasının (b) bendinin (iii) alt bendinde belirtilen mal zararına ilişkin yükümlülük miktarı olan kararları her iki taraf için de bağlayıcıdır.
Ancak tarafların yargıya başvurma hakkı saklıdır.
(B) Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından verilen kararlar, her iki taraf ve/veya taraflardan herhangi birinin, 15 (on beş) gün içerisinde yargıya başvurmaması halinde kesinleşir. Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından lehine karar verilen taraf ve/veya taraflar karar kesinleştikten sonra mahkemeye kayıt edilemesi için istida dosyalayabilir.
- (4) Sigorta Tahkim Komisyonuna aşağıdaki hallerde başvuru yapılabilir:
(A) Sigortacılık yapan kuruluşla uyuşmazlığa düşen kişinin, uyuşmazlığa konu teşkil eden olay ile ilgili olarak sigortacılık yapan kuruluşla gerekli başvuruları yapmış ve talebinin kısmen veya tamamen olumsuz sonuçlandığını belgelemiş olması; veya
(B) Sigortacılık yapan kuruluşun, başvuru tarihinden itibaren onbeş iş günü içinde yazılı olarak cevap vermemesinin belgelenmesi.
Ancak mahkemeye intikal etmiş uyuşmazlıklar ile ilgili olarak Sigorta Tahkim Komisyonuna başvuru yapılamaz, başvuru yapılsa bile anlaşmazlık konusu görüşülemez.
- (5) (A) Sigorta Tahkim Komisyonu kendisine yapılan başvuruyu müracaat tarihinden itibaren en geç iki aya kadar sonuçlandırmak zorundadır.
Ancak başvuru sahibinin kabul etmesi halinde bu süre bir ay

daha uzatılabilir.

- (B) Sonuçlandırılmayan başvuruların sonuçlandırılmama gerekçeleri yazılı olarak başvuru sahibine iletilir.
- (6) Sigorta şirketlerinin, reasürans şirketlerinin, sigorta eksperlerinin, sigorta acentelerinin ve brokerlerin ortakları, yönetim ve denetiminde bulunan kişiler ve bunlar adına imza atmaya yetkili olanlar ile tüm bu kuruluşlarda mesleki faaliyette bulunanlar ve sigorta eksperleri, sigorta acenteleri ve brokerler ve bunların eş ve çocukları Sigorta Tahkim Komisyonuna üye olamazlar.

- (7) Sigorta Tahkim Komisyonunda görev alanlar, işleri dolayısıyla öğrendikleri bilgi ve sırları ilgililerin izni olmaksızın açıklayamaz.
Ancak, suç teşkil eden hallerin yetkili makamlara bildirilmesi zorunludur.
- (8) Bakanlar Kurulu yukarıdaki (3)'üncü fıkranın (B) bendinde Sigorta Tahkim Komisyonunca karara bağlanacak miktarı beş katına ulaşınca kadar artırmaya yetkilidir.
- (9) Sigorta Tahkim Komisyonun çalışma ve başvuru ile ilgili usul ve esasları, Bakanlıkça hazırlanacak ve Bakanlar Kurulu tarafından onaylanarak Resmi Gazete'de yayımlanacak tüzüklerde düzenlenir.

Sigorta Bilgi
Merkezi ile
İlgili Kurallar

68. (1) Birliğin bünyesinde Sigorta Bilgi Merkezi kurulur.
- (2) Sigorta Bilgi Merkez Yönetim Komitesi aşağıdaki beş üyeden oluşur:
(A) Bakanlık temsilcisi (1 Üye)
(B) Birliğin belirleyeceği temsilci (3 Üye)
(C) Polis Trafik Müdürü veya görevlendireceği temsilci (1 Üye)
- (3) Sigorta Bilgi Merkez Yönetim Komitesi ilk toplantıda kendi aralarından bir Başkan seçer.
- (4) Sigortacılık sektöründe faaliyet gösteren sigorta şirketleri Sigorta Bilgi Merkezine üye olmak ve en fazla bir gün gecikme ile bilgi akışında bulunmak zorundadırlar.
- (5) (A) Sigorta Bilgi Merkezi Müdürü, Birliğin önereceği üç üye arasından Bakanın onayı ile belirlenir.
(B) Sigorta Bilgi Merkezi Müdüründe aşağıdaki nitelikler aranır:
(i) Yüksekokul veya üniversite mezunu olması;
(ii) Bilgisayar konusunda en az beş yıllık tecrübe sahibi olması;
(iii) Bu Yasanın 13'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasının (A) bendinde öngörülen niteliklere sahip olması.
- (6) Sigorta Bilgi Merkezi Müdürünün görevleri şunlardır:
(A) Sigorta Bilgi Merkezinin hesaplarını tutmak;
(B) Kayıtların düzenli olarak tutulmasını sağlamak;
(C) Görevi alanına giren konularda Sigorta Bilgi Merkezi Yönetim Komitesi veya Sigorta Yöneticisi tarafından istenecek çalışmaları yapmak; ve
(Ç) Bu Yasa veya bu Yasa tahtında çıkarılacak tüzüklerde kendisine verilen görevleri yapmak.
- (7) Sigorta Bilgi Merkezinin görevleri:
(A) Sigorta şirketlerinin kesmiş olduğu poliçeler ile ilgili olarak veri tabanı oluşturmak;
(B) Bilişim sisteminin kurulması ve ihtiyaçlara göre geliştirilmesini sağlamak;
(C) Hasarsızlık indirimi veya artışı prim uygulamasına olanak sağlamak;
(Ç) İstatistiki bilgiler sağlamak;
(D) Sigorta sahtekarlıklarını önlemek;
(E) Tazminat ödemeleri ile ilgili düzenli ve doğru verilerin elde edilmesini sağlamak;
(F) Zorunlu sigortalarını yaptırmamış motorlu araç kullanan veya işletenleri tesbit ederek sigortasız araç kullanılmasının engellenmesine yardımcı olmak;

- (G) Görev alanına giren konularda Sigorta Yöneticisi tarafından talep edilebilecek çalışmaları yapmak; ve
- (H) Sigorta Yöneticisi ve Bakanlığın tüm verilerden, Birliğe üye sigorta şirketlerinin ise kendilerine tanınacak yetkiler çerçevesindeki verilerden yararlanmasını sağlamak;
- (8) Sigorta Bilgi Merkezi Yönetim Komitesinin toplantı ve karar yeter sayısı üye tam sayısının salt çoğunluğudur.
- (9) Aşağıdaki hallerde Sigorta Bilgi Merkezi Yönetim Komitesi üyeliği sona erer:
 - (A) Üyenin ölümü veya yazılı istifası halinde;
 - (B) Komitenin üst üste üç toplantısına izinsiz veya özürsüz katılmaması halinde;
 - (C) Bu Yasanın 13'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasının (A) bendinde öngörülen niteliklerin herhangi birinin yitirilmesi veya varolmadığının sonradan tesbit edilmesi halinde.
 - (Ç) Kamu görevlisi olan üyelerinbu fıkarda öngörülen kurallar saklı kalmak koşuluyla;
 - (a) Üyenin ölümü veya yazılı istifası halinde;
 - (b) Komitenin üst üste üç toplantısına izinsiz veya özürsüz katılmaması halinde;
 - (c) Kamu görevlisi olan üyelerin:
 - (i) Üst Kademe Yöneticiliği Yapan Kamu Görevlilerinin Atanması Hakkında Yasa kuralları uyarınca görevden alınması halinde;

53/1977

12/1980

7/1981

51/1982

24/1983

43/1983

2/1984

20/1986

4/1987

49/1987

50/1987

33/1989

61/1989

2/1990

41/1990

30/1991

31/1992

16/1994

5/1995

6/1998

21/1999

19/2001

23/2005

22/2006

66/2006

75/2007

8/2010

- (ii) Kamu görevliliğinin sona ermesi halinde; veya
- (iii) Atayan tarafından yazılı ve gerekçeli olarak görevden

alınması halinde.

- (10) Sigorta Bilgi Merkezinin gelirleri, vereceği hizmetlerden alacağı ücretler ile Birliğin yapacağı katkılardan oluşur.
- (11) Sigorta Bilgi Merkezinin giderleri cari ve yatırım giderlerinden oluşur.
- (12) Sigorta Bilgi Merkezi, Sigorta Yöneticisi tarafından görevlendirilecek Bakanlık personeline yılda en az bir kez olmak üzere denetlenir.
- (13) Sigorta şirketleri, Sigorta Bilgi Merkezi Yönetim Komitesinin belirleyeceği şekilde ve dönemlerde bilgilerini Sigorta Bilgi Merkezine vermekle yükümlüdürler.
- (14) Sigorta Bilgi Merkezi tarafından verilecek hizmet karşılığı alınacak ücretler ile ilgili tarifeler, Sigorta Bilgi Merkezi Yönetim Komitesi tarafından hazırlanıp Sigorta Yöneticisi tarafından onaylandıktan sonra uygulanır.
- (15) Sigorta Bilgi Merkezinin giderleri ve Sigorta Bilgi Merkezi ile ilgili usul ve esaslar, Sigorta Bilgi Merkezi Yönetim Komitesi tarafından önerilecek Bakanlıkça hazırlanacak ve Bakanlar Kurulu tarafından onaylanarak Resmi Gazete’de yayımlanacak tüzüklerde düzenlenir.

İlan ve Reklamlar

69. Sigorta ve reasürans şirketleri ile sigorta ve reasürans şirketi aracılarının ilan ve reklamları, tür, şekil, nitelik ve miktarları itibarıyla, Sigorta Yöneticisi tarafından saptanan esas ve koşullara aykırı olamaz.

Sigortacılık İlişkileri

70. Kişilerin, sigorta şirketini seçme hakkı sınırlandırılmaz. Bir sözleşmenin unsurları içerisinde, taraflardan birinin bu sözleşmede yer alan herhangi bir hususta sigorta yaptırmaya zorunlu tutulduğu hallerde, sigortanın belirli bir şirkete yaptırılması koşulu getirilemez.

Hak Sahiplerince Aranmayan Paralar

71. Hak sahiplerince aranmayan paralar;

- (1) Yaşama ve ölüm koşuluna bağlı hayat sigortalarında, ödemeyi gerektiren tarihten başlayarak onuncu yılı takip eden yıl başından itibaren altıncı ayın dolması ile;
- (2) Tasfiye ve iflas işlemlerinin devamı sırasında müracaatları halinde ödenmek üzere, son bilançonun tanziminden sonra, sahiplerinin ad ve kimlikleri ile bilinen adreslerini ve hak kazandıkları para miktarını gösterir şekilde tanzim edilecek bir cetvel ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası nezdinde açılan hazine hesabına yatırılmak suretiyle Devlete intikal eder.

İyi Niyet

72. (1) Sigorta ve reasürans şirketleri ile sigorta ve reasürans aracılığı hizmeti yapanlar ve sigorta eksperleri, sigortalının hak ve menfaatlerini tehlikeye sokabilecek hareketlerden kaçınmak, sigortacılığın gereklerine ve iyi niyet kurallarına uygun hareket etmek ve ödenmesi gerekli hale gelmiş sigorta tazminatlarını zamanında ödemek zorundadırlar.
- (2) Sigorta Yöneticisi yukarıdaki (1)’inci fıkrada öngörülen kişi ve kuruluşların bu kurala uymalarını sağlamak üzere bu Yasa çerçevesinde gerekli her türlü tedbiri almaya yetkilidir.

Sigortacılıkla Bağdaşmayan İşler

73. (1) Sigorta ve reasürans şirketleri sigortacılık faaliyetleri dışında başka herhangi bir işle uğraşamazlar.
- (2) (A) Sigorta ve reasürans şirketleri ticaret amacıyla emtia veya gayrimenkul alım veya satımı ile uğraşamazlar; ve

- (B) Amaç dışı iktisap edilen gayrimenkulleri üç yıl içinde elden çıkarmak zorundadırlar.

Çıkar Çatışması 74. Sigorta Tahkim Komisyonu önündeki herhangi bir işlemin tarafı olan gerçek kişilerle veya tüzel kişilerin sahibi veya hissedarı veya yöneticisi ile akrabalık bağı (eş, evlat, ana, baba, kardeş, torun ve eşinin aynı derecedeki kan ve sıhri hısımları) olan Sigorta Tahkim Komisyon üyeleri ve hizmet birimi personeli, bu işlemlerle ilgili karar süreçlerine katılamaz ve hiçbir karar alamazlar.

Bilgi Verme Yükümlülüğü 75. (1) Bu Yasaya tabi kişiler ile sigortacılıkla ilgili her tür mesleki faaliyet icra edenler, sigorta şirketleri ile reasürans şirketlerinin iştirakleri, bankalar ve diğer kişiler, özel yasalardaki yasaklayıcı ve sınırlayıcı kurallar dikkate alınmaksızın gizli dahi olsa bu Yasanın uygulanması ile ilgili olarak Sigorta Yöneticisi tarafından istenen her türlü bilgi ve belgeyi vermekle yükümlüdür.

Ancak Devletin güvenliği ve temel dış yararlarına karşı ağır sonuçlar doğuracak haller ile aile hayatının gizliliği ve savunma hakkına ilişkin kurallar saklıdır.

- (2) (A) Müttekabiliyet ilkesi çerçevesinde ve bu Yasanın uygulanması ile ilgili olarak yabancı ülke yasalarına göre denetime yetkili makamların, kendi ülkelerindeki sigortacılık sektöründe faaliyet gösteren kuruluşların bu Yasaya tabi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki şube veya ortaklıklarında denetim yapma ve bilgi isteme taleplerinin yerine getirilmesi Sigorta Yöneticisinin iznine tabidir. Bu makamlarca istenen bilgiler, açıklanmaması koşuluyla Sigorta Yöneticisi tarafından verilebilir.
- (B) Sigorta Yöneticisi, diğer ülkelerin denetime yetkili makamları ile yapacağı anlaşmalar çerçevesinde sigortacılıkla ilgili her türlü işbirliği ve bilgi alışverişinde bulunabilir.

Gizli Bilgi Saklama Yükümlülüğü 76. Bakan, Komite, Daire çalışanları ve Birliğin hizmet aldığı muhasip ve murakıp gibi dış denetçiler ile bilgisayar uzmanları, Daire adına hareket eden uzmanlar ile Birlik, gizli bilgi olarak nitelendirilen herhangi bir bilgi ve belgeyi görevleri süresince veya sonrasında, bu Yasa kurallarının uygulanması için gerekli olan haller dışında, kullanamaz ve ifşa edemezler.

Şüpheli İşlem Bildirimi 77. Sigorta ve reasürans şirketleri, yürürlükteki suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi ile ilgili mevzuat kuralları uyarınca nakdi para limitini aşan nakit işlemleri ve şüpheli işlemleri süreleri içerisinde Daireye bildirmek zorundadırlar. Yapılacak denetimlerde, bildirim yapmadığı belirlenen şirketler hakkında, ilgili mevzuat çerçevesinde yasal işlem yapılır.

Zorunlu
Bildirimler

19/1963
29/1970
12/1072
2/1973
17/1973
37/1997
27/1980
12/1987
42/1987
25/1991
39/1995
11/2006

78. Maliye İşleriyle Görevli Bakanlıkça yetki verilen bağımsız denetçiler, denetim sırasında sigorta şirketinin varlığını tehlikeye sokabilecek veya yöneticilerin bu Yasa veya bu Yasa tahtında çıkarılacak tüzük kurallarının ihlal edildiğini gösteren hususlarını tespit ederse, durumu derhal Sigorta Yöneticisine bildirmekle yükümlüdürler. Bu bildirim, mesleki gizlilik prensiplerinin ve anlaşmaların veya bu Yasa uyarınca belirlenen sirlara ilişkin yükümlülüklerin ihlal edildiği anlamına gelmez.

78A. (1)Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine araçları fiilen geçiş yapmak suretiyle gelen ziyaretçilerin araçlarına Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine faaliyet ruhsatı ve lisansı alınmış sigorta şirketinden , sadece bu sigorta şirketinin teknik personelleri tarafından düzenlenmiş , ülke kara ve deniz sınır kapılarında Sigorta Yöneticisinin sınır kapıları usul ve uygulamaları ile ilgili düzenlediği talimat ve mütekabiliyet esasları dikkate alınarak belirlediği fiyat tarifesinde belirlenen ücreti ödeyerek Moturlu Araçlar Üçüncü Sahiş belgesi almaları zorunludur.

(2)Sigorta Yöneticisi tarafından onaylanan Ülke kara ve deniz sınır kapılarında sigortacılık hizmeti ve/veya siorta poliçesi düzenleme görevi yapacak olan sigorta şirketlerine ilişkin bir nöbet çizelgesi her yıl sigorta şirketi için ayrı ayrı nöbet günü belirlenerek yapılır ve hakkını ve/veya Ülke kara ve deniz sınırı kapılarında kullanmak istemeyen sigorta şirketi hakkını ve/veya poliçe düzenleme yetkisini başka bir sigorta şirketine kiralayabilir veya devredebilir. Akdedilen sözleşmeler , Pul Yasasının 4'üncü maddesine bağlı BİRİNCİ CETVEL'de belirtildiği şekli ile pul vergisine tabi olur ve Sigorta Yöneticisine sunulur.

Ancak bu fıkra uyarınca nöbet çizelgesi kapsamında görev alan sigorta şirketlerinin düzenlediği poliçelere bu Yasanın 70'inci maddesindeki kural aranmaz.

(3) (A) Yıllık kara ve deniz sınır kapıları nöbet çizelgesi , Birlik tarafından hazırlanıp , Sigorta Yöneticisi tarafından onaylanarak yürürlüğe girer.

(B) Sigorta Yöneticisinden almış olduğu ruhsat tarihi itibarı ile henüz 5(beş) yılını doldurmamayan sigorta şirketi, üülke kara ve deniz sınır kapılarında sigortacılık hizmeti ve sigorta poliçesi düzenleme yetkisini ve/veya hakkını 5 (beş) yıl başka bir şirkette kiralayamaz ve devredemez.

(C) Sigorta Yöneticisinden almış olduğu ruhsat tarihi itibarı ile henüz 5 (beş) yılını doldurmamayan sigorta şirketi, herhangi bir sebepten dolayı Ülke kara ve deniz sınır kapılarında sigortacılık hizmeti ve sigorta poliçesi düzenleme yetkisini ve/veya hakkını kullanmak istemiyorsa bu hak ve yetkilerinden feragat ettiğini , nöbet listesinde yer almak istemediğini Aralık ayının 15'ine kadar Sigorta Yöneticisine yazılı olarak bildirmek zorundadır.

(Ç) Akdedilecek sözleşmeler 1 (bir) yıldan uzun süreli yapılamaz.

(D) Sigorta Yöneticisinden ruhsat ve lisans alan sigorta şirketi , lisans aldığı tarihi takip eden yılın Ocak ayının 1'i itibari ile nöbet çizelgesine hak kazanır.

(4) (A) Kara ve deniz sınır kapılarından Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine geçişlerde sigorta şirketlerinin kullandığı kabin ve/veya meskenlerin yıllık kullanım bedeli yürürlükteki aylık brüt asgari ücretin 3 (üç) katıdır.

(B)Sigorta şirketi, kabin ve/veya meskenlerin yıllık kullanım bedelini en geç Ocak ayının son iş gününe kadar Gelir ve Vergi Dairesi veznesine yatırır.

(C)Sigorta şirketi, kabin ve/veya meskenlerin kullanım bedelini yatırdığını gösteren makbuzun bir suretini Sigorta Yöneticisine vermekle yükümlüdür. Kullanım bedelini ödememesi halinde Kamu Alacaklarının Tahsili Usulü Yasası kuralları uygulanır. Ayrıca ilgili sigorta şirketinin işbu kullanım bedelini ödeyene kadar

sınır kapısında poliçe düzenleme hakkı Sigorta Yöneticisi tarafından durdurulur. Sigorta şirketinin , bu amaç için başka bir mercie yapacağı ödeme, bu fıkra kuralları uyarınca Gelir ve Vergi Dairesi veznesine yatırılması gereken ödeme yerine geçmez.

(5) (A) Bu yasa kuralları uyarınca ruhsat ve lisans almış sigorta şirketi , kara ve deniz sınır kapılarından Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine araçları ile fiilen geçiş yapmak suretiyle gelen ziyaretçilerin araçlarına düzenlediği her bir Motorlu Araçlar Üçüncü Sahıf Sigorta belgesi karşılığında tahsil ettiği net prim tutarının %5 (yüzde beş)'i oranında fiili seyrüsefer harcını, primlerin tahakkukunu izleyen ayın yirmisine kadar Gelir Vergi Dairesi veznesine yatırmakla yükümlüdür.

(B) Süresinde yatırılmayan fiili seyrüsefer harcı için , Kamu Alacaklarının Tahsili Usulü Yasası kuralları uygulanır.

(6) Kara ve dniz sınır kapılarında faaliyet gösteren sigorta şirketlerinin çalışma kuralları, prim ve tarife düzenlemesine ilişkin usul ve esaslar, Bakanlıkça hazırlanacak ve Bakanlar Kurulunca onaylanarak Resmi Gazete'de yayımlanacak bir tüzükle düzenlenir.

78B. Sigorta şirketleri, sigortalısının üçüncü bir kişi tarafından zarara uğratılması ve/veya üçüncü bir kişinin sigortalısının zararına sebebiyet veren haksız fiilde bulunması halinde, sigortalısının uğradığı hasar ve/veya zarar ziyarı aralarındaki bir poliçe tahtında tazmin ettikten sonra, işbu hasar ve/veya zarar ziyarı ödediği orandaki kısmını kazaya sebebiyet veren üçüncü gerçek ve/veya tüzel kişi ve/veya kişilerden talep etmek maksadı ile sigortalısının dava açma ve çare arama hakkını tazmin edilen sigortalısından devralır.

ONYEDİNCİ KISIM

Geçici Kurallar

Geçici
Madde
Mevcut
Sigorta ve
Reasürans
Şirketlerinin
Kuruluş
Harcına
İlişkin
Kural

1. Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulmuş olan sigorta ve reasürans şirketlerine, Esas Yasanın 13 'üncü maddesinin (7) 'nci fıkrasının (Ç) bendi kuralları uygulanmaz.

<p>Geçici Madde Mevcut Sigorta ve Reasürans Şirketlerinin Sermayelerinin Belirtilen Ödenmiş Minimum Sermaye Çıkarılması</p>	<p>2. (1) Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulmuş sigorta ve reasürans şirketleri, Esas Yasanın 13'üncü maddesinin (7)'nci fıkrasında öngörülen ödenmiş minimum sermayelerini bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak en geç 5 (beş) yıl içerisinde 5 (beş) eşit taksitte nakden ödemek veya birikmiş karlarından aktarmak suretiyle öngörülen ödenmiş minimum sermaye tutarına çıkarmakla yükümlüdürler</p> <p>(2) Her yıl ödenmesi gereken taksitler ilgili yılın Mayıs ayının son iş gününe kadar ödenmelidir.</p> <p>(3) Bu yükümlülüğünü yerine getirmeyen ve/veya herhangi bir taksitini ödemeyen sigorta ve reasürans şirketinin faaliyet lisansı, yükümlülüğünü yerine getirinceye kadar yenilenmez ve yeni sigorta poliçesi düzenleme yetkisi Sigorta Yöneticisi tarafından durdurulur</p>
<p>Geçici Madde Mevcut Sigorta ve Reasürans Şirketlerinin Yönetim Kadrosuna İlişkin Kurallar</p>	<p>3. (1) Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulmuş sigorta ve reasürans şirketlerinin yönetim kurulu üyeleri, Esas Yasanın 18'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının (A) bendinde belirtilen niteliklere haiz olup olmadıklarına bakılmaksızın görevlerine devam ederler..</p> <p>(2) Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulmuş sigorta ve reasürans şirketlerinin direktörleri, genel müdürleri, genel müdür yardımcıları, müdürleri, müdür yardımcıları veya murahhas azaları, Esas Yasanın 18'inci maddesinin (3)'üncü fıkrasında belirtilen niteliklere haiz olup olmadıklarına bakılmaksızın görevlerine devam ederler..</p> <p>(3) Bu (Değişiklik) Yasası yürürlüğe girdikten sonra, sigorta şirketini değiştirmek suretiyle sigortacılık sektöründe çalışmaya devam edecek olan genel müdür, genel müdür yardımcısı, müdür, müdür yardımcıları veya murahhas azalarda Esas Yasanın 18'inci maddesinin (3)'üncü fıkrasında belirtilen nitelikler aranmaz</p>
<p>Geçici Madde Kapalı Tahsilat ve Buna Bağlı Teminatlarla İlişkin Kurallar</p>	<p>4. (1) Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak en geç 7 (yedi) ay içerisinde, Esas Yasanın 30'uncu maddesinin (2)'nci fıkrasının (B) bendinde belirtilen kapalı tahsilat ile ilgili usul ve esasları düzenleyen tüzük çıkarılır.</p> <p>(2) İlgili tüzük yürürlüğe girene kadar prim tahsil etme yetkisine haiz olan ve bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten sonra kurulacak olan sigorta acenteleri, her bir sigorta şirketi lehine banka nezdinde nakit blokelere veya banka teminat mektupları olmak üzere yürürlükteki aylık brüt asgari ücret tutarından az olmamak koşuluyla süresiz teminat tesis eder</p>

- (3) Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten önce lisans almış olan sigorta acenteleri ise şirket lehine verdikleri teminatları, bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak en geç 2 (iki) ay içerisinde bu maddenin (2)'nci fıkrasında belirtilen tutarlara çıkarmakla yükümlüdür. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyen sigorta acentelerinin lisansı, yükümlülüğü yerine getirinceye kadar durdurulur ve/veya faaliyetleri askıya alınır.
- (4) Kapalı tahsilat ile ilgili usul ve esaslara ilişkin tüzüğün yürürlüğe gireceği tarih itibarıyla kapalı tahsilata geçen sigorta acentelerinin borç alacak ilişkisinin olmadığına dair mutabakat belgesinin sigorta şirketine ve Sigorta Yöneticisine sunulması halinde, sigorta acentelerinin tesis ettikleri teminatlar şirket tarafından serbest bırakılır

Geçici
Madde
Mevcut
Sigorta ve
Reasürans
Şirketlerine
Esas Yasanın
45'inci
Maddesinin
(2)'nci Fıkra
Kurallarının
Uygulanması

5. Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihte faaliyette olan sigorta ve reasürans şirketleri, bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak 3 (üç) ay süresince, Esas Yasanın 45'inci maddesinin (2)'nci fıkrasında yer alan hesap özetlerinin aktüer tarafından onaylanma yükümlülüğünden muaftır.

6. Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihte sigorta acenteliği faaliyetinde bulunan gerçek kişi acenteler, faaliyetlerine gerçek kişi olarak devam edebilirler. Faaliyetlerine devam edecek gerçek kişi sigorta acenteleri

Geçici
Madde
Mevcut
Gerçek Kişi
Sigorta
Acentelerinin
Durumu

- (1) Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak mal varlıklarını 5 (beş) yıl içerisinde her yıl yürürlükteki aylık brüt asgari ücretin minimum 10 (on) katı oranında artış yaparak aylık brüt asgari ücretin 50 (elli) katına çıkarmakla yükümlüdürler.
- (2) Esas Yasanın 58'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının (F) bendinde belirtilen kurala uygun olarak mesleki sorumluluk sigortası yaptırmış olmakla yükümlüdürler.
Ancak her bir tazminat talebi için teminat yürürlükteki brüt asgari ücretin en az 15 (on beş) katı ve bir yıl boyunca tüm tazminat talepleri için yürürlükteki brüt asgari ücretin en az 45 (kırk beş) katı olmak zorundadır.
- (3) Bu (Değişiklik) Yasasının Geçici 4'üncü Maddesi, Geçici 8'inci Maddesi ve Geçici 9'uncu Maddesinde belirtilen yükümlülükleri, verilen süre içerisinde yerine getirmek zorundadırlar.
- (4) Esas Yasanın 13'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasının (A) bendinde belirtilen niteliklere sahip olmak zorundadırlar.
- (5) Esas Yasanın 58'nci maddesinin (2)'nci fıkrasında belirtilen kurallara uygun
- (6) davranmakla yükümlüdürler.
Gerçek kişi sigorta acenteleri, her yılın en geç Ocak ayının sonuna kadar Gelir ve Vergi Dairesi veznelerine yatıracakları, acenteliğini yapacakları her bir sigorta şirketi için yürürlükteki aylık brüt asgari ücretin yarısı tutarındaki

- (7) lisans ücretinin yatırıldığını gösteren makbuzun bir suretini Sigorta Yöneticisine belgelemek koşuluyla lisans belgesi almak zorundadırlar. Gerçek kişi sigorta acenteleri, sigorta şirketi ile aralarında akdedilen yürürlükteki acentelik sözleşmesindeki komisyon oranını Esas Yasanın 58'inci maddesinin (2)'nci fıkrasının (D) bendinde belirtilen kurala uygun olarak bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak en geç 3 ay içerisinde düzenlemek zorundadırlar.
- (8) Bu madde uyarınca yükümlülüklerini yerine getirmeyen gerçek kişi sigorta acentelerinin lisansı, Sigorta Yöneticisi tarafından yükümlülüklerini yerine getirinceye kadar durdurulur ve/veya faaliyetleri durdurulur ve/veya askıya alınır ve/veya Esas Yasanın 58'inci maddesinin (4)'üncü fıkrasının kuralları uygulanır.
- (9) Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girmesine müteakip yasa gereklerini yerine getirerek sigorta acenteliği faaliyetinde bulunacak olan gerçek kişi acenteler, faaliyetine ilişkin lisans, hak ve yükümlülüklerini üçüncü bir gerçek kişiye bedelli veya bedelsiz olarak devredemez ve/veya kullanılmasına müsaade edemez.

Geçici
Madde
Mevcut
Gerçek Kişi
Sigorta
Acentelerinin
Yurttaşlık
Durumu

7. Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihte faaliyette bulunan sigorta acenteleri, Esas Yasanın 58'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının (B) bendinde belirtilen kurallardan muaftır. Ancak bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihte faaliyette olan sigorta acenteleri hissedarlarından herhangi biri, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşı olmayan birine hisse devri yoluyla hisse devredemez veya sermaye artırımını yoluyla hisse edinemez.

Geçici
Madde
Bu
(Değişiklik)
Yasasının
Yürürlüğe
Girdiği
Tarihten
Önce
Lisans Almış
Sigorta
Acentelerinin
Ofislerine ve
Faaliyetlerine
İlişkin
Kurallar

8. (1) Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten önce lisans almış sigorta acenteleri, Esas Yasanın 58'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının (D) bendinde belirtilen ofislerine ilişkin düzenlemeyi, bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak en geç ilgili yılın lisans süresi dolana kadar olan süre içerisinde uygun hale getirmekle yükümlüdür. Bu yükümlülüğünü yerine getirmeyen sigorta acentelerinin lisansı Sigorta Yöneticisi tarafından yükümlülüğünü yerine getirinceye kadar durdurulur ve/veya faaliyetleri askıya alınır.

(2) Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten önce lisans almış sigorta acenteleri, bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak en geç 1 (bir) yıl içerisinde sigorta acenteliği ile bağdaşmayan faaliyetlerine son vermekle yükümlüdür. Bu yükümlülüğünü yerine getirmeyen sigorta acentelerinin lisansı Sigorta Yöneticisi tarafından yükümlülüğünü yerine getirinceye kadar durdurulur ve/veya faaliyetleri askıya alınır.

(3)Tüzel kişiliğe haiz sigorta acenteleri, sigorta şirketi ile aralarında akdedilen yürürlükteki acentelik sözleşmesindeki komisyon oranını Esas Yasanın 58'inci maddesinin (2)'nci fıkrasının (D) bendinde belirtilen kurala uygun olarak bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak en geç 3 ay içerisinde düzenlemek zorundadırlar.

Geçici
Madde
Bu
(Değişiklik)
Yasasının
Yürürlüğe
Girdiği
Tarihten
Önce
Lisans Almış
Sigorta
Acentelerinin
Hesap
Düzenlerine
İlişkin
Kurallar

9. Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten önce lisans almış sigorta acenteleri, Esas Yasanın 58'inci maddesinin (7)'nci fıkrasında belirtilen hesap kayıt düzeni ve hesap mutabakatlarını, bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak en geç ilgili yılın lisans süresi dolana kadar olan süre içerisinde uygun hale getirmekle yükümlüdür. Bu yükümlülüğünü yerine getirmeyen sigorta acentelerinin lisansı Sigorta Yöneticisi tarafından yükümlülüğünü yerine getirinceye kadar durdurulur ve/veya faaliyetleri askıya alınır.

Geçici
Madde
Mevcut
Sigorta
Aracılarının
Sermayelerinin
Belirtilen
Ödenmiş
Minimum
Sermaye ve
Mal
Varlığına
Çıkarılması

10. (1) (A) Tüzel kişiliğe haiz sigorta acenteleri ödenmiş minimum sermayelerini, bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak 5 (beş) yıl içerisinde her yıl yürürlükteki aylık brüt asgari ücretin minimum 10 (on) katı oranında artış yaparak nakden ödemek suretiyle Esas Yasanın 58'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının (C) bendinde belirtilen ödenmiş minimum sermayeye çıkarmakla yükümlüdürler.

(B) Her yıl ödenmesi gereken tutarlar, bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak 1 (bir) yılın tamamlanmasına müteakip sonraki ilgili yılın Ocak ayının son iş gününe kadar ödenir

(C) Bu yükümlülüğünü yerine getirmeyen ve/veya herhangi bir tutarı ödemeyen sigorta acentesinin yükümlülüğünü yerine getirinceye kadar faaliyet lisansı yenilenmez ve sigorta poliçesi düzenleme yetkisi Sigorta Yöneticisi tarafından durdurulur

(2) (A) Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulup ruhsat almış gerçek kişi brokerlerin, mal varlıklarını bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 5 (beş) yıl içerisinde her yıl yürürlükteki aylık brüt asgari ücretin minimum 14 (on dört) katı oranında artış yaparak Esas Yasanın 59'uncu maddesinin (3)'üncü fıkrasının (A) bendinin (f) alt bendinde belirtilen rakama çıkarmakla yükümlüdürler.

(B) Her yıl ödenmesi gereken tutarlar, bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 (bir) yılın tamamlanmasını müteakip sonraki ilgili yılın Ocak ayının son iş gününe kadar ödenir.

(C) Bu yükümlülüğünü yerine getirmeyenlerin faaliyet lisansı yükümlülüğünü yerine getirinceye kadar yenilenmez ve Sigorta Yöneticisi tarafından durdurulur.

(Ç) Esas Yasanın 59'uncu maddesinin (3)'üncü fıkrasının (A) bendinin (ğ) alt bendinde belirtilen kurala uygun olarak mesleki sorumluluk sigortası yaptırmış olmakla yükümlüdürler.

Ancak her bir tazminat talebi için teminat yürürlükteki brüt asgari ücretin en az 15 (on beş) katı ve bir yıl boyunca tüm tazminat talepleri için yürürlükteki brüt asgari ücretin en az 45 (kırk beş) katı olmak zorundadır.

(3) (A) Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulup ruhsat almış tüzel kişiliğe haiz brokerler, ödenmiş minimum sermayelerini, bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak 5 (beş) yıl içerisinde her yıl yürürlükteki asgari ücretin minimum 14 (on dört) katı oranında artış yaparak nakden ödemek suretiyle Esas Yasanın 59'uncu maddesinin (3)'üncü fıkrasının (B) bendinin (b) alt bendinde belirtilen ödenmiş minimum sermayeye çıkarmakla yükümlüdürler.

(B) Her yıl ödenmesi gereken tutarlar, bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 (bir) yılın tamamlanmasını müteakip sonraki ilgili yılın Ocak ayının son iş gününe kadar ödenir.

(C) Bu yükümlülüğünü yerine getirmeyenlerin faaliyet lisansı, yükümlülüğünü yerine getirinceye kadar yenilenmez ve Sigorta Yöneticisi tarafından durdurulur.

(Ç) Esas Yasanın 59'uncu maddesinin (3)'üncü fıkrasının (B) bendinin (f) alt bendinde belirtilen kurala uygun olarak mesleki sorumluluk sigortası yaptırmış olmakla yükümlüdürler.

Ancak her bir tazminat talebi için teminat yürürlükteki brüt asgari ücretin en az 15 (on beş) katı ve bir yıl boyunca tüm tazminat talepleri için yürürlükteki brüt asgari ücretin en az 45 (kırk beş) katı olmak zorundadır.

Geçici
Madde
Bu
(Değişiklik)
Yasasının
Yürürlüğe
Girdiği
Tarihte
Faaliyette
Olan
Aktüerlerin
Yurttaşlık
Durumu

11. Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihte faaliyette olan aktüerlere, Esas Yasanın 60'ncı maddesinin (7)'nci fıkrasının (Ç) bendinde belirtilen kural uygulanmaz.

Geçici
Madde
Bu
(Değişiklik)
Yasasının
Yürürlüğe
Girdiği
Tarihten
Sonra
Faaliyette
Bulunacak
Aktüerlerin
Yurttaşlık
Durumu

12. Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten sonra aktüerlik faaliyetinde bulunacak kişilerde, bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak, Esas Yasanın 60'ncı maddesinin (7)'nci fıkrasının (Ç) bendinin yürürlüğe gireceği tarihe kadar Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşlık koşulu aranmaz. Ancak Esas Yasanın 60'ncı maddesinin (7) 'nci fıkrasının (Ç) bendinin yürürlüğe girdiği tarihte Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşlık koşulunu taşımayan aktüerlerin ruhsatı ve/veya lisansı, ilgili yılın lisans süresi sonunda Sigorta Yöneticisi tarafından iptal edilir.

Geçici
Madde
Sigorta ve
Reasürans
Şirketlerinin
Sigorta
Sınıftan İçin
Belirtilen
Sermaye
Tutarlarına
İlişkin
Kurallar

13. Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten sonra, kuruluş işlemlerini tamamlayarak çalışılacak sınıflar itibarı ile faaliyet ruhsatı alma talebinde bulunan sigorta ve reasürans şirketlerinin ödenmiş sermayeleri, Esas Yasanın 25'inci maddesine bağlı CETVEL'de belirtilen faaliyet izni talep edilen her bir sigorta sınıfı ve sınıflar altında belirtilen teminatlar için öngörülen minimum sermaye tutarlarından az olamaz. Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten önce kuruluş işlemlerini tamamlayarak, Sigorta Yöneticisinden çalışılacak sınıflar itibarı ile ruhsat almış sigorta ve reasürans şirketleri Esas Yasanın 25'inci maddesine bağlı CETVEL'de belirtilen sermaye ve bu sınıflarla ilgili teminat şartlarına bakılmaksızın faaliyetlerine devam ederler.

Ancak ek ruhsat talepleri yeni başvuru gibi değerlendirilir.

Geçici
Madde
Kara ve
Deniz
Sınır
Kapılarında
Uygulanacak
Muafiyet

14. Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulup ruhsat alan ve bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak 5 (beş) yılını doldurmayan sigorta şirketleri, Esas Yasanın 78A maddesinin (3)'üncü fıkrasının (B) bendinde belirtilen kuraldan muaftır.

Geçici
Madde
Bu Yasa
Tahtında
Çıkarılacak
Tüzükler

15. Bu Yasa tahtında çıkarılacak tüzükler, Geçici 4'üncü Madde kuralları saklı kalmak koşuluyla bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak en geç 1 (bir) yıl içerisinde çıkarılır.

Yürürlükten
Kaldırma
R.G. EKI
Bölüm II
R.G. Sayı :
31
Sayı : 3/2024
14.02.2024

25. Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak, Deprem ve Diğer Doğal Afetlere Yönelik Mali Yardım Kapsamında Kara Sınır Kapılarındaki Geçişlerde Uygulanan Katkı Kesintisinin Karayollarının Güçlendirilmesi, Yapılması ve/veya Yol ve Trafik Güvenliği İçin Uygulanması Hakkında Yasa Gücünde Kararname, bu Kararname altında yapılan işlemlere halel gelmeksizin yürürlükten kaldırılır.

Yürürlüğe
Giriş

26. Bu (Değişiklik) Yasasının 18'inci maddesiyle değiştirilen Esas Yasanın 60 'ncı maddesinin (7)'nci fıkrasının (Ç) bendi bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten 5 (beş) yıl sonra; diğer maddeleri ise Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

ONSEKİZİNCİ KISIM
Son Kurallar

Yürürlükten Kaldırma 39/1993 72/2009	79. Bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak Sigorta Hizmetleri (Düzenleme ve Denetim) Yasası yürürlükten kaldırılır. Ancak bu Yasada öngörülen tüzükler hazırlanana kadar yürürlükten kaldıran Sigorta Hizmetleri (Düzenleme ve Denetim) Yasası tahtında çıkarılan tüzüklerin bu Yasaya aykırı olmayan kuralları yürürlükte kalmaya devam eder.
Yürütme Yetkisi	80. Bu Yasayı, Para, Kambiyo ve İnkişaf Sandığı İşleri Dairesinin bağlı olduğu Bakanlık yürütür.
Yürürlüğe Giriş	81. Bu Yasa, Resmi Gazete’de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

- EK -

CETVEL
(Madde 25)

SİGORTA SINIFLARI İÇİN ÖNGÖRÜLEN SERMAYE TUTARLARI

	Sigorta Sınıfları İçin Öngörülen Sermaye Tutarları	
A	HAYAT DIŞI GURUBU	
1.	Kaza (Meselek Hastalıkları Dahil)	5,000.000.00
2.	Hastalık/Sağlık	8,000.000.00
	(A)Hastalık	4,000.000.00
	(B)Sağlık	4,000.000.00
3.	Kara Araçları	30,000.000.00
4.	Raylı Araçlar	1,500.000.00
5.	Hava Araçları	2,500.000.00
6.	Su Araçları (Deniz,Göl ve Nehir Araçları)	5,000.000.00
7.	Nakliyat (Ticari Mal,bagaj ve tüm diğer mallar)	3,500.000.00
8.	Yangın ve Doğal Afetler	15,000.000.00
	(A)Yangın	2,500.000.00
	(B)Patlama	2,500.000.00
	(C)Deprem	2,500.000.00
	(D)Sel	2,500.000.00
	(E)Deprem ve Sel dışındaki doğal afetler	2,500.000.00
	(F)Nükleer Enerji	1,000.000.00
	(G)Toprak Kayması	1,500.000.00
9.	Genel Zararlar	5,000.000.00
	(A)Dolu veya dondan kaynaklanan zararlar nedeniyle tazminat ödemeleri (3,4,5,6 ve 7 kapsamındaki mallar için uygulanmaz	2,500.000.00
	(B) 8 de sayılan haller dışında Hırsızlık ve diğer tüm olaylardan kaynaklanan zararlar nedeniyle tazminat ödemeleri	2,500.000.00
10.	Kara araçları sorumluluk	30,000.000.00
11.	Hava araçları sorumluluk	2,500.000.00
12.	Su araçları sorumluluk (deniz,göl ve nehir araçları)	5,000.000.00
13.	Genel sorumluluk	5,000.000.00
14.	Kredi	10,000.000.00
	(A)Borcun ödenmesine veya borçlunun aczine bağlı tazminat ödemeleri	2,000.000.00
	(B)İhracat kredisine bağlı tazminat ödemeleri	2,000.000.00
	(C)Taksitle verilen kredilerle bağlı tazminat ödemeleri	2,000.000.00
	(Ç)Uzun vadeli konut kredisine bağlı tazminat ödemeleri	2,000.000.00
	(D)Tarım kredisine bağlı tazminat ödemeleri	2,000.000.00
15.	Emniyeti Suistimal	1,500.000.00
16.	Finansal Kayıplar	18,000.000.00
	(A)İstihdam risklerinden kaynaklanan tazminat ödemeleri	2,000.000.00
	(B)Gelir yetersizliğinden kaynaklanan tazminat ödemeleri	2,000.000.00
	(C)Hava şartlarının neden olduğu zararlardan kaynaklanan tazminat	2,000.000.00

	ödemeleri	
	(Ç)Gelir kaybı nedeniyle tazminat ödemeleri	2,000.000.00
	(D)Genel giderlerin devam ettirilebilmesine yönelik tazminat ödemeleri	2,000.000.00
	(E)Beklenmeyen ticari giderler nedeniyle yapılan tazminat ödemeleri	2,000.000.00
	(F)Piyasa değerindeki kayıp nedeniyle yapılan tazminat ödemeleri	2,000.000.00
	(G)Kira ve gelir kaybına bağlı tazminat ödemeleri	2,000.000.00
	(H)Ticari olan yada olmayan diğer finansal kayıplardan kaynaklanan tazminat ödemeleri	2,000.000.00
17.	Hukuksal Koruma	2,500.000.00
18.	Destek	2,500.000.00
	B HAYAT GURUBU	
1.	Hayat	30,000.000.00
	(A)Süre sonunda hayatta kalma halinde yapılacak ödeme (Yaşama)	5,000.000.00
	(B)Ölüm halinde yapılacak ödeme (ölüm)	5,000.000.00
	(B) (a) ve (b)'nin kombinasyonuna bağlı ödeme (karma)	5,000.000.00
	(Ç) Geri prim iadesi	5,000.000.00
	(D)İrat ödemesi	5,000.000.00
	(E)Hayat sigortasına tamamlayıcı olarak akdedilen (a,b,c,d) profesyonel çalışma yoksunluğu dahil cismani zararlar nedeniyle yapılan ödeme	5,000.000.00
2.	Evlilik sigortası / Doğum sigortası	2,000.000.00
3.	Yatırım fonlu sigortalar	2,000.000.00
4.	Sermaye itfa sigortası	2,000.000.00
5.	Fonların yönetim işlemi	2,000.000.00
6.	Kaza (meslek hastalıkları dahil)	4,000.000.00
7.	Hastalık / Sağlık	8,000.000.00
	(A)Hastalık	4,000.000.00
	(B)Sağlık	4,000.000.00

**SİGORTA HİZMETLERİ (DÜZENLEME VE DENETİM)
YASASI
İÇDÜZENİ**

Madde 1. Kısa İsim

**BİRİNCİ KISIM
Genel Kurallar**

Madde 2. Tefsir
Madde 3. Amaç
Madde 4. Kapsam

İKİNCİ KISIM

Sigorta Yöneticisi, Yardımcısı, Yetkili Yabancı Makamlar ve Komite ile İlgili Kurallar

Madde 5. Sigorta Yöneticisi ve Sigorta Yönetici Yardımcısı
Madde 6. Sigorta Yöneticisinin Görev ve Yetkileri
Madde 7. Yetkili Yabancı Makamlarla İşbirliği ve Gizli Nitelikli Bilgilerin İletilmesi
Madde 8. Komitenin Oluşumu ve Atanma
Madde 9. Komite Üyeliğinin Sona Ermesi
Madde 10. Komitenin Çalışma Esasları
Madde 11. Komitenin Görev ve Yetkileri

ÜÇÜNCÜ KISIM

Sigorta Şirketlerinin Kuruluşu ile İlgili Kurallar

Madde 12. Sigorta ve Reasürans Şirketlerinin Kuruluşu veya Yabancı Sigorta Şirketlerinin Şube Açma İzni
Madde 13. Sigorta ve Reasürans Şirketlerinin Kuruluş Koşulları
Madde 14. Yabancı Sigorta ve Reasürans Şirketlerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde Şube Açmaları ile İlgili Kurallar
Madde 15. Ana Sözleşme Değişiklikleri
Madde 16. Sigorta ve Reasürans Şirketlerinin Yurt Dışı Faaliyetleri

DÖRDÜNCÜ KISIM

Teminatlar ve Sigorta ve Reasürans Şirketleri ile İlgili Kurallar

Madde 17. Teminatlar
Madde 18. Sigorta ve Reasürans Şirketlerinin Yönetim ile İlgili Kuralları
Madde 19. Sigorta ve Reasürans Şirketinde Çalışması Yasak Olanlar ve İhlal Edenler
Madde 20. İntifa ve Oy Kullanma Haklarının Edinilmesi

BEŞİNCİ KISIM
Ruhsat ve Lisans ile İlgili Kurallar

- Madde 21. Ruhsat Alma Zorunluluğu
Madde 22. Lisans
Madde 23. Ruhsat Talebinin Değerlendirilmesi
Madde 24. Faaliyetin Durdurulması ve Ruhsatın İptali

ALTINCI KISIM
Sigorta Sınıfları, İhtisaslaşma, Çalışma Planı ve Yurtdışında Yaptırılacak Sigortalar ile İlgili Kurallar

- Madde 25. Sigorta Sınıfları (CETVEL)
Madde 26. İhtisaslaşma
Madde 27. Çalışma Planı Düzenleme Şartı
Madde 28. Yurtdışında Yaptırılacak Sigortalar

YEDİNCİ KISIM
Sigorta Sözleşmeleri, Tarifeler, Prim ve Primlerin Ödenmesi

- Madde 29. Sigorta Sözleşmeleri
Madde 30. Tarifeler ve Primler
Madde 31. Hasarsızlık İndirimi, Zamlı Prim Uygulaması ve Prim Belirlenmesi
Madde 32. Zorunlu Sigorta Primlerinin Ödenmesi

SEKİZİNCİ KISIM
Teknik Karşılıklar ile İlgili Kurallar

- Madde 33. Teknik Karşılıklar
Madde 34. Karşılıkların Tesis ve Bildirimi
Madde 35. Teknik Karşılıkların Yatırılacağı Varlıklar
Madde 36. Sigorta ve Reasürans Şirketinin Varlıkları
Madde 37. Kıymetlerde Oluşacak Eksiklikler
Madde 38. Teknik Karşılıklara İlişkin Kurallar

DOKUZUNCU KISIM
Yükümlülük Sermaye Yeterliliği, İştirak ve Yatırımlar ile İlgili Kurallar

- Madde 39. Yükümlülük Sermaye Yeterliliğine Sahip Olma
Madde 40. Yükümlülük Sermaye Yeterliliğinin Hesabı
Madde 41. Yükümlülük Sermaye Yeterliliğinin Bildirimi
Madde 42. Yatırım Esasları ve Sınırlamalar

ONUNCU KISIM
Hesap, Kayıt Düzeni ve Mali Tablolar ile İlgili Kurallar

- Madde 43. Hesap ve Kayıt Düzeni
Madde 44. Mali Tabloların İlgili Makamlara Gönderilmesi ve İlanı
Madde 45. Üç Aylık Hesap Özetleri
Madde 46. Sigorta ve Reasürans Şirketlerinin Yabancı Ülkelerdeki Şube ve Temsilciliklerinin Hesapları
Madde 47. Teknik Kurallar ve Tasdike Tabi Belgelerde Değişiklikler ve Saklama Payları
Madde 48. Aktif Azaltıcı İşlem Yasağı

ONBİRİNCİ KISIM
Denetim, İdari ve Mali Bünyenin Güçlendirilmesi ile İlgili Kurallar

- Madde 49. Sigorta ve Reasürans Şirketlerinin Denetimi
Madde 50. İdari Tedbirler
Madde 51. Mali Bünyenin Güçlendirilmesi ve Önlemler

ONİKİNCİ KISIM
Sigortacılık Faaliyetlerine Ara Verme, Birleşme, Devir, Tasfiye ve İflas ile İlgili Kurallar

- Madde 52. Ara Verme
Madde 53. Birleşme veya Devir
Madde 54. Kısmen veya Tamamen Zorunlu Ara Verme
Madde 55. Tasfiye ve İflas
Madde 56. Faaliyette Bulunan Şirketlerin Portföy Devri ve Ruhsatın İptali

ONÜÇÜNCÜ KISIM
Aracılar, Sigorta Acenteleri, Brokerler, Aktüerler ve Sigorta Eksperleri ile İlgili Kurallar

- Madde 57. Aracılar ile İlgili Kurallar
Madde 58. Sigorta Acenteleri ile İlgili Kurallar
Madde 59. Brokerler ile İlgili Kurallar
Madde 60. Aktüer ile İlgili Kurallar
Madde 61. Sigorta Eksperleri ile İlgili Kurallar
Madde 62. Sigorta ve Reasürans Şirketlerinde Çalışanların Aracılık ve Eksperlik Faaliyetlerinde Bulunmaması

ONDÖRDÜNCÜ KISIM
Zorunlu Sigortalar ve Fon ile İlgili Kurallar

- Madde 63. Zorunlu Sigortalar
Madde 64. Fonun Oluşumu ile İlgili Kurallar

ONBEŞİNCİ KISIM
İdari Para Cezaları ve Suç ve Cezalar

- Madde 65. İdari Para Cezaları
Madde 66. Suç ve Cezalar

ONALTINCI KISIM
Çeşitli Kurallar

- Madde 67. Sigorta Tahkim Komisyonu
Madde 68. Sigorta Bilgi Merkezi ile İlgili Kurallar
Madde 69. İlan ve Reklamlar
Madde 70. Sigortacılık İlişkileri
Madde 71. Hak Sahiplerince Aranmayan Paralar
Madde 72. İyi Niyet
Madde 73. Sigortacılıkla Bağdaşmayan İşler
Madde 74. Çıkar Çatışması
Madde 75. Bilgi Verme Yükümlülüğü
Madde 76. Gizli Bilgi Saklama Yükümlülüğü
Madde 77. Şüpheli İşlem Bildirimi
Madde 78. Zorunlu Bildirimler

ONYEDİNCİ KISIM
Geçici Kurallar

- Geçici
Madde 1 Bu Yasanın Yürürlüğe Girdiği Tarihten Önce Faaliyet Gösteren Sigorta ve Reasürans Şirketlerinin Lisans İşlemleri
- Geçici
Madde 2 Sigorta ve Reasürans Şirketlerinin Sermayelerinin Bu Yasanın Öngördüğü Ödenmiş Minimum Sermayeye Çıkarılması
- Geçici
Madde 3 Şirketlerin Genel Müdürlerine İlişkin Kurallar
- Geçici
Madde 4 Hayat Sınıfında Faaliyet Gösteren Şirketler
- Geçici
Madde 5 Faaliyet Gösteren Sigorta Aracılarına İlişkin Kurallar
- Geçici
Madde 6 Bu Yasanın Yürürlüğe Girdiği Tarihten Önce Faaliyet Gösteren Sigorta ve Reasürans Şirketlerinin Ruhsat İşlemleri
- Geçici
Madde 7 Sigorta Reasürans Şirketlerinin Ana Sözleşme ve Tüzükler ile İlgili Kurallar
- Geçici
Madde 8 Bu Yasanın Yürürlüğe Girdiği Tarihten Önce Tasfiye Edilmiş veya Tasfiye İşlemleri Halen Devam Etmekte Olan Sigorta Şirketleri ile İlgili Kurallar
- Geçici
Madde 9 Bu Yasanın Yürürlüğe Girdiği Tarihten Önce Sigorta Eksperliği Faaliyetinde Bulunanlar ile İlgili Kurallar

Geçici

Madde 10 Bu Yasanın Yürürlüğe Girdiği Tarihten Önce Sigorta ve Reasürans Şirketlerinde Çalışanların Aracılık Faaliyetleri ile İlgili Kurallar

ONSEKİZİNCİ KISIM

Son Kurallar

Madde 79. Yürürlükten Kaldırma

Madde 80. Yürütme Yetkisi

Madde 81. Yürürlüğe Giriş